

Leto XXVI. Številka 100

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sobota, 29.12.1973
Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

SREČNO 1974

Naročnik:

Bogatejši v novo leto

Ure letošnjih 365 dni se iztekajo. Tako kot nič kolikokrat med letom se bodo ustavili stroji v delovnih organizacijah. Čas za uresničitev letnih načrtov se bo iztek. Napočil bo trenutek, ko bomo lahko ugotovili, da smo za eno leto bogatejši. Zdaj že lahko rečemo, da je bilo leto 1973 polno naporov, uspehov, pomembnih dosežkov na vseh področjih pa tudi leto takšnih in drugačnih presenečenj. Skušali smo potegniti črto in v skopih obrisih ugotoviti, za kaj vse je Gorenjska za hip bogatejša.

Jesenice

Nedvomno so v jeseniški občini v letošnjem letu napravili velik korak naprej, saj dosežki letošnjega leta pričajo o pravilni gospodarski politiki in razvojnem načrtovanju. Predvsem so največ vložili v najpomembnejše — v gospodarstvo, ki jim bo v prihodnjih letih vračalo bogate obresti in nudilo možnosti za še večji razvoj na vseh drugih področjih. Pri tem ne gre prezreti precejšnjih uspehov na področju turizma, saj je zgornja savska dolina s Kranjsko goro postala turistično središče svetovnega slovesa.

V jeseniški občini predstavlja največjo naložbo letošnjega leta gradnja hladne valjarne na Beli, v katero bodo vložili kar 1,45 milijarde dinarjev. Ob koncu letošnjega leta so začeli s pripravljalnimi deli, ki zajemajo predvsem prestavitve ceste prvega reda, regulacija potoka Javornik in drugo.

Med večjimi vlaganji velja omeniti dokončno ureditev komunalne infrastrukture. Velika sredstva so bila potrebna za gradnjo vodovoda od Peričnika do Jesenic, ki ga grade v etapah. Z izgradnjo celotnega vodovodnega omrežja bo za dolgo rešen zelo pereč problem pomanjkanja dobre pitne vode.

Zelo intenzivna je bila letos tudi stanovanjska gradnja. Na Plavžu so zgradili eno od stolpnih v okviru zazidave centra Plavž, zrasli so novi stolpci in stanovanjski bloki, skladišča, hale za podjetja itd.

Vsa prizadevanja so vložili tudi v izgradnjo cestnega omrežja. Asfaltirali so precej cest, zgradili so novo obvoznico v Kranjski gori, popravili cesto Mojstrana—Belca, pa tudi popravilo manjših cestnih odsekov ni tako nepomembno. Asfaltna prevleka je pokrila cesto v Vrbi, v Ratečah in v drugih manjših krajih. Trudili so se tudi z asfaltiranjem ceste v Planino pod Golico.

V Kranjski gori so odprli nov hotel Alpina, nekaj hotelov in restavracij pa je še v gradnji. V Gozd-Martuljku so sodobno preuredili depandanso hotela Špič, na Jesenicah odprli prenovljeno kolodvorsko restavracijo, prenovljeno kavararno Kazina, v Žirovnici svoj turistični urad, začeli z gradnjo zasebnih hiš na Koroški Beli, vila blokov v Kranjski gori, prizidka k domu dr. Franceta Berglja itd.

V jeseniški občini so tudi razširili in prenovili vrtec na Plavžu ter zgradili novega na Savi. Učenci posebne osnovne šole so se letos preselili v svetlejšo učilnico, medtem ko bodo naslednje leto predšolski otroci v vaseh žirovnškega območja lahko obiskovali svojo vzgojno-varstveno ustanovo. Na Zabreznici so obnovili kulturno dvorano, precej prostovoljnih prispevkov pa so za obnovo svoje dvorane prispevali prebivalci Dovjega.

V jeseniški občini so dobili tudi dva televizijska pretvornika, obnovili dom pri izviru Soče, smučarji so zgradili na Vrščici svoje zaletišče. V Kranjski gori so postavili dve novi vlečnici in uredili dve novi smučišči, podjetje ELIM se je preselilo v novo halo na Hrušici, obnovili so pralnico in čistilnico. Na Jesenicah, Zarja je dobila na Plavžu novo trgovino, pri klavnici gradijo nov prizidek ter še in še.

Vsekakor je bilo v jeseniški občini letošnje leto tako po dosežkih kot tudi na drugih področjih družbenega življenja in dela nad vse uspešno.

D. Sedej

Kamnik

Kdor ne bi poznal družbenopolitičnega vzhajanja v kamniški občini v zadnjih treh mesecih, bi se vsekakor začudil odgovoru, ki mi ga je posredoval predstavnik te občine. Vprašal sem namreč oddelek za gospodar-

stvo kamniške občine, kateri so po njihovem mnenju najvažnejši gospodarski dosežki v tem letu.

»Zapišite,« je dejal tovariš Vrbole, »največji uspeh smo dosegli pred desetimi dnevi, ko so se delavci v vseh delovnih organizacijah na referendumu z 71,5 % glasovi izrekli za združevanje sredstev za dobo pet let za izvršitev programa investicij v vzgojno-izobraževalne objekte.«

Človek bi pričakoval, da bo predstavnik gospodarstva občine začel naštevati: »V tovarni Stol so vložili 42 milijonov dinarjev za modernizacijo, odprli so nov razstaveni in prodajni lokal. V Tovarni usnja so uspešno startali s proizvodnjo plastične obutve, zdaj pa še gradijo novo halo. V Svilanitu so zgradili novo halo za frofir. V Titanu zaključujejo tretjo fazo modernizacije podjetja. V Motniku so dobili novo tovarno, ki dela za Stol (in v njenem okviru). Mesto Kamnik je dobilo novo pekarno. Veliko denarja v nove investicije so vložila tudi druga podjetja: podjetje »Kamnik«, Menina, Graditelj, Živilska industrija, Alpem je dobil novo halo, prav tako Lončarska zadruga Komenda. Tu so še Rudnik kaolina, trgovsko podjetje Kočna z novimi lokali itn.

Ko Kamničani govorijo o minulih ali sedanjih uspehih, mislijo na jutri. Vse te investicije bodo omogočile večjo produktivnost, boljše pogoje dela in kvalitetnejše izdelke z manj truda. Toda v teh tovarniških halah bo potreben kader vseh profilov, in prav vprašanje kadra bi bil lahko v prihodnjih letih največji kamniški problem, če se delavci ne bi združeno odločili, da bodo pet let prispevali za izgradnjo centra strokovnih šol, za dve osnovni šoli in več vrtcev. Koliko učencev bo lahko dobilo izobrazbo v domači občini in se jim ne bo treba voziti iz Motnika ali Kamniške Bistrice v Ljubljano? Koliko staršev bo srečnih, ker bodo njihovi malčki na varnem v vrtcih, dokler bodo oni na delu. Koliko učencev in prosvetnih delavcev bo dobilo boljše pogoje, prvi za učenje, drugi za pedagoško delo. Uspešna samoupravna in družbenopolitična manifestacija delovnih ljudi kamniške občine, ko so se prostovoljno odločili, da bodo pet let načrtno zbirali denar za novo gimnazijo, srednjo ekonomsko šolo, za druge šole in vrte, je res največji — danes politični, jutri gospodarski — uspeh v letošnjem letu v kamniški občini. Ne pozabimo, da je beseda o prvem takšnem referendumu na podlagi ustavnih amandmajev, ki predvidevajo, da delavci sami odločajo o delitvi dohodka.

J. Vidic

Kranj

Pri pregledu najpomembnejših letošnjih dosežkov v kranjski občini ne moremo mimo ugotovitve, da je bilo leto 1973 v marsičem leto rekordov. V sam vrh nedvomno sodi dogodek, ki je obeležil letošnji občinski praznik. Iskra Elektromehanika Kranj je dobila na Laborah novo tovarno telekomunikacij. Od trenutka, ko so bili gotovi načrti, do otvoritve je poteklo le dobro leto. Enakovredna temu gospodarskemu dosežku je tudi izgradnja nove pristaniške stavbe letališča Brnik.

Drug svojevrsten rekord, vendar v drugačnem pomenu, nosi kranjska obvoznica. Maratonska gradnja, ki je zbujala različne komentarje, pa včasih tudi nekaj vroče krvi, je bila končana. Kakorkoli že, danes lahko ugotovimo, da je bil objekt potreben in da je, čeprav še ni dokončan, že precej razbremenil ozko prometno grlo v Kranju.

Pravemu podvigu v časovnem, tehničnem in organizacijskem pogledu smo bili priča pri izgradnji dostopne žičnice in odprtju Krvavca. Na Krvavcu se je uresničilo tisto, kar je bilo videti pred dobre pol leta nemogoče. Takrat ni bilo niti še načrtov, danes že obratuje nova žičnica, na Krvavcu pa čakajo smučarje nove žične naprave, nova smučišča in nove proge. In šole? Prvič v zgodovini kranjske občine se je zgodilo, da je bila tako obsežna gradnja kot so šole v Besnici, na Kokrici, v Naklem, na Orehku in v Trbojah ter vrtci v Cerkljah, na Klancu in v Bitnjah končana do

napovedanega roka. Podoben uspeh lahko pričakujemo tudi pri gradnji šole v Predosljah, Posebne osnovne šole in šole Vodovodni stolp.

Preden pregledamo in naštejemo nekatere druge dosežke, omenimo, da podobno kot je kranjska Iskra uresničila obsežen investicijski program na Laborah, pravkar uresničujejo obsežne programe tudi v Savi, Tekstilindusu in v še nekaterih podjetjih. Ob tem velja morda posebej omeniti gradnjo novih poslovnih prostorov podjetja Gorenjska oblačila v novem delu naselja Vodovodni stolp ob cesti JLA. Razen tega ob cesti JLA tečejo priprave na gradnjo trgovskostanovanjske stavbe.

Poleg že omenjene obvoznice je bila letos urejena cesta Kranj—Šenčur do odcepa proti letališču Brnik, v gradnji je tudi cesta Bitnje—Labore. Tudi na področju oskrbe potrošnikov smo bili priča nekaterim novostim. V rekordnem času je bila obnovljena pogorela samopostrežna trgovina z bifejem in prodajalno mesa v Bitnjah. Kranj je končno spet dobil težko pričakovano mlečno restavracijo. Globus, kot največja blagovna hiša pa se je v drugem nadstropju založila še s sanitarno keramiko, vodovodnimi inštalacijami in opremo za vozila. Po novem letu lahko pričakujemo še avtosalon. Omeniti velja tudi gradnjo bencinske črpalke v Naklem. Dela gredo h kraju.

Še ena naprava, če jo tako imenujemo, ki je zelo pomembna zlasti za kranjsko gospodarstvo, je letos kmalu po otvoritvi prestala preskušnjo. To je regulacija Save v Drulovki. Regulacija je omogočila tudi začetek gradnje čistilne naprave Zarica.

Nazadnje naštejmo še nekatere druga pomembna dela: Merkur gradi skladišča v Naklem, Creina se pripravlja na gradnjo na Primskovem, na Jezerskem se kažejo obrisi novega smučarskega središča, avto-moto društvo je dobilo nove prostore in testirni center. Planina se je z izgradnjo novih stanovanj in domom za upokojence že povečala, pospešeno pa poteka gradnja številnih novih stanovanjskih objektov. In če k temu dodamo še urejanje Delavske ceste v Stražišču ter številne akcije krajevnih skupnosti, med katerimi so asfaltiranje cest na Visokem, v Olševku, na Lužah, v Zabnici, na Štefani gori in še kje, lahko ugotovimo, da je bilo to leto za kranjsko občino eno najbolj uspešnih.

A. Zalar

Radovljica

Med najpomembnejše uspehe v radovljiški občini nedvomno sodi izgradnja osnovne šole v Bohinjski Bistrici. Gradnja je skoraj pri kraju, šola pa bo odprta v prvih mesecih prihodnjega leta. To je predzadnja šola iz programa gradnje šol v občini, ki ga je občinska skupščina sprejela leta 1967. Zgraditi bo treba le še nižjerazredno osnovno šolo v Begunjah. Šola v Bistrici bo sprejela 750 učencev, v njej pa bodo tudi prostori za varstvo 60 otrok.

V Radovljici gre h kraju gradnja zdravstvenega doma za 12.000 občanov. To bo eden najmodernejših zdravstvenih domov v občini. Tudi na področju turistične dejavnosti se je letos v občini marsikaj spremenilo. Pred dnevi je bil na Bledu odprt nov hotel B kategorije Svoboda. Ta turistični objekt je sodobno urejen in bo rabil tudi kot počitniški dom JLA. V začetku tega leta je prvič zažvelo smučarsko središče Zlatnik in Bledu omogočil tudi zimsko turistično sezono. Med letošnjo sezono pa bo Zlatnik še za stopnjo bogatejši. Hotel Bled — TOZD podjetja Viator Ljubljana — bo prav danes na Zlatniku odprla nov snak bar. Nadalje velja omeniti izgradnjo igrišča za golf. Letos je dana v uporabo polovica igralnih polj, prihodnje leto pa bo igrišče narejeno v celoti. Pomemben korak so na Bledu zabeležili tudi pri izgradnji umetnega drsališča. Blejske in druge delovne organizacije so podpisale dogovor o skupnih vlaganjih za izgradnjo tega objekta. In še dva turistična objekta, pomembna za celo občino, sta bila odprta letos. Transturistov hotel na Pokljuki in

gostinska srednja šola za 180 učencev in učenk na Bledu.

Krajevnim skupnostim v občini gre za sluzga, da je bilo letos asfaltiranih precej cest. Spomnimo se samo obvoznice v Kamni gorici, s katero se je močno olajšal promet v tem delu občine. Razen tega velja omeniti asfaltiranje cest v krajevni skupnosti Dobrava, začeta dela v Podnartu in nadaljevanje gradnje bohinske ceste. Potekajo pa tudi pogovori za gradnjo ceste na Pokljuko.

Od pomembnejših komunalnih del naj omenimo nadaljevanje gradnje blejske kanalizacije in gradnjo vodovoda na Gorjušah in Koprivniku. Tri leta so ga gradili. 36 starih milijonov dinarjev so prispevali Gozdno gospodarstvo Bled, skupščina občine in Kmetijska zadruga Srednja vas. Preostala dela so opravili prebivalci s prostovoljnim delom. Vrednost celotnega objekta je bila po predračunu ocenjena na 100 milijonov starih dinarjev.

Nazadnje omenimo vsaj bežno še zgraditev dveh stanovanjskih blokov v Radovljici, gradnjo stanovanj v Lescah in na Bledu, radovljiško tržnico, novo restavracijo Vrba v Radovljici, otvoritev prenovljenega čebelarstva muzeja v radovljiški graščini, Almirin modni salon, obnovljeno trgovino Živila Kranj v Kamni gorici, razširitev mostu in ceste ter izgradnjo parkirnega prostora pri hotelu Jezero v Bohinju in izgradnjo vodnega rezervoarja v Srednji vasi v Bohinju. A. Zalar

Škofja Loka

Škofja Loka je letos praznovala tisočletnico. In ker se tako visoki jubilej praznuje le vsakih tisoč let, je preteklih dvanajst mesecev minilo v znamenju številnih dosežkov v gospodarstvu, prireditvev in pomembnih kulturnih dogodkov. Kaj je Ločanom prineslo leto 1973? Da bi lažje ocenili doseženo, se najprej samo za hip ozrimo za nekaj let nazaj.

V tem času je bila za škofjeloško občino značilna izredno hitra rast industrijskih zmogljivosti. Veliko so vlagali v osnovna sredstva, gradili so nove tovarne, dozidavali proizvodne hale. Obnovljeni sta bili glavni prometni žili — cesti skozi Poljansko in Selško dolino. Začeli so izvajati program gradnje vrtcev in šol, za katerega so se odločili in prispevali denar občani in gospodarstvo. Letos je program tik pred uresnitvijo, gospodarstvo pa je usmerilo svoja prizadevanja v dvig družbenega standarda. To velja predvsem za večje tovarne, zato pa so letos odprli nekaj manjših tovarn oziroma njihovih obratov.

Spomladi je Marmor Hotavlje odprl nov kamnolom v Volaki. Hiter prodor na trg z izdelki iz naravnega kamna in z izdelki iz kamenega prahu jim je omogočil povečanje proizvodnje, to pa je zahtevalo nove surovine.

Novo tovarno je letos zgradila tudi Odeja iz Škofje Loke. Kot večina drugih podjetij, se je tudi ta delovna organizacija preselila iz mesta v industrijski bazen na Trati. V novi stavbi so proizvodne hale, skladišča za surovine in izdelke ter prostori za upravo.

V žirovski kotlini so se sredi poletja preselili v novo tovarno delavci Etikete. Podjetje je zraslo iz majhne obrtne delavnice, v kateri so izdelovali trakove za konfekcijo. Kasneje so se preusmerili v proizvodnjo etiket in nalepk in danes so največji izdelovalec teh artiklov v Jugoslaviji. Veliko povpraševanje jim daje možnost nadaljnega razvoja, čeprav že sedaj sodijo v sam vrh najbolj uspešnih delovnih kolektivov v občini.

Novi industrijski obrati in s tem povečana proizvodnja je že več let zahtevala ureditev ceste med Škofjo Loko in Jeprco, predvsem pa ureditev križišča v tem kraju. Sredi leta je promet na Jeprci uredila na novo speljana deteljica, tečejo pa tudi že dela pri širjenju ceste proti Škofji Loki. Novembra pa je dobila asfaltno prevleko tudi cesta med Praprotnim in Lušo.

Z letošnjim letom so lahko še posebno zadovoljni otroci oziroma starši. Dobili so namreč kar tri nove

vrtce in veliko novo šolo. Najprej so odprli nov vrtec na Trati v Frankovem naselju, potem vrtec in jasli v Klobovsovi ulici v Škofji Loki in ob dnevu republike še vrtec v Železnikih. Zmogljivosti ustanov za otroško varstvo so za zdaj celo nekaj večje od potreb. Šolarji so dobili novo šolo v Podlubniku. Vanjo so se preselili višji razredi osnovne šole Petra Kavčiča. In kar je najbolj razveselilo starše — pouk je samo dopoldne in narejeni so prvi koraki za varstvo šolarjev po pouku.

Velik pritok delavcev v nove in povečane tovarne je zahteval tudi ureditev stanovanjskih razmer in družbene prehrane. Zato so se škofjeloške delovne organizacije odločile zgraditi v industrijskem bazenu na Trati samski dom in samopostrežno restavracijo. Samski dom je sprejel prve stanovalce poleti, samopostrežno restavracijo pa so odprli ob dnevu republike.

Že omenjena rast zaposlenosti zahteva tudi pospešeno gradnjo družinskih stanovanj. SGP Tehnik je pod nadzorstvom Lokainvesta prav v dneh pred novim letom zaključil gradnjo več stolpnih ob Partizanski cesti. Po en stanovanjski blok so zgradili tudi v Železnikih in v Zireh.

Ob praznovanju tisočletnice mesta so odprli Jubilejno gledališče na gradu. Od drugih pomembnih kulturnih dogodkov — od obeh Groharjevih kolonij, številnih razstav in koncertov — omenimo le še odkritje spomenika velikemu dramskem umetniku Stanetu Severju. L. Bogataj

Tržič

Tržiška občina je po površini in po številu prebivalcev najmanjša gorenjska občinska skupnost. Kljub temu pa letošnji dosežki tržiškega gospodarstva in družbenih dejavnosti niso tako majhni in se nekateri med njimi lahko primerjajo z dosežki v drugih, večjih in močnejših občinah. Vsak, še tako skromen uspeh, pa pomeni za takšno občino kot je tržiška, veliko. Družbene dejavnosti so dobile boljšo materialno osnovo, gospodarstvo ni delalo izgub in razvijalo se je po načrtanih smernicah.

Leto, od katerega se poslavljamo, je prineslo vsaki delovni organizaciji v občini nekaj novega. Združeni lesni industriji veliko sušilnico, večini delovnih organizacij nove stroje in opremo, vsem zaposlenim pa boljše osebnih dohodke. Začela se je graditi avtobusna postaja v Tržiču, pri Peku in Združeni lesni industriji pa je bila opravljena velika regulacija Bistrice. Več kot 100 tržiških družin se je preselilo v nova stanovanja, nekaj pa v zasebne hiše. Odprtih ali preurejenih je bilo več trgovskih lokalov.

Za krajevne skupnosti je bilo leto 1973 med najuspešnejšimi. S samopriskerki in pomočjo občinske skupščine je bilo popravljenih precej kilometrov krajevnih cest, zgrajene kanalizacije, javne razsvetljave in mostovi. Tudi za družbene prostore je šlo nekaj denarja. Poseben uspeh je pomeni otvoritev prvega dela nove ceste v Lom. Skupščina občine se je razen redkih upravičenih izjem držala obljube in kljub težavam, ki so nastopile pri financiranju negospodarskih investicij, dala h gradnji posameznih objektov po vaseh vsaj toliko, kolikor so zbrali občani s samopriskerki.

Družbene dejavnosti pri letnem obračunu dosežkov v tržiški občini ne zaostajajo. Odprta je bila nova osnovna šola v Bistrici, začeli so graditi nov vrtec v njeni bližini, popravljene pa so bile nekatere podružnične šole. Gasilci so za občinski praznik odprli gasilski dom v Tržiču, športniki in še posebno smučarji pa bodo letos že lahko uporabljali novo vlečnico v Hraštah, bodočem zimskorekreativskem središču nad Tržičem. J. Košnjek

Namesto voščilnic

Namesto novoletnih voščilnic in zahval je kolektiv Merkurjeve poslovne enote Železnina Radovljica namenil denar za Onkološki inštitut v Ljubljani. Nakazali bodo 1000 novih dinarjev.

Za Kozjansko in Kumrovec

Mladinski aktiv v Stražišču je prejšnji petek pripravil kulturno prireditev, na kateri so nastopili ansambel Trgovci, kvartet Zvonček, folklorna skupina Save in tamburaški orkester iz Reteč. Vsi nastopajoči so se odpovedali honorarju in namenili izkupiček od pobranih vstopnic za Kozjansko in Kumrovec. Zbrali so 900 dinarjev.

S. Lap

Čestitka ameriškemu Slovcu

Predstavniki kranjske občinske skupščine in občinskih družbenopolitičnih organizacij so v četrtek zaželeli vse najboljše v novem letu Janku Roglju iz Kranja, ki je več let živel v Ameriki. Janko Rogelj je bil poleg Ane Kras v Ameriki glavni publicist. Njemu gre zasluga, da so bili v svetu, predvsem pa čez veliko lužo, objektivno seznanjeni z dogajanjem in razvojem v Jugoslaviji. Še vedno čilemu in živahnemu ameriškemu Slovcu so izročili Zbornik mesta Kranja, knjigo 900-let Kranja in knjigo o Prešernovi brigadi. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Ivan Cerkovnik - novi radovljiški predsednik

Radovljiška občinska skupščina je na zadnji letošnji seji v sredo razrešila dolžnosti predsednika skupščine Stanka Kajdiža. Stanko Kajdiž je to dolžnost opravljal šest let in pol.

Marca letos je bil izvoljen za direktorja Združenega podjetja hoteli Toplice Bled in od tedaj naprej je bil neprofesionalni predsednik skupščine. Zaradi pomembnih nalog, ki čakajo skupščino in njene organe v prihodnjih mesecih do izteka mandata in ker se kot direktor Združenega podjetja tem nalogam ne bi mogel v celoti posvetiti, je zaprosil v soglasju z družbenopolitičnimi organizacijami občinsko skupščino za razrešitev.

Odborniki so v sredo njegovi prošnji ugodili. V imenu skupščine se mu je zahvalil za delo in uspehe, ki so bili doseženi v občini v zadnjih šestih letih in pol, podpredsednik skupščine Niko Fabijan. V znak priznanja in v spomin na delo v skupščini pa mu je izročil umetniško sliko.

Predsednik občinske konference socialistične zveze Janez Varl je potem na predlog koordinacijsko-kadrovske komisije, v soglasju z vodstvi družbenopolitičnih organizacij in na predlog 20 odbornikov predlagal za novega predsednika skupščine 46-letnega Ivana Cerkovnika iz Bohinja. Odborniki so na tajnih volitvah predlog potrdili. Ivan Cerkovnik, ki je bil doslej sekretar v podjetju Almira v Radovljici, od marca naprej pa tudi podpredsednik občinske skupščine, bo do konca tega skupščinskega mandata opravljal funkcijo predsednika skupščine profesionalno. A. Ž.

V Tržiču konferenca ZK

V sredo je bila v Tržiču konferenca ZK, na kateri so obravnavali in sprejeli delovni program občinske konference ZKS do 10. kongresa ZKJ. Po kongresu bo morala konferenca sprejeti nov program in upoštevati tudi izhodišča za 7. kongres ZKS. Za program, ki so ga sprejeli v sredo, je značilno, da posveča veliko pozornost idejnemu in političnemu izobraževanju komunistov in delu aktivna mladih komunistov. V razpravi so poudarjali pomembnost vključevanja komunistov v delo SZDL, vlogo dobrega obveščanja in potrebo, da se Delavska univerza Tržič vključi v uresničevanje programa idejnega in političnega izobraževanja komunistov, za kar dobiva tudi določena sredstva.

Konferenca je nato izvolila tri tržiške predstavnike v medobčinskem svetu ZK za Gorenjsko ter potrdila poslovnik sveta. Člani konference so zatem izvolili sestavo komisije za ekonomske odnose, komisije za mednarodne in mednacionalne odnose, komisije za organizacijo in razvoj ZK, komisije za idejna vprašanja in komisije za idejno usposabljanje, ter kadrovske in komisije za SLO, ki bosta delovali pri komiteju. Konferenca se je seznanila tudi z uresničevanjem ustavnih dopolnil v občini in zbiranjem sredstev za Kumrovec. -jk

Organiziranost in razvoj ZK

Občinska konferenca ZK Jesenice, komite, osnovne organizacije ZK ter komisije za organiziranost in razvoj so v minulem letu vedno stremele za tem, da bi bila organizacija idejno in akcijsko čim bolj učinkovita in enotna. Posebno pozornost so posvečali osnovni obliki organiziranja — osnovni organizaciji ZK v temeljni organizaciji združenega dela, samoupravnim delovnim skupnostim in v krajevni skupnosti.

Prav zaradi tega so po pismu tovariša Tita organizirali nove organizacije ZK v TOZD Vatrostalna, Kovinar, PTT Jesenice, Zdravstvenem domu, Bolnici, Izolirki, Jesenice

Transportu, Elektro Žirovnici, Iskri, Postaji mejne milice, HP Gorenjki, TP Rožci, gimnaziji, Kovinoservisu in Intervropi. Obenem še naprej stremijo, da bi ustanovili OOKZ v vseh TOZD, kjer imajo sedaj le aktivne ZK.

V tem letu so v krajevni organizaciji na Plavžu in na Savi reorganizirali OOKZ zaradi velikega števila članstva. Tako so ustanovili v krajevni skupnosti Plavž sedem osnovnih organizacij ZK, v krajevni skupnosti Sava pa tri osnovne organizacije ZK.

Ustanovili so tudi interesne aktivne ZK, in sicer aktiv neposrednih

proizvajalcev, aktiv prosvetnih delavcev, kulturnih delavcev, zdravstvenih delavcev, aktiv za stanovanjska vprašanja, aktiv mladih komunistov, aktiv ZRVS, aktiv direktorjev, aktiv športnih delavcev ter aktiv odbornikov.

Občinska organizacija ZK na Jesenicah šteje 1528 članov. Čeprav so posebno v tem mandatnem obdobju sprejeli precej članov v ZK, pa so še vedno osnovne organizacije ZK, ki ne skrbijo dovolj dobro za sprejem novih članov ZK. Tako v osnovnih organizacijah ZK Podmežaklja, Blejska Dobrava, Žirovnica, Kranjska gora, Rateče, SGP Sava, Viator, Kovinar niso sprejele nobenega novega člana v ZK.

Pri občinski konferenci ZK Jesenice bodo še vnaprej težili za tem, da bodo ustanavljali svete ZK v organizacijah združenega dela, kjer deluje več osnovnih organizacij. Obenem bodo v krajevnih skupnostih organizirali svete, ki bodo usklajevali delo osnovnih organizacij in aktivov ZK iz temeljnih organizacij združenega dela in osnovnih organizacij ZK iz krajevnih skupnosti. Zavzemali se bodo tudi, da bo vsak član ZK postal tudi aktiven, ne le v svoji organizaciji, temveč tudi na drugih področjih družbenopolitičnega dela. D. S.

Obrtnik

Škofja Loka, Blaževa ul. 3

Komisija za razpis delovnega mesta direktorja podjetja razpisuje prosto delovno mesto

direktorja (ni reelekcija)

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev mora kandidat imeti še:

- višjo strokovno izobrazbo ali I. stopnjo fakultete tehnične ali komercialne (ekonomske) smeri,
- najmanj 8 let prakse na vodstvenem delovnem mestu.

in objavlja prosto delovno mesto

vodje mizarskega obrata

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev mora kandidat imeti še:

- VK mizar z delovodsko šolo mizarske smeri ali dovršeno poklicno šolo in mojstrskim izpitom in 5 let prakse na vodstvenem delovnem mestu ali

- tehnik s srednješolsko izobrazbo — srednja tehnična šola lesne smeri in 5 let prakse na vodstvenem delovnem mestu.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe najkasneje v 15 dneh po razpisu. Ponudbe s kratkim življenjepisom ter dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev in potrdila o nekaznovanju pošljite na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo«.

srečno
in
uspešno
1974

Ljubljanska banka

Na podlagi odloka o podeljevanju nagrad občine Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 15-162/68, 19-176/69 in 27-248/69) skupščina občine Kranj, komisija za podeljevanje nagrad občine Kranj, po sklepu seje z dne 25-12/1973

razpisuje
nagrade občine Kranj za leto 1974

- za skupine občanov, delovne in druge organizacije: za izredne uspehe pri delu, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,
- za posamezne občane: za izredne uspehe pri delu in za zgledna dejanja, ki imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine.

Nagrada občanu znaša 5.000 din, nagrada skupini občanov, delovni ali drugi organizaciji pa 10.000 din.

Predloge za podelitev nagrade občine Kranj lahko dajejo občani ter delovne in druge organizacije.

Predlogi za podelitev nagrad morajo biti predloženi komisiji za podeljevanje nagrad občine Kranj do 30. aprila 1974.

Nagrade bodo podeljene ob občinskem prazniku, 1. avgusta.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ Komisija za podeljevanje nagrad občine Kranj

Na podlagi pravilnika o podeljevanju občinskega priznanja Osvobodilne fronte slovenskega naroda, žirija za podeljevanje priznanj pri občinski konferenci SZDL Kranj

objavlja
pogoje in rok za predlaganje kandidatov
za podelitev občinskih priznanj OF
v letu 1974

Priznanja se bodo podelila ob obletnici ustanovitve OF v letu 1974 zaslužnim organizacijam in posameznikom, ki so s svojim delom, posamezniki pa tudi z drugimi osebnimi kvalitetai dosegali uspehe trajnejšega pomena pri razvijanju in uveljavljanju socialističnega družbenopolitičnega in samoupravnega sistema in odnosov, zlasti pa za dosežke, ki pospešujejo neposredno uveljavljanje občanov in delovnih ljudi na vseh področjih družbenega življenja. Upoštevali se bodo zlasti tisti, ki prostovoljno opravljajo družbeno delo in izstopajo s svojo prizadevnostjo, požrtvovalnostjo in z delovnimi uspehi v svojem delovnem okolju. Še posebej pa tisti, glede na to, da praznujemo 30-letnico Avnoja, ki so s svojim delom med narodnoosvobodilno borbo in po njej, prispevali h graditvi socialističnega samoupravljanja.

Predloge za podelitev priznanj lahko podajo organizacije SZDL, delovne in druge organizacije, samoupravne skupnosti, njihovi organi in posamezni občani.

Predlogi morajo vsebovati osebne podatke in utemeljitev razlogov, zaradi katerih naj kandidati prejmejo priznanje OF za leto 1974.

Rok za prijave je 15. marec 1974. Kasnejših predlogov žirija ne bo upoštevala. Obrazce za predlaganje kandidatov dobe predlagatelji v pisarni obč. konference SZDL v Kranju (soba 199).

Predloge sprejema

Žirija za podelitev priznanj OF pri občinski konferenci SZDL Kranj

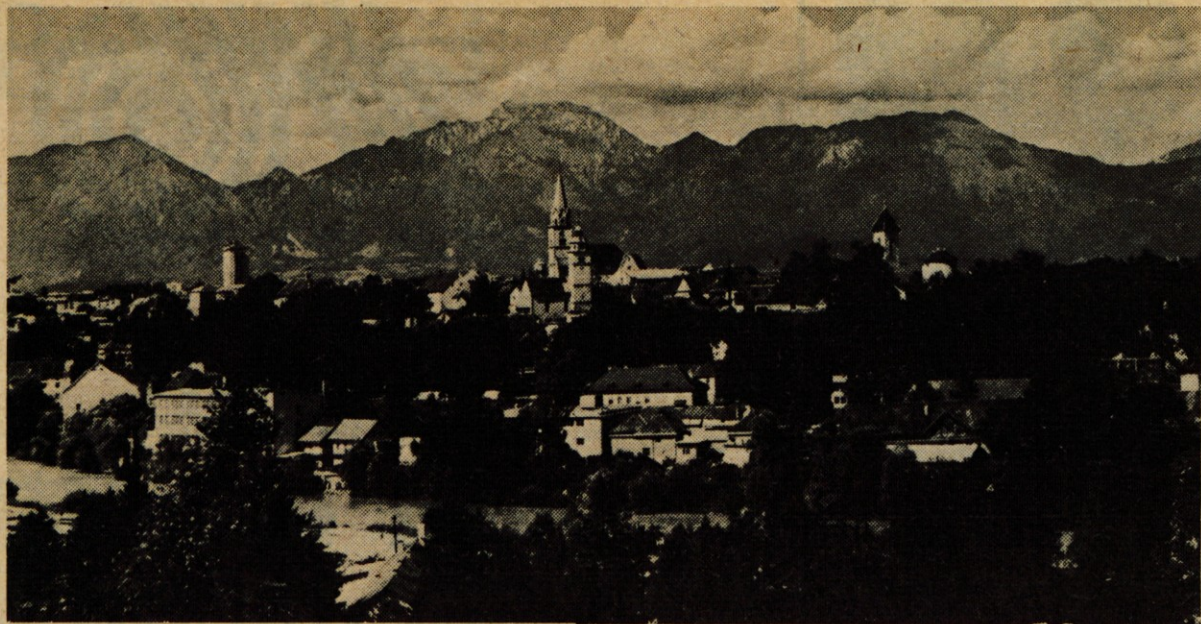
Izvolili organe ZK

V Kranju še naprej inž. Stane Mihalič, v Radovljici Jože Bohinc

V četrtek so se na prvi seji sestali člani občinske konference zveze komunistov Kranja in Radovljice. V Kranju so sprejeli delovni program občinske konference zveze komunistov za prihodnje leto in za leto 1975. Razpravljali so tudi o poslovanju in izvolitvi organe občinske konference. Za sekretarja komiteja občinske konference so ponovno izvolili inž. Staneta Mihaliča.

Člani radovljiške občinske konference zveze komunistov so se sestali na prvi seji v dvorani Gozdnega gospodarstva na Bledu. Razpravljali so o izhodiščih za X. kongres zveze komunistov Jugoslavije in o smernicah za VII. kongres zveze komunistov Slovenije. Na dnevnem redu je bila tudi razprava o delovanju medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko in o organiziranosti ter delovanju tega organa. Izvolili so tudi organe občinske konference in

člane medobčinskega sveta ZK. Za sekretarja komiteja občinske konference zveze komunistov so izvolili Jožeta Bohinca, dosedanjega predsednika občinskega sindikalnega sveta Radovljica in ravnatelja osnovne šole Gorje. Jože Bohinc bo funkcijo sekretarja opravljal poklicno in bo zato razrešen dolžnosti predsednika občinskega sindikalnega sveta in ravnatelja osnovne šole.

Skupščina občine Kranj
in družbenopolitične organizacije
Občinska konferenca ZKS
Občinska konferenca SZDL
Občinski sindikalni svet
Občinska konferenca ZMS
Zveza združenj borcev NOV
Zveza rezervnih vojaških starešin

*želiyo vsem občanom
srečno in uspešno leto 1974*

Kranjske opekarne Kranj

z obrati Bobovek, Češnjevok
in Stražišče

*želiyo vsem občanom
srečno in uspešno novo leto 1974*

Nudijo vse vrste zidne opeke, vse vrste nosilnih, pregrad-
nih in stropnih opečnih izdelkov.

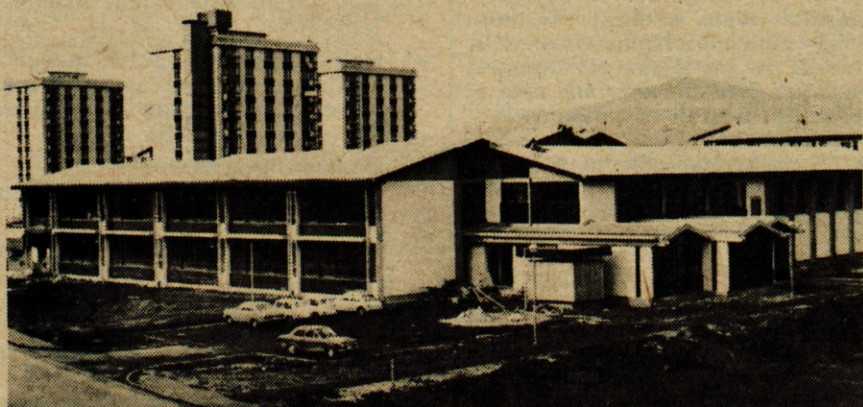
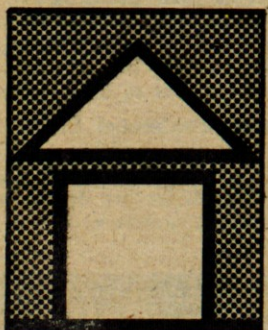
Posebno priporočamo novost NORMA montažni strop,
s katerim se hitro in poceni gradi.

Dobava je možna v najkrajšem času. Naročila sprejema
komerciala podjetja v Kranju, Na skali 5.

V novem letu 1974
želimo vsem,
posebno pa svojim potrošnikom
in poslovnim sodelavcem
mnogo sreče, zadovoljstva
in uspehov

ŽIVILA **KRANJ** **K**

Zahvaljujemo se vam
za sodelovanje v preteklem letu
in se še vnaprej priporočamo

Kolektiv splošnega
gradbenega podjetja **PROJEKT Kranj**

*želi občanom in poslovnim prijateljem srečno in uspeha polno
novo leto 1974*

Stanovanjsko podjetje Kamnik

*Delovni kolektiv želi vsem hišnim svetom,
delovnim in družbenim organizacijam,
poslovnim sodelavcem in občanom srečno
in uspešno novo leto 1974*

Meso Kamnik

*Želimo vsem občanom in poslovnim
prijateljem srečno in uspeha polno
novo leto 1974*

Nudimo vse vrste mesnih izdelkov in sveže meso
po konkurenčnih cenah
ter se priporočamo

Zavod za gojitev divjadi

Kozorog Kamnik

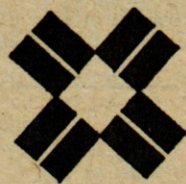
*želi vsem občanom srečno in uspeha polno
novo leto 1974*

Gostinsko podjetje

Planinka Kamnik

*Cenjenim gostom in ostalim želimo
srečno novo leto 1974.*

Ko pridete v Kamnik, obiščite našo
Restavracijo, hotel in kavarno
Veroniko — solidno vas bomo
postregli.

Industrijsko podjetje

Alprem Kamnik

*želi vsem občanom
in poslovnim prijateljem
srečno in uspešno novo leto 1974*

Obrtno podjetje Cerklje

*želi vsem občanom in poslovnim
prijateljem srečno novo leto 1974*

Solidno izvajamo gradbena
in mizarska dela

»Kam greš, človek?«

Novinarjem, ki komentirajo dogodke v svetu in ki poklicno spremljajo zunanje politične procese, ob koncu leta ni lahko. Ko gledajo nazaj, ko prebirajo stare članke, so ponavadi prisiljeni ugotoviti, da se večina upov v prijetnejšo, manj surovo in krvavo prihodnost ni izpolnila. In tokrat ni čisto nič bolje. Dvanajst-mesečno obdobje, pod katerega bomo v ponedeljkovi silvestrovske noči s kozarčkom pijače v roki in s porcijo dobrih želja na jeziku potegnili črto, je izpolnilo zelo malo pričakovanj, ki so botrovala njegovemu rojstvu. Pač pa je nagrmadilo kopico dodatnih skrbi, kopico razočaranj, in naivno bi bilo misliti, da bo v bodoče kaj drugače. Zato sem tokrat pesimist. Čeprav zavračam črnoglednost, sem hočeš nočeš prisiljen pritrditi ljudem, ki govorijo o Zemlji kot »prekletem planetu«, kjer rešitev enega problema spočne dva druga, še večja, še huja. A čemu bi v nedogled pletenčili? Govorica suhih podatkov je prepričljivejša in bolj zgovorna kakor milijon papirnatih besed. In neizprosna stvarnost ne pušča iluzijam skoraj nobene otipljive opore.

Januar v znamenju gripe

Večina prebivalcev severne poloble se otepa z neprijetno boleznijo — z gripo; samo v Veliki Britaniji je zahrbtni hongkonški virus terjal nad 300 smrtnih žrtev. Toda so ljudstva, ki jim je množičnega glavobola in vročine malo mar. Vietnam, denimo, ječi pod eksplozijami bomb, odvrženih iz zloglasnih B-52. Napovedi vnovič izvoljenega ameriškega predsednika Richarda Nixona, napovedi, da bo »umazane« vojne kmalu

konec, ne morejo oživiti razmesarjenih trupel svobodoljubnih domačinov. Le vest o katastrofalni suši v Indiji in Afriki ter novica o doslej najhujši letalski nesreči, ko je v razbitinah orjaškega boeinga umrlo 196 nigerijskih romarjev, za trenutek zasenčita vietnamsko dramo. A potlej v Parizu slovesno podpišejo mirovni sporazum in nasilja sito človeštvo si oddahne.

Preplah na borzah

Zahodnoevropske poslovne može in denarnike v začetku februarja zgrabi panika: zaradi krize konvertibilnih valut sta borzi v Londonu in New Yorku paralizirani. Ugled (in vrednost) zelenega dolarja vztrajno pada. Kot kaže, so kratki stiki v občutljivem mednarodnem monetarnem sistemu zasenčili vse drugo — tudi kruto piratsko akcijo Izraelcev, ki sestrelijo libanonsko potniško letalo (106 mrtvih). Edino zmeraj nasmejan obraz ameriškega Salomona dr. Henryja Kissingerja ne izgine s čelnih strani častnikov in revij; po obisku Hanoja »leteči« diplomat pristane v Pekingu. Od nezaupljivih Kitajcev dobi pohvalo za nečastno zaključeno vojaško avanturo v Indokini. Sovjetom Maova naklonjenost Ameriki kajpak ni všeč. V Kremlju menijo, da jih mogočni južni mejaš skuša izigrati, nakar sprožijo plaz poluradnih obtožb in protiožb, ki so že dolgo poglavitna značilnost odnosov Moskva—Peking.

Palestinci groze

Potem ko Hanoi spusti iz ujetništva zadnjo skupino pilotov sestreljenih ameriških letal, se pozornost javnosti usmeri na Bližnji vzhod. Palestinski gverilci v Kartumu umorijo veleposlanika ZDA Clea Noela,

kar dvigne precej prahu. Sredi marca vodstvo organizacije Al Fatah izrazi popolno podporo predsedniku Yaserju Arafatu, nekaj tednov kasneje pa zagrozi, da bo ukazalo likvidirati slehernega arabskega politika, ki bi podpisal nenapadalni pakt z Izraelom.

Zgodnja spomlad običajno mine v znamenju živahne diplomatske aktivnosti. Letos ni bilo nič drugače. V Bonnu sta 2. marca v neposrednih razgovorih izmenjala vtise in stališča britanski premier Edward Heath in zahodnonemški kancler Willy Brandt. Dva dni pozneje je predsednik ZIS Džemal Bijedić odpotoval na maratonsko turnejo v Singapur, Indijo, Malezijo, Avstralijo, Novo Zelandijo in Bangladeš ter krepko raztegnil okvire jugoslovanskega odpiranja navzven.

Povejmo še, da sta v ZDA umrla bivši ameriški predsednik Lyndon Johnson in slavna pisateljica Pearl Buck, oboževalka in prijateljica Kitajske — in razmeroma spokojni mesec, ki jo je Romunom zagodel z meter debelo snežno odejo (v Bukaresti so spričo totalnega prometnega »kolapsa« zaprli šole), je za nami.

Genija ni več

8. aprila zjutraj izdihne slikarski genij 20. stoletja, revolucionarni španski likovnik Pablo Ruiz Picasso. Picassov pogreb in uganjanje okrog neprecenljive umetniške zapuščine pokojnika zasenčijo celo bivanje sovjetskega premiera Kosigina v Stockholmu — da bi nato naredili prostor terorističnemu vdoru izraelskih komandosov v Bejrut, kjer napadalec ustrelijo trojico uglednih voditeljev palestinskega osvobodilnega gibanja. A v očeh Jugoslovancev nanašane pripetljaje brz zasenči sojenje članom ustaške tolpe, ki je junija 1972 strašila po bosanskih vaseh. Ustašem so v Sarajevu izrekli najstrožjo kazen — smrt.

Jugoslovanski gospodarstveniki sklepajo z EGS pogodbe o trgovski izmenjavi. V Beograd prispe nemški kancler Willy Brandt. Sprejmeta ga tudi predsednik Tito in predsednik ZIS Džemal Bijedić. Sploh se zdi, da je povsod zavladalo vzdušje popuščanja in sporazumevanja. Samo ameriški državni sekretar William Rogers, ki v senatu bije plat zvona, češ da Sovjetska zveza intenzivno gradi nove strateške izstrelke velikega dometa in v vojaškem pogledu prehiteva ZDA, ne priznava koristnosti blagodejnega zatišja. In res...

Nemško-sovjetski sporazum

...in res 22. maja »Washington Post« objavi informacijo, da Američani in Britanci preizkušajo univerzalno uničevalno sredstvo — žarke, namenjene »zaščiti pred sovražnikovimi letali in raketami«. Sporočilo je le v navideznem nasprotju s »plodnimi pomenki« med generalnim sekretarjem CK KP Sovjetske zveze Leonidom Brežnevom in Henryjem Kissingerjem v Moskvi, saj so moderna orožja nepogrešljiva adut v rokah sodobnih diplomatov. »Pomenki« posredno izdajajo zaskrbljenost Bele hiše nad naraščanjem sovjetskega vpliva v kapitalističnih »conah«, ki je čez slab teden dobilo praktično potrdilo v listini o desetletnem industrijsko-tehničnem sodelovanju z ZRN.

V Cape Kennedyju izstrelijo v Zemljino orbito vesoljski laboratorij skylab. Posadka treh astronautov kljub uvodnim zapletom nemoteno opravlja najrazličnejše meritve in poskuse ter natančno posname opustošene predele srednje Afrike; tam namreč dolgi dve leti ni padla niti kapljica dežja. Kar 60 milijonom ljudi grozi lakota.

Nixon gosti Brežnjeva

16. junija si v Washingtonu sežeta v dlani Nixon in Brežnev. Srečanje utegne povzročiti prelomnico v odnosih dveh gigantov in če smemo verjeti sklepnim izjavam Leonida Brežnjeva, bodo sprejeti dokumenti zavili vrat hladni vojni, zajezili oboroževalno tekmo ter zmanjšali množično jedrske apokalipse. Očitno pa ne bodo preprečili trenj, ki pretresajo južnoameriški kontinent: spopadov, kakršni so izbruhnili ob zmagoslavni vrnitvi Juana Perona

v Argentino (20 mrtvih), ter žvižganja svinčenk v Urugvaju (državni udar) in v Čilu. Čilski predsednik Allende je komaj preprečil puč desničarskih oficirjev. V deželi nedomu uvedejo obsedno stanje.

Junija Jugoslavijo obiščejo perzijski šah Reza Pahlavi, šef združene nacionalne fronte Kambodže princ Norodom Sihanuk, predsednica indijske vlade Indira Gandhi in belgijski kralj Badouin s soprogo.

Poletno zatišje

Julij ni postregel z večjimi presečenji — če izvzamemo »slovo« kralja v Afganistanu in pohod tisočev Libijcev proti Kairu, ki naj bi pospešil oziroma izsilil združitev Egipta in Libije. Toda o kakem političnem dolgačasu ni niti sledu, saj v Helsinkih zastopniki 33 evropskih vlad začenejo razpravo o varnosti na stari celini. Doma pa smo priče proslavam, posvečenim 400-letnici hrvaško-slovenskega kmečkega upora, 1000-letnici škofjeljske občine in (v Tjentištu) 30-letnici bitke na Sutjeski.

Neuvrščeni zasedajo

Da bo avgust vroč, je dala slutiti nesreča letala DC-9 ameriške družbe Delta Airlines, ki je strmoglavilo blizu Bostona. Iz ruševin so potegnili 89 zoglenelih teles potnikov in posadke. Bivši španski duhovnik-misionar je nato londonski BBC izročil neizpodbitne dokaze o grozodejstvih portugalskih kolonialnih najemnikov nad kljubovalnimi črnskimi plesemi v Mozambiku, sitimi bede in brutalnega izkoriščanja. Zatem so skozi eter priromale slike o napadu palestinskih gverilcev na izraelsko civilno letalo v Atenah (bilanca: 3 ubiti, 55 ranjenih), ki mu je kot srhljiv odmev sledila ugrabitev iraškega potniškega reaktivca.

V Ameriki so obtožbe zoper predsednika Nixona dosegle višek. Nixon se je uprl zahtevi, naj izroči magnetofonske trakove, katerih vsebina bi utegnila razjasniti skrivnostno afero Watergate. No, sosede Mehicane Watergate ni zanimal. Sočustvovali so z usodo mesta Orizaba, ki ga je prizadel strahoten potres. Prek 100 poslopij je hipoma zgrmelo vase. Reševalne ekipe so pod kamenjem našle 1200 mrtvih.

29. avgusta je v Alžiru sedlo h konferenčni mizi 75 delegacij neuvrščenih držav. Ob navzočnosti mnogih uglednih opazovalcev so oblikovali monolitni program, zavračajoč uporabo sile v reševanju sporov, ter ožigotali bloke, atomsko dirko, neokolonializem in agresijo. Konferenca je izzvenela kot manifestacija najbolj naprednih idej. Tito, eden od sokreatorjev neuvrščenosti in aktivne koeksistence, bo z njo vred stopil v zgodovino. Pridobil si je sloves osebnosti, ki ji v prizadevanjih za mir ni para.

Pokoli v Čilu

V Italiji je septembra izbruhnila epidemija kolere. Mejne prehode so hermetično zaprli, kar je mahoma omrtvilo cvetočo trgovino v Trstu in Trbižu. A nekako smo prestali udarec po nikoli potešeni nakupovalni sli ter napeto spremljali svetovno plavalno prvenstvo v Beogradu, ki je navrglo spoštljivo bero rekordov.

Temačna plat septembrske kronike sta katastrofa caravele JAT pri Kolašinu v Črni gori, v kateri ni bilo preživelih, in vojaški prevrat v Čilu. Generali, povezani s tujimi obveščevalnimi službami, verjetno z ameriško CIA, so pokončali zakonitega predsednika dr. Salvadorja Allendeja in napovedali iztrebljenje komunistov in naprednjakov. Streljanje, zverinsko mučenje, sežiganje »škodljive« literature, nagla sodišča — to je vladarski slog sedanjih oblastnikov.

O Allendeju, o nastanku nove samostojne, v pravičnem boju spočete republike Bissau ter o prihodu delegacije FNO in predsednika prezidija vrhovnega sovjeta SZ Alekseja Kosigina v Jugoslavijo smo zvedeli pretežno iz časnikov, kajti televizijski in radijski aparati so onemeli. Utišala jih je redukcija električnega toka oziroma vrsta okvar v termoelektrarni Šoštanj.

Vojna

V senci oktobrske egiptovsko-izraelsko-sirske vojne so seveda zbledeli nešteti dogodki, ki bi sicer zbudili nemajhno pozornost sedme sile. Bitke na Golanski planoti in na Sinaju, bitke, v katerih je arabska stran dosegla solidne rezultate in omajala legendo, da Izraelu ni kos noben neposreden nasprotnik, so

temperaturo v kotlu mednarodnih odnosov dvignile do vrelišča. ZDA in SZ sta neposredno podprli Tel Aviv oziroma Kairo in Damask. Ampak položaj jima je počasi uhajal z vajeti in kdo ve kaj bi se zgodilo, če bi varnostni svet OZN ne zagotovil spoštovanja resolucij številka 338 in 339 (resolucija neuvrščenih). 25. oktobra je Nixon ukazal ameriški armadi uvedbo stanja pripravljenosti 4. stopnje, želeč preprečiti Kremlju, da bi poslal v Egipt svoje čete. Nismo bili daleč od požara.

In kaj je še posebnega prinesel oktober? Tajski študentske nemire in padec vodeničnega polkovniškega režima, avstrijski Koroški izgrede Slovencev sovražno himnatindstovcev, našim šoferjem pa predpis o omejitvi hitrosti. Oktobra so tudi pokopali italijansko filmsko zvezdo Anno Magnani, nepozabna tekačadolgoprogaša Finca Paavo Nurmi in Abesinca Bikilo Abebeja ter ponesrečenega francoskega avtomobilističnega asa François Ceverta.

Moč nafte

Evropa je novembra spoznala, kako nepogrešljiva surovina so nafta in njeni derivati. Enotnost je Arabcem omogočila, da petrolej uporabljajo namesto tankov in topov. Črno zlato je postalo neverjetno učinkovito orožje, postalo je palica, ki tepe zaveznice Izraela. Namerno zmanjševanje proizvodnje in izvoza ter navijanje tarif ogroža gospodarsko rast potrošnikov, razvitega Zahoda, in preti z recesijo, pred katero ni obrambe. Prva vidna posledica so drastične omejitve trošenja energetskih zalog, brezbenecinske nedelje, mrzla stanovanja in zastoji v tovarnah. Vendar naftarji ne kažejo nikakršnih znakov popuščanja.

Na 101. kilometru ceste Kairo—Suez se je prvič doslej neki izraelski oficir srečal z nekim arabskim oficirjem. Gamasi in Jariv v prisotnosti enot OZN skušata pripraviti temelje morebitnemu sporazumu, cilju težko pričakovanih pogajanj v Ženevi. Naloga obeh je zelo zahtevna.

V Pekingu Kissinger razlaga Ču En Laju zamotan mehanizem vzrokov in posledic bližnjevzhodnega zapleta, pri Kanarskih otokih potone — kakor da bi v razočaranju storil samomor — 216.326-tonski norveški tanker, Tito odpotuje v Kijev, kjer je gost Leonida Brežnjeva, v Grčiji general Fedon Gizikis nasledi odstavljene polkovnika Papadopolosa, vesoljci Carr, Pogue in dr. Gibson (tretja zaporedna odprava) v kabini apollo ulovijo skylab, ki naj bi jim 84 dni nadomeščal dom, Slovenci znova potpežljivo prenašamo neprosto voljni električni mrk, Palestinci spretno ugrabijo nizozemski jumbo-jet z 247 potniki, maršal Tito v Jajcu oriše vlogo Avnoja... Premalo je prostora, da bi še naštevali.

Zlovešči december

Kosovo so zatrpali snežni zameti, po slovenskih smučiščih pa veselo poganja travica; zima brije norce iz vrlih zemljanov, pravijo turistični delavci ter nestrpno čakajo belo mano in preklek neprijetne redukcije. Toda tesnoba v direktijah potovalnih in gostinskih organizacij alpskih dežel ni nič v primerjavi z zmedo na londonski borzi, zmedo, ki jo je sprožil namig arabskih finančnikov, da bodo dvignili ves kapital, naložen v evropske banke. Uresničili so tudi grožnjo o dvakratnem zvišanju cene sodčka surove nafte, ki bo poslej veljal 11,3 dolarja.

Drama na rimskem letališču Fiumicino nam je nagnala srh v kosti: osmojena lupina ameriškega boeinga, počasna zadušitev v dimu in plamenih, poboj nedolžnih talcev, izsiljevanje in strahovanje so delo pešice sfanatiziranih palestinskih obselecevec. Nič na tej nesrečni vrteči se krogli je ne more opravičiti. Ne dojemljivo je, da v trenutku, ko znanstveniki prebijajo zemeljske sponne in pošiljajo aparature k zvezdam, ko slavimo zmago intelekta, ko dva Sovjeta in trije Američani drvijo po vnaprej določenih tirnicah visoko nad plastjo zraka, ko rinemo v globine morja in vrtamo v tla, da v istem trenutku spodaj, sredi »sve-tega mesta«, zibelke klasične umetnosti, lepote in omike, brezumje in slepo sovraštvo matirata razsodnost, humanost. Kam plovemo? Vprašanje ostaja nedorečeno. Hvala naravi, ki ni dovolila »goli opici«, da bi razvila sposobnost gledanja naprej, v nepoznani jutri! Zebelj na glavico je zadel pesnik Matej Bor, ki trpkougotavlja: »Če res je Bog, potem gotovo spi. Ustvaril je človeka in zaspal. Prestrašen bo dejal, ko se zbudi: 'S prstjo pa res ni, da bi se igral.'« I. Guzelj

Cenjene potrošnike obveščamo, da bodo vse naše prodajalne 31. decembra 1973 odprte samo do 17. ure.

VELETRGOVINA
ŽIVILA
KRANJ

Prosimo za razumevanje in se priporočamo za nakup

Kmetijsko živilski kombinat Kranj
obrat Komercialni servis

objavlja prosto delovno mesto

skladiščnika gradbenega materiala
v Hrastju

Poleg splošnih pogojev za delo se zahtevajo naslednji posebni pogoji: dokončana srednja šola za najmanj 3-letno prakso. Poskusno delo traja 3 mesece. Nastop dela je možen takoj ali po dogovoru. Pismene prošnje z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazili o strokovnosti sprejema Splošno kadrovski sektor KŽK Kranj, Cesta JLA 2.

Komunalno podjetje Bled
Bled, Rečiška c. 2

razpisuje za nedoločen čas naslednja prosta delovna mesta:

1. več vodovodnih instalaterjev
2. več monterjev centralne kurjave

Pogoji:
pod 1.: KV ali PK vodnoinstalaterske smeri;
pod 2.: KV ali PK instalaterske smeri centralnega ogrevanja. Osebnih dohodek je določen s pravilnikom o delitvi osebnih dohodkov Komunalnega podjetja Bled. Prošnje z dokazili o strokovnosti in kratkim opisom dosedanjih del naj kandidati pošljejo na naslov: Komunalno podjetje Bled, Bled, Rečiška c. 2.

Tekstilna tovarna Sukno Zapuže

proizvaja vse vrste blaga za ženske iz 100 % čiste runske volne ter volnene odeje najbolj-
ših hvalitet.

V svojih prodajalnah v Zapužah, Ribnici na Dolenjskem, v Starem trgu pri Ložu, na Prim-
skovem in na Koroški cesti (nasproti restavracije Park) v Kranju lahko kupite blago ali
odeje z manjšimi napakami po zelo nizkih cenah. V prodajalnah vam tudi nudimo naj-
novejše vzorce ženskega in moškega volnenega blaga, diolena in diolen lofta ter volnene
odeje.

Ob tako bogati izbiri boste gotovo našli tudi nekaj za sebe.

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želimo srečno
novo leto 1974

SUPER TEAM

alpina
ski show

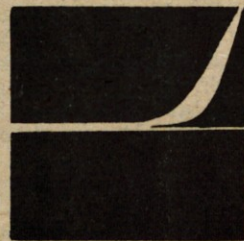

Srečno in uspešno novo leto 1974

aerodrom

ljubljana-pula

Delovni kolektiv

želi

vsem občanom

in poslovnim sodelavcem

srečno

in uspešno

novo leto 1974

vezenine
BLED

Tovarna čipk,
vezenin,
rokavic in
ženske konfekcije

Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem želimo srečno in uspehov
polno novo leto 1974

Vsem občanom in cenjenim potrošnikom
želi srečno novo leto 1974 velet trgovina
Mercator TOZD Preskrba Tržič

Za naklonjenost in zaupanje se vam
najlepše zahvaljujemo, obenem pa se
priporočamo za obisk in nakup tudi v
letu 1974.

Dobrodošli in na svidenje v prodajal-
nah Mercatorja v Tržiču.

ZARJA Jesenice

s temeljnimi organizacijami:

TOZD Delikatesa
TOZD Manufaktura
TOZD Industrija — obrt
TOZD Skupne službe

vsem kupcem
in poslovnim prijateljem
želimo
srečno in uspešno novo leto 1974

Pred desetimi leti je bil ustanovljen Kmetijsko živilski kombinat Kranj

Velikan odrašča brez hrupa

Leta 1963 so imele enote, ki so se združile v Kmetijsko živilski kombinat Kranj, 31 milijonov skupnega dohodka, letos pa ga bo že 45 starih milijard — Do leta 1980 25 milijard v gorenjsko kmetijstvo, razen tega pa soudeležba pri gradnji tovarne v Zadru in investicija v stiskalnico sončničnega semena v Žablju pri Novem Sadu — Naloge kmetijstva in živilske industrije pri preskrbi ljudi s hrano so skupne — KŽK poziva k sodelovanju

Toliko, kolikor se je letos premaknilo v kmetijstvu, se še ni nobeno leto doslej, slišimo. Res, da vseh sedemdeset let premikov prihodnje leto še ne bomo uživali, vendar vedno bolj verjamemo, da jih bomo naslednja leta. Jugoslovanska in z njo slovenska družbena skupnost sta vgradili kmetijstvo in živilsko industrijo v vse pomembne družbene dokumente trajne vrednosti, od ustave, ki jo sprejemamo, do raznih razvojnih programov. Posebno pomembno je, da ima kmetijstvo trdne in uresničljive srednjeročne in dolgoročne programe. Vse to se je začelo po 2. konferenci ZKJ in pomembnih zasedanjih slovenskih partijskih in drugih organov. Nekateri od njih so bili osnovani prav zaradi pospešenega razvoja kmetijstva. Veliko, do nedavna skritih idej in pobud, je vzniknilo tudi v bazi, v kmetijskih delovnih organizacijah, zadrugah, kombinatih in med kmeti.

Slovenija je dobila bogat in vsestranski razvojni program kmetijstva do leta 1980. Začenja se z letom, v katerega vstopamo. Razvojni program je dobil popularno ime »zeleni plan«. V nekaterih delih presega republiške meje in napoveduje vlaganja slovenskega kmetijstva tudi v druge republike s ciljem, da se zagotovi dovolj surovin in reprodukcijskega materiala za slovensko kmetijstvo in živilsko industrijo in s tem dovolj hrane. Človeštvo bide trd boj za hrano in le-ta tudi nas ni obšel. »Zeleni plan« ga kar se da vsestransko upošteva.

V »zelenem planu« imajo večje slovenske kmetijske delovne organizacije, predvsem kombinati, določene naloge pri razvoju posameznih kmetijskih panog in pri proizvodnji živil ter hrane. Kmetijsko živilski kombinat iz Kranja, osrednja gorenjska kmetijska delovna organizacija, ki že sedaj daje ton in ritem slovenskemu in še posebno gorenjskemu kmetijstvu, v »zelenem pla-

Kmetijsko živilski kombinat Kranj je bil ustanovljen novembra leta 1963, poslovali pa je začel na začetku leta 1964. Nastal je z združitvijo oljarice, obrata kmetijstvo, mlekarne in klavnice. Ob ustanovitvi je zaposloval 532 delavcev, celotni dohodek pa je znašal 31.000.000 dinarjev. Kombinat je takrat pridelal letno 3200 ton krompirja, proizvedel 2.300.000 litrov mleka, predelal 5.800.000 litrov mleka, proizvedel 2472 ton mesa in mesnih izdelkov, 2400 ton jedilnega in tehničnega olja ter 6500 ton močnih krmil. Kranjski kombinat je prvi v republiki odnose med posameznimi obrati organiziral na solidarnostni osnovi, in sicer tako, da so posamezni obrati pomagali pri pokrivanju izgube drugemu. Odnose so zapisali v internem sporazumu.

Letos pa je v kombinatu zaposlenih 692 ljudi. Celotni dohodek znaša 450 milijonov novih dinarjev! Vrednost osnovnih sredstev se je v desetih letih povečala za 800 odstotkov. Kombinat je proizvedel letos okrog 6800 ton jedilnega in tehničnega olja, 3080 ton semenskega krompirja na 150 hektarjih površin, 4.200.000 litrov mleka, 2790 ton mesa in mesnih izdelkov in okrog 600 ton najrazličnejšega sadja. TOZD Mlekarna pa je odkupila 15.500.000 litrov mleka. KŽK je 19. decembra med prvimi na Gorenjskem podpisal samoupravni sporazum o združitvi šestih TOZD v enotno organizacijo.

nu« ni prezrt. Prav nasprotno. Kmetijski načrtovalci so zaupali kranjskemu kombinatu naloge, ki jim povprečni opazovalec skoraj ne verjame. KŽK je nosilec razvoja živinoreje, proizvodnje mleka, pridelovanja semenskega krompirja in proizvodnje jedilnega ter tehničnega olja v republiki! Razen tega bo Kmetijsko živilski kombinat Kranj v prihodnosti še bolj kot doslej pospeševalec, organizator ter — glavni investitor v kmetijstvo Gorenjske. V osnovno kmetijsko proizvodnjo in v živilsko industrijo našega področja pa naj bi do leta 1980 vložili kar 25 milijard starih dinarjev!

RAFINERIJA MED SONČNICAMI

Kolektiv, o katerem pišem, svojih dosežkov ni rad razširjal v javnosti. Delal je tiho in načrtno. Zato marsikatera snovanja in načrti občinski skupnosti niso poznani in se danes prvič pojavljajo na »belem dnevu«. KŽK je pobudnik, usklajevalec in eden glavnih slovenskih investitorjev pri gradnji nove tovarne za predelavo soje v Zadru, katere gradnja se začne leta 1974! 20 milijonov dolarjev bo stala nova tovarna — gigant, ki ji v Evropi skoraj ne bo para. Slovenija bo prispevala 2 stari milijardi dinarjev ali 30 odstotkov domačega kapitala, ki se deli med Hrvatsko in našo republiko. Delež KŽK kot nosilca slovenskega dela investicije ni majhen in tudi v primerjavi z velikostjo tujega kapitala, ki bo vložen v novo tovarno, ni neboležen. Slovenija bo dobila iz nove tovarne v Zadru dovolj sojinih tropin, ki so osnovna komponenta pri mešanju umetnih krmil. Tropine morata sedaj Slovenija in Hrvatska uvažati. Nova tovarna bo dajala Sloveniji tudi dovolj surovega sojinca olja, ene od osnovnih surovin za jedilno in tehnično olje. Največji slovenski proizvajalec le-tega pa je prav KŽK oziroma njegova Oljarica v Britofu pri Kranju. Sodelovanje pri investiciji v Zadru ni le naloga, napisana v »zelenem planu«, temveč naložba, za katero bi se moral kranjski kombinat slej ko prej odločiti!

In še druga, popolnoma samostojna investicija KŽK iz Kranja zunaj republike. To je predstavitev sedanje stiskalnice semen iz Britofa v Žablju pri Novem Sadu, ki leži sredi dragocenih vojvodinskih sončnih polj,

osnovne surovine za kvalitetno jedilno olje. Načrti za prestatitev stiskalnice semen so v izdelavi.

Kaj bo doseženo s »preselitvijo« stiskalnice med sončnice?

V Kranj oziroma Britof ne bo treba več prevažati sončnic, temveč surovo olje, ki vzame pri transportu manj prostora in za dve tretjini zmanjša transportne stroške. KŽK, največji slovenski proizvajalec olja, bo imel zagotovljeno osnovno surovino, rešeno pa bo tudi vprašanje pomanjkanja delavcev v Oljarici. Rafinerija bo stala v Žablju, kjer je ljudi brez zaposlitve dovolj.

To sta glavni nalogi, ki jih ima Kmetijsko živilski kombinat iz Kranja v »zelenem planu« in na osnovi medrepubliškega dogovora o vlaganju Slovenije v pridelovanje surovin v drugih republikah za proizvodnjo hrane. Pri prvi je kombinat nosilec slovenskega dela investicije, pri drugi pa se pojavlja popolnoma sam.

MILIJARDE ZA MLEKO, MESO, KROMPIR IN OLJE

Te milijarde so težke in dragocene tudi zaradi tega, ker so bile ustvarjene v razmerah, ki za kmetijstvo in živilsko industrijo niso bile najbolj ugodne. Njihovo pravo vrednost bomo spoznali čez leta, ko se bodo obrestovale.

Poljce danes ne bi bile Poljče, »božja pot« jugoslovanskih in tujih strokovnjakov za meso in živinorejo, če ne bi KŽK kljub trhljem razmeram na trgu vlagal v razvoj govedoreje, proizvodnje mleka ter strokovnost ljudi, ki so danes večji teh opravi. Povprečna mlečnost v Poljčah dosega letos 5900 (!) litrov na kravo, kar je evropski rekord. Mlečnost na ostalih farmah pa visoko presega povprečno slovensko in jugoslovansko povprečje. Kombinat je odločen začrtano pot nadaljevati in skrbeti za nova zemljišča. Od 3,5 do 4 milijone dinarjev bo zahtevala modernizacija farm, predvsem dela v hlevih in nakup zemljišč. KŽK računa pri tem na pomoč kmetijskih zemljiških skupnosti. Cilj, napolniti že postavljene hleve v Žabnici in na Pšenični polici, bo treba doseči.

Čeprav ima KŽK največjo čredo na Gorenjskem, je vedno pripravljen

KŽK je začel pri skladišču krompirja v Senčurju graditi novega, v katerem bo prostora za 300 vagonov krompirja

V tej polnilnici olja v Britofu napolnijo na uro 2400 steklenic jedilnega olja.

ponuditi roko manjšim v obliki čvrste kooperacije s kmeti, bodisi pri proizvodnji mleka ali prireji mesa za razvijajoče se kombinatove predelovalne obrate (klavnica, mlekarne) in prek njih za potrošnika, ki terja vsak dan več hrane! Tudi sadni nasadi v Resju in v Predvdoru sledijo tem ciljem.

Od dobrega sodelovanja s proizvajalci mleka in njihovimi predstavniki kmetijskimi zadrugami, razumevanja s potrošniki in stimuliranih cen je odvisno, ali bodo novosti, ki se že uvajajo v kranjski mlekarne in bodo terjale 30 milijonov dinarjev, izkoriščene ali ne. V letu, na katerega pragu smo, bo stala pri sedanjih mlekarne nova proizvodna dvorana za jogurt z novo kotlarno. Kaj kmalu bodo zagledali »luč sveta« tudi načrti za novo sirarno. Povečana mlekarne bo sposobna predelati dnevno 80.000 litrov mleka. Sedaj ga mlekarne dnevno odkupi 55.000 litrov, 40 odstotkov ga je iz lastne proizvodnje, 60 odstotkov pa od kmetov, kooperantov.

Zadnja 4 leta je dal KŽK znatna sredstva v modernizacijo klavnice in predelovalnega obrata. Letos pa se je lotil povečave hladilnice in klavne dvorane za klanje živine za izvoz. Z višjim dohodkom kompenzira del izgub pri prodaji na domačem trgu. KŽK bo dal za to rekonstrukcijo skoraj 5 milijonov dinarjev, in sicer s pomočjo kredita sklada skupnih rezerv gospodarskih organizacij občine Kranj. Omenjeni sklad in prek njega občinska skupnost sta dala zadnje čase za modernizacijo klavnice skoraj 5 milijonov dinarjev kredita. Namen te pomoči je, da klavnica prek kombinata čim bolj zadovoljuje potrebe delovnih ljudi po mesu in mesnih izdelkih. Kombinats se bo trudil to zaupanje in pomoč opravičiti.

Leta 1980 naj bi bilo na Gorenjskem 2100 hektarjev zemlje namenjene proizvodnji jedilnega krompirja in 400 hektarjev proizvodnji semenskega krompirja. Na doseganje tega cilja bodo gotovo vplivale novosti pri uvozu strojev za sajenje in izkopavanje krompirja. Kmet po novem lahko kupi pri KŽK tovrstne stroje za dinarje, čeprav so uvoženi.

Kmetijsko živilski kombinat je zgradil v bližini Senčurja kondicionirano skladišče za 150 vagonov krompirja. Pred kratkim so začeli poleg »starega« graditi novo, ki bo še enkrat večje, saj bo sprejelo 300 vagonov krompirja. Vanj KŽK ne bo shranjeval le svojega semenskega krompirja, temveč tudi jedilnega od kmetijskih zadrug in kooperantov. Če upoštevamo, da bosta pri obeh skladiščih zrasli še sortirnica in pakirnica, bo celotna investicija z opremo vred dosegla 5 milijonov novih dinarjev. Dali jih bodo KŽK, Ljubljanska banka in zvezna direkcija za rezerve živil iz Beograda.

Skoraj vseh deset let delovanja kombinata je zorela v njegovem sklopu oziroma sklopu sedanega TOZD Kmetijstvo krompirjeva selekcijska postaja. Strokovnjaki spremljajo dosežke doma in na tujem. Brez njih in postaje gorenjski semenski krompir ne bi bil na tako visoki ravni in kombinatu »zeleni plan« ne bi zaupal glavno nalogo pri vzgoji te poljščine v republiškem in zveznem merilu. Vzporedno s tem, o čemer pišem, je kombinat skrbel za prodajo merkantilnega krompirja.

»Krompirjevo združenje« zajame vsako leto dobro polovico tržnih viškov jedilnega krompirja v republiki!

Oljarica v Britofu se modernizira, posebno rafinerija za proizvodnjo jedilnih olj. Danes priteče dnevno iz Britofa 30 ton jedilnega olja, prav kmalu pa ga bo 85 do 90 ton. Kmalu po novem letu bodo v Oljarici belili jedilno olje po novi tehniki in tehnologiji. S tem bo prva faza rekonstrukcije Oljarice zaključena. Začela se bo naslednja in se končala konec leta 1975. KŽK bo imel najmodernejšo oljarno v državi! Pokrivala bo polovico slovenskih potreb po jedilnem in tehničnem olju. 10 milijonov dinarjev, novih seveda, bo moral odšteti KŽK s pomočjo kreditov Ljubljanske banke za moderno tovarno. Od tega samo za opremo 8 milijonov!

VSAKA KOLIČINA HRANE JE DRAGOCENA!

Sredstva, vložena v kadre, opremo in objekte in rezultati vlaganj dokazujejo, da je bila usmeritev kombinata in družbene skupnosti pravilna. KŽK se bo moral še čvrsteje navezati in vključiti v razvojne programe kmetijstva in živilske industrije v republiki in še posebno na Gorenjskem. Vsaka količina mesa, mleka in krompirja postaja dragocena! Proizvajalci teh dobrin vedo, da bodo poslovno in socialno varni takrat, ko bodo vezani na potrošnika in predelovalca. Kranjski kombinat namerava okrepiti sodelovanje s kooperanti do take mere, da bodo vse obdelovalne površine ter hlevske zmogljivosti vključene v proizvodnjo mesa, mleka in drugih pridelkov. Prihaja obdobje, v katerem bomo redno razmišljali, kako dati delovnim ljudem energijo za delo — hrano! Kombinats skuša in bo skušal najti skupno pot za doseganje teh ciljev z ostalimi organizatorji take proizvodnje na Gorenjskem. Le združene in ne razcepljene sile to nalogo lahko opravijo. Ne bodo zaprte za gorenjskimi mejami, temveč bodo segale šir po republiki in državi. Kombinats ima kot velik potrošnik sončničnega semena, živine, mlečnih izdelkov in mleka, krmnih mešanic in drugih izdelkov sklenjene dolgoletne pogodbe s proizvajalci v Slavoniji, Sremu in drugod. Tehnološki in tehnični programi se izmenjujejo, delitev dela v tem okviru se uveljavlja in zagotavlja oskrbo ljudi. Primer je sir gauda, ki ga kranjska mlekarne v zadostnih količinah sama ne more več proizvajati...

To so dosežki, to so številke, to so programi, to sta delo in denar, ki vsaj nam Gorenjcem ne smejo ostati neznani. Kmetijsko živilski kombinat Kranj, rojen v teh dneh pred desetimi leti, postaja kmetijski in živilski velikan z glavo v Kranju, njegove roke pa segajo od Jesenic tja do Djevdjelije. Že danes smo lahko ponosni tudi na njegovo prihodnost, ki se je že začela...

Besedilo: J. Košnjek
Fotografije: F. Perdan

Sejemska prireditve v Kranju bi si težko predstavljali brez Kmetijsko živilskega kombinata

Uran ni vulkan - ali pa morda je?

Kdo bo lokalnim oblastem pomagal reševati cel niz »obrobnih« problemov, nastalih s prihodom več kot 500 rudarjev in njihovih družin v Gorenjo vas? — »Najbolj boleči vprašanji sta zaščita narave, zlasti vode, in pomanjkanje ustreznih stanovanj,« pravi župan Tone Polajnar — Ne bojte se sevanja, bojte se žveplene kisline! — So naseljena Dobravšče in Todraž res šteti dnevi?

Za predelavo surove uranove rude bodo letno potrebovali 20.000 ton žveplene kisline in 15.000 ton drugih kemikalij. Preračunano v dnevne količine zneso to 117.000 kilogramov tovara ali 24 avtomobilov-pettoncev.

Ekonomist Meržek pa ni preučil, kolikšna je verjetnost, da pri

uvodni fazi izpiranja rude je namreč voda nepogrešljiva. Nekaj se je vrne v naravo s izhlapevanjem, nekaj pa v tekočem stanju, prek kombiniranega filtrirnega sistema, kjer ji izbijemo kislost, izločimo morebitne sledove urana ter odstranimo primese železa in mangana. V potok Brebovnico naj bi odtekla čistejša kakor je bila ob zajetju — dasi so v praksi zmeraj mogoče različne napake bodisi objektivnega bodisi subjektivnega značaja.

ČRNE SLUTNJE OSTANEJO

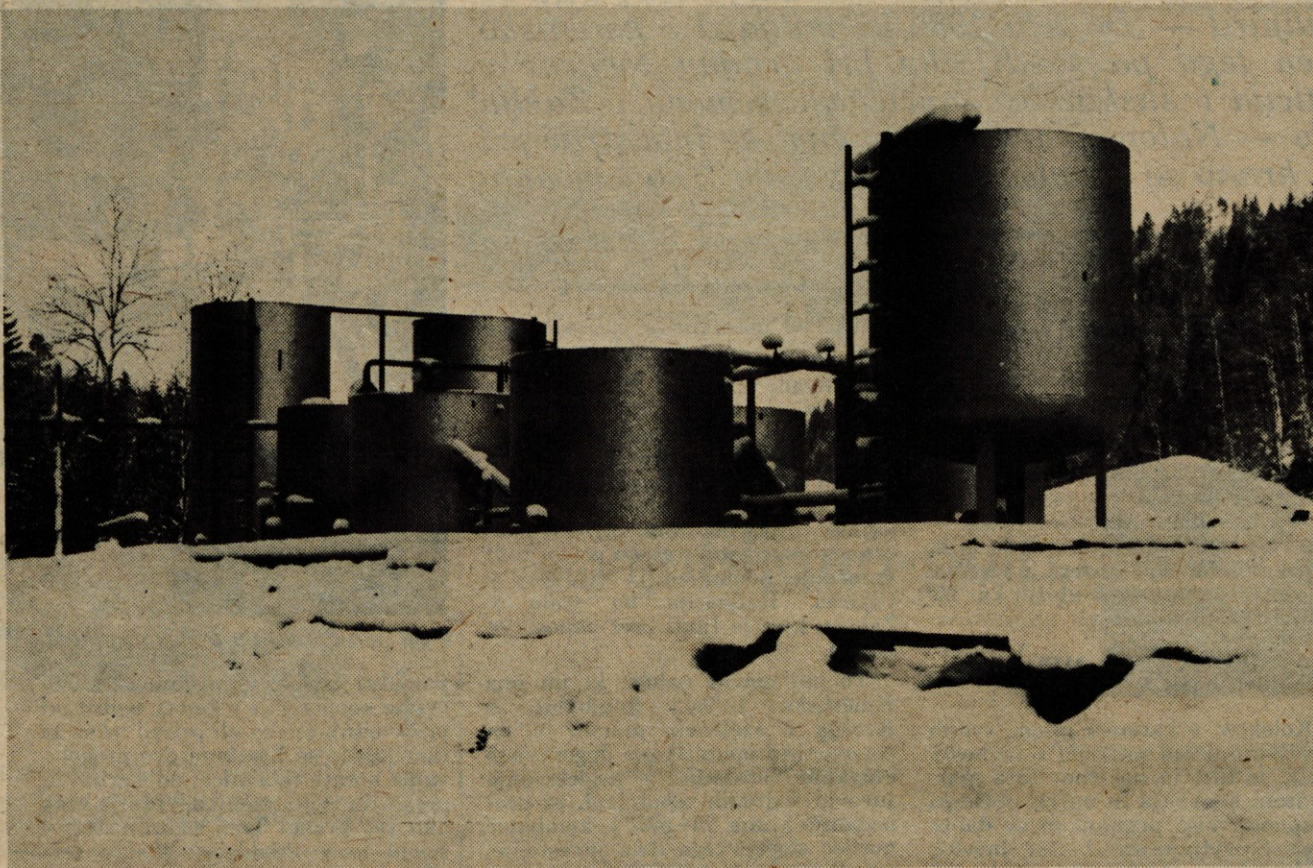
Četrty skrajno občutljivi netilec kipečih uranskih zdrah je novica, da sestavljavci avgusta letos razgrnjene predloga urbanističnega plana loške občine načrtujejo porušenje 56 domačij, pretežno kmetij, stoječih znotraj kakih 30 hektarjev obsegajoče površine, rezervirane za odlaganje odpadnega drobirja. Todražane in Dobravščane, ki živijo v »prepovedani coni«, je prevzel nemir. In ko so nato v Meržekovi demografski analizi prebrali, da obstaja ... verjetnost ukinitve naselja Dobravšče oziroma štirinajstih stanovanj v izmeri 1020 kvadratnih metrov (str. 26), se je nemir še okrepil. Kam bodo šli? Kam in kdaj?

»Zadeva ni niti malo enostavna,« opozarja predsednik krajevne skupnosti Gorenja vas Marjan Kosmač. »Geološki zavod in občinska skupščina morata zamisliti temeljito pretehtati. Čeprav nismo izvedenci, sodimo, da je napovedan poseg odveč. Med oktobrsko ekskurzijo na Madžarsko, v Peč, sem spoznal, kako rudnik ni nikakršna pošast. Mesto s 65.000 prebivalci leži tik zraven orjaških nahajališč urana. Ob nakopičenih gomilah že »precejšenega« kremenčevega gruča rastejo žitarice, krompir, povrtnina, hmelj in vinska trta. Prostrana polja in sadovnjaki so me prepričali, da je preseljevanje neumnost. Kvečjemu nove, boleče zaplete bi rodilo. In za nameček njegovi pristasi nikjer ne povedo, kaj bodo pregnancem ponudili v zameno, ali jim bodo zagotovili ustrezno materialno eksistenco, nadomestno zaposlitev itd. Ne morem si predstavljati, s čim naj bi, recimo, 50-letnemu kmetovalcu poplačali izgubo njiv, izgubo rodovitne zemlje ...«

Malone enak odgovor smo dobili od Antona Sedovška, nadzornika delovišča in poizkusne proizvodnje uranovega oksida v Žirovskem vrhu. Zatrdil nam je, da so senzacionalistične vesti o nekakšnih selitvah gola izmišljotina, saj realno prihaja v poštev odstranitev samo enega poslopja v Todražu. Nalašč ga nismo pobarali, če je prelistal brošuro Projektivnega biroja Ljubljana in če ve, kakšni so osnutki škofjeloških urbanistov.

Uran očitno ni vulkan, ki bi držal okolico v nenehni negotovosti. Ali pa nemara vendarle je? Bojazni zaradi morebitnih zamud pri tehnološkem opremljanju rudnika, v katerega se je ameriška firma Westinghouse z nedavno podpisano pogodbo zavezala vložiti 22 starih milijonov kredita, so menda dokončno odpadle. Žal pa ni nihče razblinil temnih slutnj Poljancev, slutnj, da bodo nereseni »obrobni problemi« pahnilo dolino v kaos. Dvanajsta ura bije, toda družba ne sliši zvonjenja k preplahu. Kot noj je, noj, ki navzlic trpkim izkušnjam iz minulih dogodivščin ne preneha vtikati glave v pesek.

Besedilo: Igor Guzelj
Foto: Franc Perdan

Miniaturni prototip predvidenega sistema za čiščenje odpadne vode, ki naj bi se vračala v Soro bolj čista kot je bila ob zajetju. Je res stoodstotno zanesljiv?

MILIJARDE, KI JIH NI

Poglejmo dejstva. Leta 1976 se bo v Gorenjo vas priselilo približno 500 rudarjev, ki jim je seveda treba zagotoviti spodobna bivališča. Če k gornjemu številu primaknemo družinske člane poročenih mož in če upoštevamo hkratni porast delovne sile v spremljevalnih panogah gospodarstva (obrt, trgovina, gostinstvo, pošta, uslužnostne storitve), ugotovimo, da kraju »grozi« več kakor stoodstotno povečanje življa: slednji naj bi od sedanjih 1137 skoraj čez noč poskočil na 2440 oseb. Podatke črpamo iz posebne študije demografskega razvoja Gorenje vasi, ki jo je pri Projektivnem biroju Ljubljana naročila občinska uprava in v kateri avtor dipl. oec. Karel Meržek navaja, da bi veljalo v naslednjih treh letih v Gorenji vasi zgraditi vsaj 400 družinskih, v Škofji Loki pa 109 samskih stanovanj. Kdo bo dal denar? Kje vzeti milijarde in milijarde dinarjev?

Ločani so nemočni. Nobene putke, ki bi nesla zlata jajca, nimajo. Občinski proračun ne dovoljuje niti najmanjše dodatne obremenitve. Ostane samo še investitor in formalni najemnik kopov Geološki zavod Ljubljana. Kot smo zvedeli (neuradno, prosim!), je v programu izdatkov stanovanjem namenil smešnih 5 milijonov din. Bežen sprehod skozi trenutno veljavne cenike pokaže, da bo vsotica nemara zadoščala za ducat montažnih barak z lesenimi pogradi v nadstropjih, z zasilnimi sanitarijami in umivalnicami ter z nepopolnim ogrevanjem. Zanima nas, ali je v Jugoslaviji kakšen knap, ki bi voljno prenašal životarjenje v pravkar opisanih pogojih?

Toda nastanitev delavcev je le prva, najbolj boleča točka v seznamu nevšečnosti, katerih ostrina peha domačine v komaj prikriti obup. Na sejah aktivov ŽK in odborov SZDL, na sestankih sveta KS ter na zborih volivcev dežujejo vprašanja o razširitvi pomanjkljive zdravstvene, reševalne in gasilske službe, o otroškem varstvu, o možnosti postavitve zadosti zmogljivega obrata družbene prehrane, o popelitvi kulturnih in športnih aktivnosti, o pojačanju avtobusnih zvez, o modernizaciji vodovoda in kanalizacije ... Odgovorov ponavadi ni. Nihče ne more obljubiti nič konkretnega, otipljivega. Danes, pičlih 30 mesecev pred dnevom »X«, ko bodo — bržkone zelo svečano — spustili v pogon rudniške aparature in separacijo, izpade najhujši čudak tisti, ki opozarja, kako drago smo v preteklosti plačevali neorganizirane, hipne preusmeritve v industrijo. Debelo ga gledajo, pravljicarja zmešanega, če glasno poudarja, da so trki dveh raznorodnih etničnih skupin, primarne in sekundarne, ter izglajevanje trenj, nastalih zaradi prebitka enega spola nasproti drugemu, ponavadi zelo dolgotrajen in boleč proces.

STRUPENI TOVOR V SORI

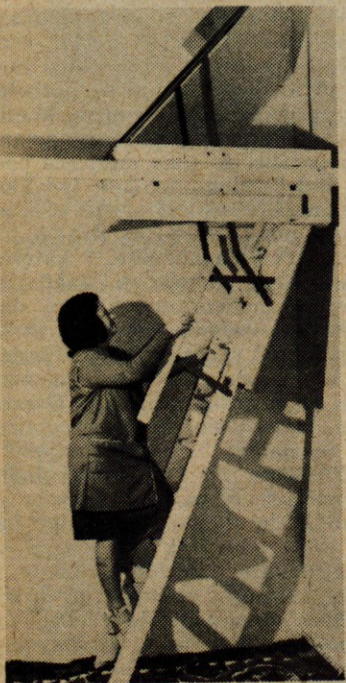
»Rudnik urana v Žirovskem vrhu utegne sprožiti niz posledic, ki znajo biti presneto neprijetne,« meni predsednik SOB Škofja Loka Tone Polajnar. »Upamo, da nas bo republika ustrezno moralno in materialno podprla. Stališča občinskega vodstva in strokovnih komisij so znana. Znani so tudi naši pogoji, od katerih ne odstopamo: delavcem naj se zagotovi življenje v dostojnih, človeka vrednih razmerah, ki bodo osnova pospešenemu aklimatiziranju in vkapljanju v zanje tuj milje; zahtevamo uvedbo najučinkovitejših doslej odkritih zaščitnih postopkov, kajti pridobivanje, izločanje in transport uranove rude ne sme skvariti karakterističnih značilnosti doline ter sterilizirati ali umazati Poljanščice; cesto je potrebno razširiti in utrditi. Obstoječi asfalt ne prenese obremenitev, ki so neizbežen sopotnik intenzivnega tovarnega prometa ...«

Je župan pretiraval? Sploh ne. Na strani 19 študije Projektivnega ateljeja Ljubljana smo prebrali, da ... doslej raziskani sloji zagotavljajo ... letni izkop 300.000 ton rude oziroma proizvodnjo 400 ton koncentrata v obliki rumenih pogačic (yellow cakes), ki vsebujejo 75 odstotkov urana — 235. Rumene pogačice niso nevarne organizmu ...

prevozu pride do nesreče in da cisterna z morilsko kislino zdrkne v strugo. Kaj bi sledilo? Nedvomno katastrofa, ob kateri bi poginilo vse živo v Sori. Posledice bi čutili več deset kilometrov proč, v Medvodah in še nižje, vzdolž bregov Save. Nič manjša škoda ne bi nastala, ako bi se v Poljanščico, ki vijuga tesno pod preozko in ponekod izpodkopano cesto, prevrnil tovornjak, poln rumenih pogačic. Drži, da niso neposredno nevarne, da ne sevajo kaj prida radioaktivnih žarkov, vendar združujejo v sebi svincu podobne kemične lastnosti. In svinec je, ko zaide v telo, skrajno zahrbtn strup. Že minimalne količine povzročajo slabo počutje, vrtoglavico, izpadanje las, bledikavost, anemijo ter — v višjih koncentracijah — neplodnost, trajne poškodbe živčevja in možgan, napade norosti, ohromelost in naposled smrt. Razsuta po dnu rečnega korita bi težka, prašnata snov učinkovala mesece ali leta dolgo ter preprečevala kopanje in ribolov.

»Res, poleg daljnovega so solidne in varne prometne povezave temelj infrastrukture rudnika,« priznava inž. Pavel Florjančič, član ekipe geologov, ki utirajo pot kasnejšemu množičnemu vrtanju v nedri Žirovskega vrha. »Ampak če zanemarimo neljubna naključja, bo določeno tveganje skrito zgolj v morebitnem mehanskem onesnaženju reke. V

Če želite varen dostop v podstreho in druge podstrešne prostore, ne uporabljajte navadne lestve, ki jo je največkrat še treba nositi iz spodnjih prostorov. Pri meni dobite izredno kvalitetne, močne in trpežne stopnice in najbolj praktične, kar jih je bilo mogoče dobiti do sedaj.

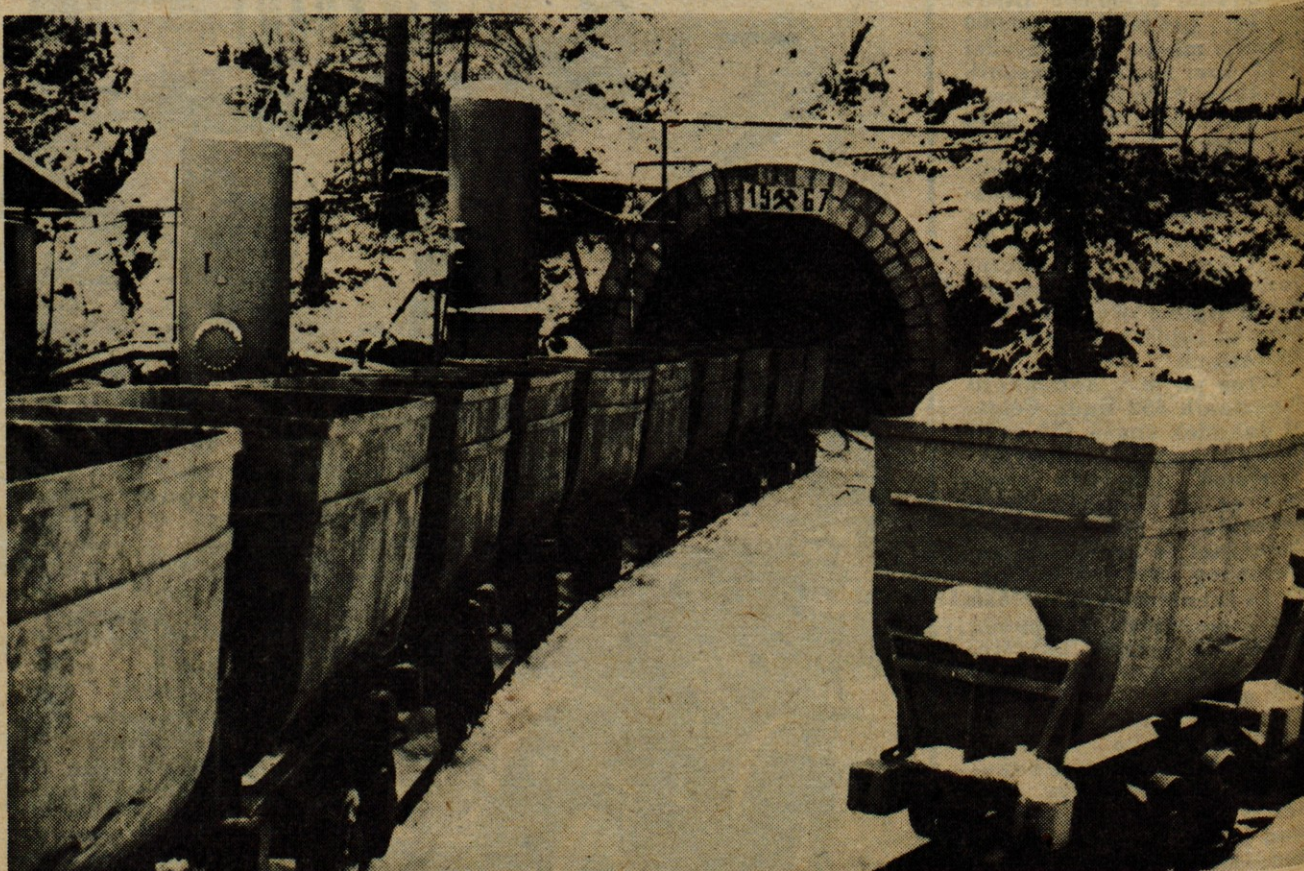

Izdelujem jih po merah. Spočite mi samo višino od tal do stropa, dolžino in širino odprtine in višino od plošče do ostrišja, merjeno na najnižji točki odprtine. Po želji pridem tudi sam pomerit.

Stopnice se zapirajo hkrati zgoraj in spodaj, in to neslišno in z lahkoto.

Ne obračajte se na nobenega zastopnika, pač pa direktno na proizvajalca —

MARKUN Franc,
mizarstvo,
RIBNO 49/a, Bled.

Dan za dnem bodo v tehle vagončkih iz rova odvažali nakopano rudo, v kateri menda tiči ključ do razrešitve energetske krize. Kdo bi si mislil, da na videz čisto navadno kamenje lahko v svoji okolici sproži probleme, ki jim ni slutiti konca!

Storitveno in proizvodno podjetje

CREINA

K R A N J

želi
vsem svojim strankam
in gostom
srečno, uspeha polno
novo leto 1974

Komunalno gradbeno podjetje Grad - Bled

Obveščamo cenjene stranke in naše bralce, da sta se Obrtno gradbeno podjetje Bled in Komunalno podjetje Bled združili v eno OZD z imenom Komunalno gradbeno podjetje Grad Bled in sedežem na Grajski 44, Bled.

Obrtno gradbeno podjetje Bled je postalo TOZD Gradnje s sedežem Grajska 44; Komunalno podjetje Bled pa TOZD Komunala s sedežem Rečiška 2. Obe TOZD sta pravni osebi v okviru Komunalno gradbenega podjetja Grad Bled.

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želimo srečno in uspeha polno novo leto 1974 ter se priporočamo s svojimi službami.

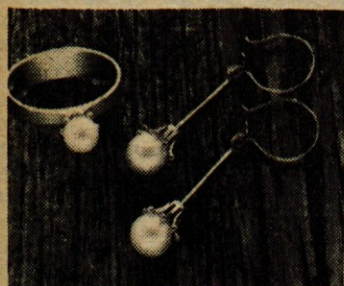

Gostilna
Lojzka Aleš
na Bregu

Cenjenim gostom želimo srečno in uspešno novo leto 1974.

Za obisk se zahvaljujemo in priporočamo.

Zlatarska delavnica
Levičnik, Kranj
Maistrov trg 9
(nasproti Delikatese)

želi cenjenim strankam srečno novo leto 1974 in se priporoča.

Zevnik Viktor
Ljubljanska c. 36 a
Kranj
zidarstvo in fasadarstvo

želi srečno novo leto 1974 in se priporoča

Turistično društvo Bled

vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in sodelavcem želimo srečno in uspešno novo leto 1974

Splošna vodna skupnost Gorenjske

želi občanom in poslovnim prijateljem srečno in uspešno novo leto 1974

Izvajamo vodogradbena dela, regulacije vodotokov, obalne protierozijske zaščite, vodnogospodarske objekte, zemeljska dela, strojna in minerska dela ter druga dela s področja nizkih gradenj.

Ključavničarstvo Radovljica

vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želi srečno in uspešno novo leto 1974

Zavarovalnica Maribor PE Ljubljana, Celovška 177

srečno in uspešno novo leto 1974

Želimo še boljše poslovanje in vam in nam manj škod

Gostilna Benedik
Stražišče — Kranj
telefon 22-888

Vsem cenjenim gostom želimo srečno novo leto 1974

Domače specialitete, kraški teran, pristni cviček, avtomatsko kegljišče.

Se priporočam!

Kemična čistilnica
pri Petelinu
Skaza Jože, Kranj

cenjenim strankam želim srečno in zdravo novo leto 1974

Likozar Marjan
cementni izdelki
Kranj, Benedikova 8
Stražišče

Vsem cenjenim strankam želi srečno in uspeha polno novo leto 1974 in priporoča svoje izdelke

Gostilna Draksler
Labore
Kranj

Cenjenim gostom želimo srečno in uspeha polno novo leto 1974 ter se priporočamo

Tapetništvo Radovljica

želi vsem delovnim ljudem srečno in uspešno novo leto 1974

- dobavlja in montira uvožene švicarske karnise, izdeluje in dobavlja zavese po individualnih naročilih;
- oblaža tla s tapisomi in PVC-oblogami;
- sprejema naročila za vsa ostala tapetniška dela;
- lastne zaloge materialov.

Za cenjena naročila se priporočamo.

Veletrgovina Merkur Kranj PE ŽELEZNINA Radovljica

želi vsem kupcem in poslovnim sodelavcem srečno novo leto 1974 in se priporoča za obisk v vseh poslovalnicah v Radovljici, Lescah, na Bledu in Jesenicah.

Namesto posameznih čestitk je DS enote dal 1000 din za Onkološki inštitut.

Podružnica
invalidov Kranj

želi vsem svojim članom srečno novo leto 1974.

Ambrožarjeva domačija s kapelico je 6. novembra 1949 pogorela. Na pogorišče so postavili novo. Prihodnje leto jo bodo še popravili. Verjetno bo kaj kmalu sprejela prve turiste...

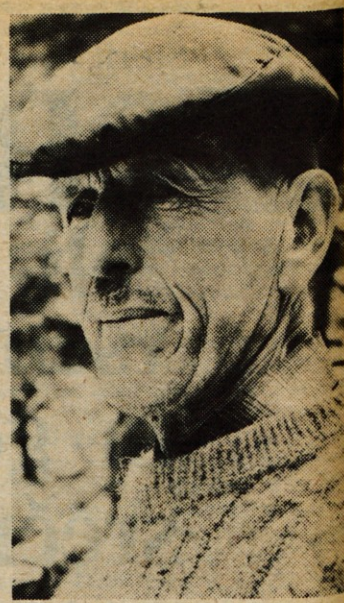
Ambrožarjeva kmetija v Ambrožu je najvišja v Karavankah

tudi 6 sob. Mleko in mlečni izdelki ostajajo na Krvavcu. Pokupijo jih turisti in lastniki ali stanovalci v vikendih. Da mama na Krvavcu ni sama in ji ni dolgčas, jo na večer mahne na planino tudi oče. Navezanost Ambrožarjevih na Krvavec ima korenine tudi drugje. 16 let, do leta 1957, ko je stekla prva žičnica, so na Krvavec s konji in na hrbtih nosili hrano in pijačo.

»JE VESTIJA ŽE NAREJENA?«

Novoletna reportaža o Ambrožarjevih je nastajala sredi decembra v prostorni hiši. Mama Antonija, Florjanova žena Štefka in sin Peter Slatnar ki živi v Cerkljah, so s pripovedovanjem polnili beležnico. Mami nikdar ne zmanjka besed. Preudarne in prepričljive so. Povedo, da je žena v svojem življenju že veliko skusila.

»Od avgusta leta 1942 dalje so nas skoraj vsak dan obiskovali partizani. Javka je bila v naši hiši. Odrekli smo se hrani, da so jo dobili partizani, in skrbeli, da ranjenci, ki so se zdravili v bolnicah na območju Krvavca, niso bili lačni. Možev brat je tukaj v bližini tudi padel. 19. avgusta 1942 je bila pri nas velika hajka. Noseča sem bila. Dvakrat so nas postavili pred hišo in v nas naperili mitraljeze in puške. Z možem sva vzela vsak po enega otroka v naročje. Vso hišo so pretaknili in vohljali

Oče Anton Slatnar: »Gozd mi daje zdravja in moči. Ko ne bom mogel več vanj, bom omagal!«

smo očeta Antona in sina Florjana, ki sta odšla že zgodaj zjutraj v te gozdove na »holcarijo«. Odziva ni bilo. Tudi udarcev cepina in ostrega brnenja motorne žage nismo slišali. Vse globlje in globlje smo prihajali in se prijemali skal, da nam ne bi spodrsnilo. Če bi bil sam, bi težko ugotovil, kjer pravzaprav sem.

»Cesta trme« v svetlejšo prihodnost

Tudi v Ambrožu pod Krvavcem se časi obračajo na boljše. Rastejo nove hiše in gospodarska poslopja, po pičlo odmerjeni rodovitni zemlji in košenicah brnijo stroji. Potem je tukaj še nova cesta, ki je vasico in njene sosede spet vzdignila iz anonimnosti in jim dala novo življenje. Najvišja Ambrožarjeva kmetija je najlepši primer za to in ponazarja delo in življenje vseh vasi in domačij pod Krvavcem. Trma, pridnost, varčnost, garanje in gostoljubnost so tu gori najlepše in odločujoče vrline...

V Cerkljah se obrnemo proti Krvavcu. Skoraj nova asfaltirana cesta nas vodi skozi Grad. Na njegovem koncu zavijemo desno in se vzpenjamo po približno deset let stari cesti proti Šenturski gori. Vendar še pred šentursko ravnijo zavijemo po novi cesti naprej navkreber. Na ravnici pred Stiško vasjo smo. Kažipot in znamenje ob cesti nas usmerjata dalje v breg med vedno gostejše gozdove in nagnjene košenice. Avtomobil pleza po z žulji in z znojem grajeni cesti, na kateri so še vidni sledovi graditeljev in minerjev. To je cesta Stiška vas—Ambrož. 22 starih milijonov dinarjev je veljala. Krajevna skupnost Grad je dala za »okno v svet« zaselkov pod Krvavcem veliko denarja. Še večje delo pa so opravili prebivalci Ambroža. Posamezniki so opravili tudi 900 in več prostovoljnih delovnih ur. Pravijo, da bi pomagali še otroci, če bi mogli. Po strmem pobočju Krvavca zvija joča se cesta se v Ambrožu ne konča. Vzpenja se še v višje ležeče gozdove in se konča na Jezercih, tik ob zgornji postaji nove gondolske žičnice na Krvavec. Pri gradnji zadnjega odseka omenjene ceste se je izkazala tudi Creina.

Pravijo, da je bila cesta narejena s trmo. Zakaj? Ko so Ambrožarji začeli graditi cesto od Stiške vasi do Ambroža in naprej, so imeli v žepu le dober milijon dinarjev in le redki so jim verjeli, da bodo uspeli. Vse mogoče so jim dopovedovali, vendar njihovega prepričanja in trme, da je cesta do njihove vasi in naprej do Krvavca s te strani pripravnejša kot s preddvorske, nihče ni skahal. Sedaj na Krvavec, do zgornje postaje dostopne žičnice, ne pridejo le osebni avtomobili, temveč tudi največji in najtežji tovornjaki. Eden od njih je privlekel na vrh Krvavca po tej cesti več kot 40 ton težak element za žičnico!

»Cesta trme«, odprta je bila oktobra leta 1970, je bila lani vso zimo prevozna in ni zamenjala le nekdanje kolovozne poti, po kateri so še volji in konji, čeprav so vlekli le 100 kilogramov, težko hodili. Stiško vas in še posebno Ambrož je povežala s svetom in do nedavnega še črno prihodnost zamenjala s svetlejšo...

Naša zgodba se začne v Ambrožu pod Krvavcem, raztreseni vasi z osmimi kmetijami, na katerih stalno živi okrog 40 ljudi in z osmimi vikendi, ki se bohotijo in zró na ljubljansko in kranjsko ravnino. Vse ambrožske domačije leže več kot 1000

metrov visoko in je Ambrož zato najvišje ležeča vas v Karavankah. Po domače se jim pravi pri Vižnjarju (gospodar Ivan Grilc je tudi cestar na cesti Stiška vas—Ambrož, greben do Krvavca pa se imenuje Viženski hrib), pri Ompergarju (leta 1899 je domačija pogorela in z njo dragocena knjižnica), pri Dovarju, pri Bajtarju, pri Mošniku, pri Pehkasu, pri Gozdniku in pri Ambrožarju ali Mežnarju. Tik ob tej hiši je namreč kapelica, katere starost zgodovinarji še niso odkrili. Ambrožarjevi opravljajo mežnarske posle in zato se jih je prijelo tudi takšno domače ime.

Ambrožarjeva kmetija, o kateri bo govorila reportaža, leži 1084 metrov visoko in je najvišja kmetija v Karavankah. 43 hektarjev zemlje je v njeni lasti, od tega 3 hektarje obdelovalne in 16 hektarjev košenic, ostalo pa so pašniki in težko dostopni gozdovi, ki leže 1400 in več metrov visoko pod Krvavcem vendar dajejo ob trdem delu največ dohodka.

Očetu in materi Ambrožarjevima ne bi prisodil, da sta dosegla že takšno starost, pa sta še tako pri moči. Oče Anton SLATNAR, tako se pri Ambrožarju pišejo, je dopolnil 69 let, mama Antonija, ki se je v Ambrož pridožila iz bližnjega Apna, pa 61 let. Rodila je 6 otrok: tri hčerke in tri sinove. Za dom sta pregovorila in namenila 32-letnega sina Florjana. Njegova žena in Ambrožarjeva »ta mlada« je postala Klemarjeva Štefka iz Kokre (21 let). Tudi otroški smeh in jok že polnita domačijo, ki je bila pred leti tudi planinska postojanka. Štefka in Florjan imata dveletno hčerko Štefko in petmesečno Veroniko. Vsi Ambrožarjevi, tudi tisti, ki so zapustili rodni krov in odšli, so vajeni

trdega dela. Večkrat se je treba na njegov račun odpovedati potrebni počitku, praznikom in — tvegati zdravje. Mama je med vojno, čeprav z detetom pod srcem, gazila visok sneg in hitela, da bi partizane pravočasno obvestila o pretečih nemških, domobranskih, belogardističnih in raztrganskih patroljah. Štefka pa je na primer 3 tedne po porodu že grabila seno, ker se je pripravljalo k nevihti.

Najtežja nesreča, ki jo pomnijo sedanji Ambrožarjevi, se je pripetila 6. novembra leta 1949. Neznani klatež ali skrivač je priklical rdečega petelina, ki je upepelil vse. Samo mama je bila doma. Nemočno je opazovala kako se je imetje spreminjalo v pepel...

Ambrožarjevi so postavili domačijo spet na noge in ji omogočili še hitrejši razvoj. Spomladi bodo hišo popravili in jo pripravili tudi za turizem, ki mu je včasih že služila. Stari milijon dinarjev kredita z 9-odstotnimi obrestmi so jim ponudili, vendar so ga odklonili, ker kreditni pogoji niso sprejemljivi. Za tak denar še sanitarije komaj uredijo. Načrt za preureditev hiše in gradbeno dovoljenje kljub temu že imajo, uresničevali pa ga bodo v skladu s finančnimi možnostmi. Potem bodo verjetno boljše prodajali mleko in mlečne izdelke, narejene doma. Imajo 16 glav goveje živine, od katerih je 7 molznic, in dva konja. Že sedaj prodajajo pozimi »vikendašem« pod vasio in na Krvavcu mleko in mlečne izdelke. Poleti pa odhaja mama že 12 let zapored s kravami na Kriško planino na Krvavec. Edina majerica na Krvavcu je, včasih pa jih je bilo 15. V pastirski koči imajo Ambrožarjevi

tudi po kapelici. Nič niso dobili. Vzeli so moža. Domače je bil oblečen in v sandalah. Za božjo voljo sem jih prosila, naj mu dajo vsaj toliko časa, da se bo preoblekel, vendar se jim je mudilo. Na rame so mu obesili šest pušk in odšli so. Nikoli več ga ne bom videla,« pripoveduje solzna mama Antonija. »Vse sem

Mama Antonija Slatnar: »Stopil je v vežo in me pobožal. Očem nisem mogla verjeti, da je Tone. Kot da bi iz groba vstal.«

bila pripravljena storiti zanj, da bi ga spustili iz kranjskega bunkerja. Od kljuge do kljuge sem hodila in prosila. Upanje je plahnelo. Spomnila sem se še zadnje možnosti, zvijače...

Ambrožarjeva mama je odšla k žandarmeriji in se zlagala, da je videla dva »bandita«. Antona so spustili. Stopil je v vežo in ženo nežno pobožal. »Tone, si res ti,« je srečna zahlipala ženica...

Gospodarja Antona so večkrat »vzeli«, vendar se je vedno vrnil. Mama ga je vsakič čakala na robu pred Ambrožarjevo domačijo, od koder je prekrasen pogled v dolino. Z ostrimi besedami je večkrat premamila in prelisičila Nemce in njihove pomagače, da niso premetali hiše. Ko so prihajali partizani, terenci ali kurirji, je veljalo običajno geslo: ali je vestija že narejena? Pri Ambrožarju so se leta 1944 nekaj dni zadrževali angleški oficirji, ki so čakali, da jih po končani hajki v Kamniški Bistrici kurirji odpeljejo dalje. Mamina iznajdljivost je večkrat rešila partizane. Priznanja za to ni nikoli iskala. Mož Anton pa je na prigovarjanje, naj uveljavi sodelovanje s partizani, često odgovarjal: kdo mi bo pa kaj dal. Le svojo dolžnost sem opravljal... Borci in kurirji, ki so se zadrževali pri Ambrožarju in prek njih celotna družba, so očetu priznali sodelovanje v NOB!

SPOPAD S KUBIKI

Z vrha Krvavca smo se po hudo urniški grapi, posuti s ostrimi skalami in prekritimi s pršičem spuščali za Jelenov rob pod Strešnikom precej globoko pod vrhom Krvavca. Tukaj je bilo nekdanj menda veliko jelenov, zato takšno ime. Klicali

Končno smo naleteli na prve hlode in kasneje na drčo, po kateri sta Ambrožarjev ata in sin Florjan spuščala hlode v dolino. Pomagal jima je Emil, fant brez staršev in svojcev. Ambrožarjevi so ga vzeli k sebi. Dobro pol ure pred srečanjem z nami so odložili cepine in posedli k počitku in kosilu. Ogenj so zakurili in se greti. Anton in Florjan pravita, da bi les še boljše in hitreje drvel v dolino če bi bilo malo več snega. Les morajo polivati, da zaledeni in potem bolje drči. Gledam jih in opazim, da imajo na nogah dereze. Zanesljivo, vendar vseeno previdno kot izkušeni gozdarji skačejo in hodijo po spolzkih in že obtolčenih deblih.

»Tri kilometre je oddod v dolino. Preden les pridvi do dna, se obtolče in zgubi precej na vrednosti. Tovorno žičnico mislim postaviti. Iz te grape bom tako les privlekel na vrh Krvavca, do ceste,« razmišlja Florjan. »Če bo po sreči, bom dobil tudi traktor holder, ki ima 55 konjskih moči. To je pravi hribovski traktor z vitlom in snežnim plugom ter pogonom na vsa štiri kolesa. Povsod bom lahko prilezel in še cesto od Ambroža do dna bom zoral.« Florjan je bil pri gradnji ceste Stiška vas—Ambrož med najprizadevnejšimi. Ime »remontov oča« se ga je takrat prijelo. Njegovi domači pa so za delavce brezplačno kuhali malice. »Odkar smo dobili cesto, se vse razvija veliko lepše. Prihodnost imam, čeprav bom ostal doma. Hišo bom popravil, večino strojev sem že kupil in vse travnike gnojim. Delati pa je treba. Če bi postopal in »bandal«, tega ne bi dosegel. Več kot tisoč kubikov lesa smo posekali letos. Precej ga je bilo na trasi nove žičnice. V dolino, do spodnje postaje, pa ga bomo takole po drči spravili 250 do 300 kubikov. Nekdo z doline pri takem delu ne bi kaj prida opravil.«

Težko sem verjel, da je tudi Ambrožarjev oče pri teh letih še tako uren in spreten pri nevarnem gozdarskem delu. »Pred nevarnim se nam lesa od tod skoraj ni splačalo spravljati. Premalo smo dobili zanj. Zadnje čase se je cena popravila in vsaj nekaj dobimo. Vprašujete, kako zmorem takšno delo, nadaljuje. »Od mladih let sem sredi gozdov. Gozdar in lovec sem bil. Do leta 1951 celo poklicni in sem si tako prislužil tudi nekaj delovnih let.

Spet smo na »cesti trme«, po kateri bodo letošnjo zimo drveli do spodnje postaje žičnice na Krvavec tudi smučarji. Vozili bodo mimo Ambrožarja in pošteno zgladili cesto. Letos naj jim bo, drugo leto pa bo morala proga teči drugje, menijo Ambrožarjevi. Za nami je prijetna Ambrožarjeva domačija, za nami je Stiška vas. Spet smo sredi živahnih Cerklj. Pri Ambrožarjevih, katerih življenje, delo in težave smo skušali predstaviti, končujemo zadnja dnevna opravila. Pričakuje jih jutrišnji, še lepši dan...

Besedilo J. Košnjek
Fotografije F. Perdan

Sto in stokrat bo še treba započiti cepin, da bo les v dolini. Plačilo za tako garanje v mrazu in snegu še ni kaj prida.

Kolektiv podjetja

Usluga Kamnik

Kidričeva 36

s poslovnimi enotami uprava, tapetništvo, čevljarstvo, krojaštvo, šiviljstvo in pralnica, se priporoča občanom in želi srečno novo leto 1974

Vsem članom in lastnikom motornih vozil želi

AVTO-MOTO društvo Kranj

srečno in varno vožnjo v letu 1974

metalka

prodajalna Kamnik,
Ulica Borisa Kidriča 35 a

prodajalna Kamnik vam nudi:

kompletni instalacijski material, gradbeni material, orodje in stroje, gospodinjske potrebščine, vse vrste profilnega železa in pločevin, stavbno pohištvo.

Vsem cenjenim strankam se zahvaljujemo za dosedanje zaupanje in želimo srečno in uspeha polno novo leto 1974

Tekstilni center Kranj izobraževalna in proizvajalna delovna organizacija

želi

*vsem občanom in poslovnim prijateljem
srečno novo leto 1974*

Nudi kvalitetne vrste lepljivih CENTELIN
medvlog za konfekcijo

*Zahvaljujemo se vam za zaupa-
nje v preteklem letu in želimo
srečno in uspešno novo leto
1974*

Priporočamo vam:
vina vseh vrst, pivo Union, domača žganja, likerje, aperitive, sadne sokove, radensko slatino, naravno oranžado Jaffa, cockto in razne druge alkoholne in brezalkoholne pijače.

Še posebej obveščamo, da imamo stalno na zalogi ustekle-
ničena vina vseh uglednejših podjetij z vseh vinorodnih
področij Slovenije in Hrvaške.

Obiščite skladišča: KRANJ: 21-336, 22-257; ŠKOFJA LOKA:
60-324; TRŽIČ: 50-371; LESCE: 75-433; KRANJSKA GORA:
88-453; BLEDE: 77-315.

Prešernovo gledališče Kranj

*želi vsem cenjenim abonentom in
obiskovalcem srečno novo leto 1974*

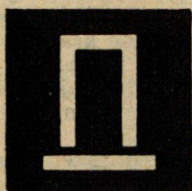
Kmetijsko živilski kombinat Kranj

z obrati:

Oljarica, Mlekarna,
Klavnica,
Kmetijstvo,
KZ Radovljica in
Komericalni servis

*želi svojim poslovnim prijateljem in
potrošnikom srečno in zadovoljno
novo leto 1974*

*Delovnim ljudem, občanom, članom hišnih svetov in stanoval-
cem želimo uspešno novo leto 1974 ter sodelovanje pri uprav-
ljanju s stanovanjskimi hišami in gradnji stanovanj*

Delovna skupnost Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj

Ljubljanska banka podružnica Kamnik

želi vsem svojim cenjenim vlagateljem in občanom srečno novo leto 1974

Triglav konfekcija KRANJ

*Vsem poslovnim prijateljem in delovnim ljudem želimo srečno in
uspešno novo leto 1974*

OZP Elektro Kranj

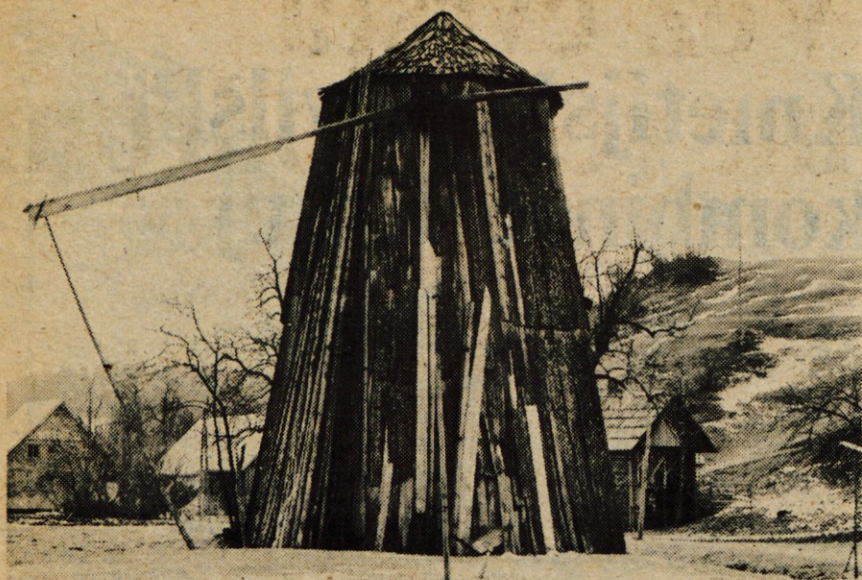
Cesta JLA 6

s svojimi poslovnimi enotami

Distributivna enota Kranj
Distributivna enota Žirovnica
Proizvodna enota Kranj
in uprava

želi srečno in uspešno novo leto 1974

Domačije in ljudje

Okrog 80 let je že star mlin na veter na Koprivniku

Tisto mrzlo popoldne, ko je bila v Atenah nogometna tekma med Jugoslavijo in Grčijo in je deset naših nogometašev v razburljivem srečanju premagalo grško moštvo s 4:2, smo sedeli v gostilni pri Korošiču na Koprivniku. Z upraviteljem osnovne šole Francem Premrovom, s 60-letnim gorjuškim fantom, samoniklim režiserjem in igralcem Janezom Beznikom, s predsednikom ene najmlajših krajevnih skupnosti Zdravkom Sodjo in z »oštirjem«, ki si nadene to ime samo ob sobotah in nedeljah, Jankom Korošcem ter z njegovo ženo smo kramljali o krajih in ljudeh v tem delu radovljiške občine.

Koprivnik, Gorjuše, Goreljek — tri naselja in ljudje na Pokljuki, o katerih malokrat slišimo in malo vemo. Od leta 1969 spada v isto krajevno skupnost. Prej so bili del krajevnih skupnosti Srednja vas v Bohinju. 525 prebivalcev živi v teh krajih, kjer se nadmorska višina vrti okrog 1000 metrov. Tod so bile 19. julija 1941 ustanovljene prve partizanske čete in tu na Koprivniku še vedno živi najbrž najstarejša partizanska mama na Gorenjskem Lucija Stare, ki je 13. decembra letos praznovala 90. rojstni dan.

Vas Gorjuše ima 75 hiš in 208 prebivalcev, Koprivnik skupaj z Goreljkom prav toliko hiš in 317 prebivalcev. Ljudje teh krajev, oddaljenih od Jereke v Bohinju prek 10 kilometrov, od Gorij pri Bledu pa prek 20, se malo ukvarjajo s kmetijstvom in bolj z živinorejo. Nekako polovica je mladih, polovica starejših. Zaposleni so pri Gozdnem gospodarstvu Bled, Cestnem podjetju Kranj, Gradbenem podjetju Bohinjska Bistrica, Kmetijski zadrugi Srednja vas in še

kje. Nekaj let nazaj so mladi precej odhajali z domačij. Tako sta danes na Koprivniku prazni dve domačiji, na Gorjušah pa kar 10. Zadnje čase, ko sta se tudi tukaj že dodobra ugnezdili tehnika in modernizacija, raje ostajajo doma. Dopoldne delajo po službah, popoldne po domačijah.

ZANIMIVA KRONIKA

V cerkveni kroniki iz leta 1540 piše, da so bili prvi prebivalci Koprivnika in Gorjuš oglarji. Skrbni raziskovalec bi najbrž lahko ugotovil tudi, kako je nastalo ime obeh krajev. Zanimivo je, da se večina prebivalcev piše Stare, Korošec, Dijak in Beznik. Menda se Stare pišejo vsi tisti prebivalci, ki so se prvi naselili tod. Kasnejši prišleki s Koroške se po mnenju domačinov pišejo Korošec. Za Beznike pa pravijo, da so se naselili tukaj ob koncu 18. stoletja in da izvirajo nekje iz italijanske oziroma primorske strani. Leta 1791 je bila namreč na Gorjušah postavljena Zoisova graščina, ki še danes stoji. Za Zoisa pa pravijo, da je vodilne delavce najraje iskal med prebivalci s Primorske in Italije.

Po izročilu iz cerkvene kronike takrat v Bohinju še ni bilo pokopališča. Mrliče so pokopavali v Večji na Primorskem. Med ljudmi živi izročilo, da so konec jeseni najstarejše ljudi iz Bohinja prenesli na primorsko stran, da se ne bi zgodilo, da bi kdo pozimi umrl in bi ga potem lahko šele spomladi pokopali tamkaj. Tisti, ki so preživeli zimo, so jih spomladi spet prenesli nazaj v Bohinj.

Do leta 1793 je bila fara v Srednji vasi, od tedaj naprej pa na Koprivniku. Cerkev so najprej mislili zgra-

di na Gorjušah, vendar je kasneje zrasla na Koprivniku. To leto — 1793 — ima še eno obeležje. Prvi koprivniški župnik je bil namreč Valentin Vodnik. Še danes je tod znan Vodnikov razglednik — lepa razgledna točka. Po ustnem izročilu je Vodnik prav na tem razgledniku s svojo kuharico pisal Kuharske bukve. Domačini Koprivnika, Goreljka in Gorjuš, ki spoštljivo govorijo o pretekli in polpretekli zgodovini, so Vodniku po 100 letih odkrili na Koprivniku ploščo in zasadili lipo.

46 let pred prihodom Vodnika — leta 1747 — je bil na Koprivniku rojen zanimiv mož. To je Luka Korošec, ki se je rodil 16. oktobra tega leta. Bil je gorski vodnik in lovec. Danes menijo, da je bil le pastir in »raubšic«, ker da gorskih vodnikov in lovec takrat še ni bilo. Kakorkoli že, ime tega moža je med planinci dobro znano. 25. avgusta 1778 je kot 31-letni fant v coklah skupaj z Rožičem iz Bohinja prvi stopil na najvišji vrh slovenske zemlje, na Triglav. Tako piše na plošči na njegovoj rojstni hiši pri Jurjevcu na Koprivniku. Zanimivo je, da je kraj rojstva tega moža, ki je umrl 8. marca 1827, še vedno sporen (med domačini). Nekateri menijo, da je bil rojen pri Korošiču, kjer je že 150 let gostilna in kjer smo tega dne kramljali tudi mi. Težko je reči, kaj je res. Prav gotovo pa je, da v Bohinjski Bistrici še vedno živi njegov vnuk, menda star 90 let.

Zanimiva zgodovina teh krajev s tem še ni končana. Na Koprivniku je namreč služboval kot župnik tudi Janez Jalen. In prav tu je nastala njegova povest Cvetkova Cilka. Hiše, polja in ljudje s Koprivnika (tako pravijo domačini) so popisani v tej zgodbi. Ugibajo tudi, katera je pravzaprav bila Cvetkova Cilka, vendar se ne morejo odločiti med dvema prebivalkama. Sicer pa se Jalna nekateri še dobro spominjajo. Na Koprivnik je rad zahajal tudi slikar Grohar.

MLIN NA VETER IN PIPE

Če vas bo kdaj pot zanesla semkaj, je prav, da veste, da je na Gorjušah ohranjen prav gotovo najstarejši mlin na veter na Gorenjskem. Domačin, ki je bil pred prvo vojno v Rusiji, ga je postavil. In ker v tem delu Pokljuke nikdar ne manjka vetra, je več let tudi zares mlel. Druga zanimivost so daleč naokrog znane gorjuške pipe. Izdelovanje pip je še danes Jožetu Staretu, Vinku Bezniku in Alojzu Lotriču glavni zaslužek. In kogar zanimajo stare kmetije, bo tudi imel kaj videti. Takšna, kot so bile včasih, je še danes Podkolarjeva domačija. Hiša je lepo obložena z drvmi. In še to: leta 1897 so na Koprivniku dobili šolo. Postavili so jo vaščani sami.

Ni nevarnosti, da bi sicer že precej odmaknjena zgodovina teh krajev zbledela. Pisano in ustno izročilo je med prebivalci živo in patina nekaterih dogodkov bo ostala nema priča prihodnjim rodovom. Vseeno pa prebivalci niso čezmerno zaverovani v tradicijo. Drugačni pogoji in lažji, sodobnejši, modernejši način življenja z motorji, avtomobili, televizorji, hladilnimi skrinjami, kmetijskimi stroji, velikimi okni, z zidanimi hišami, vikendi, elektriko, vodovodom, z željo po asfaltu počasi segajo po nekdanjem načinu življenja. Želijo čimbolj in čimhitreje živeti s časom. Prepričani so, da se bodo le tako lahko obdržali v teh sicer ne ravno radodarnih krajih. Radi imajo tradicijo, vendar jo poskušajo na novo oblikovati. Vedo, da so stare lesene domačije obložene z drvmi lepe in zbujajo pri naključnem prišleku in ljubitelju včerajšnje arhitekture občudovanje in zaverovanost, vendar ne želijo ostati razstavni eksponat, marveč živeti tako kot živijo ljudje v dolini, v mestu. Na videz grenka, vendar resnična in upravičena je njihova realnost: Res so lepe stare domačije. Toda če jih imamo vsi skupaj kot družba tako radi (in prav je, da jih imamo!) potem, jih sami ne moremo vzdrževati. Ohranimo jih vsi skupaj. Vendar ne tako, da se bomo mi, ki živimo tukaj, počutili utesnjene. Tako pravijo.

DOBRI MATEMATIKARJI

Pred vojno je bil na Gorjušah precej razvit turizem. 50 do 70 gostov so imeli. Toda takrat ni bilo avtomobilov in ceste so bile slabše kot danes. Tudi več gostiln je bilo v vseh treh naseljih. Zdaj se je marsikaj spremenilo. Mladi se ob sobotah in nedeljah odpeljejo v dolino. Zadnja leta je spet zraslo nekaj vikendov. Tudi turističnih sob s kopalnicami ne manjka. Toda slaba cesta, premalo razširjena preskrba, neurejeni smučarski tereni in še marsikaj, ne privablja gostov.

»Turizem sicer ni moje področje, vendar mislim, da so tukaj vsi pogoji zanj; posebno za kmečki turizem,« pravi upravitelj šole Franc Premrov. »Do leta 1968 je bila na Koprivniku osemletka, na Gorjušah pa 4-razredna osnovna šola. V obeh je bilo 46 učencev. Potem je bila šola na Gorjušah ukinjena, na Koprivniku pa je postala 4-razredna osnovna šola. Učenci višjih razredov se zdaj vozijo z avtobusom vsak dan v Bohinjsko Bistrico. Mislim, da je bila takšna odločitev pravilna. Pouk je kvalitetnejši. Matična šola nas dobro »zalaga« s sodobnimi učnimi pripomočki in temu primeren je tudi učni uspeh. Tako rekoč vsi učenci so dobri matematikarji, le pri slovenščini imajo nekaj težav zaradi narečja. No, drugače pa imajo učenci bohinjskih šol najboljši uspeh. Imamo šolsko knjižnico z 2500 knjigami. Otroci radi berejo, starejši pa ne toliko. Ti po službi in delu raje sedijo k televizorjem.«

Prvi televizor so tod dobili leta 1960. Zdaj jih je že okrog 50 in prav

toliko tudi hladilnih skrinj, pa 30 osebnih avtomobilov. In le 2 konja.

»Čudno mar ne. Želimo pač živeti s časom, čeprav nam včasih ne uspeva najbolje. Kar pomislite. Nimamo telefona. Če zbolijo živali, je treba poklicati žvinozdravnika iz Bohinjske Bistrice. Sam pride gor. Zdravnika pa moramo iti iskat z avtom in ga potem peljati nazaj. Pozimi smo včasih čisto odrezani. Še miličniki takrat bolj poredko zaidejo sem. Še dobro, da tako rekoč ne poznamo kriminala.

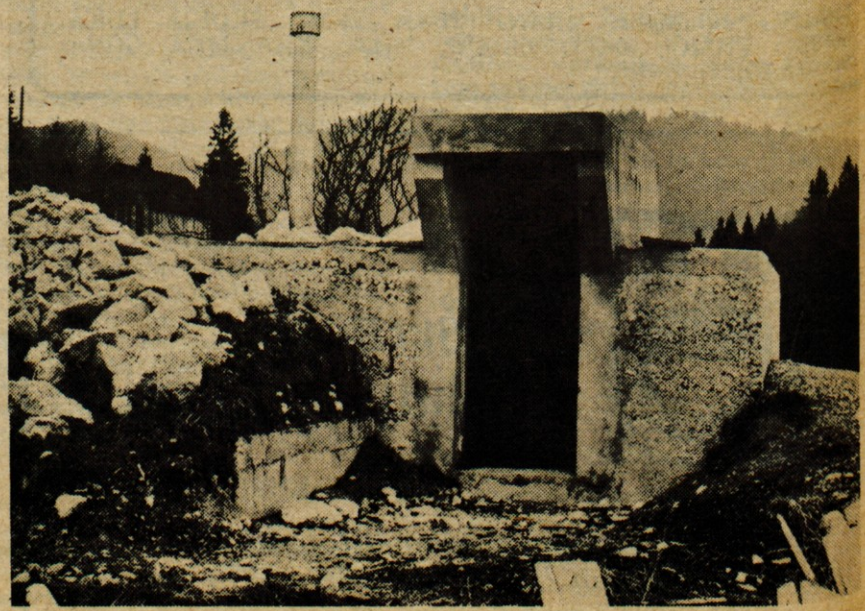
Avtobus med tednom odpelje od tu ob 6.10 v dolino, ko odpelje učence v šolo, vrača pa se ob 13.45. Tisti, ki so zaposleni v dolini, morajo zjutraj peš ali s svojim avtomobilom. Poštar pride trikrat na teden, le telegram prinese takoj, če pošiljatelj plača tudi pot. Zgodi pa se, da pride telegram z redno pošto, in da tudi pogreb zamudiš. Sicer pa je druga preskrba v redu. Kruh iz leške pekarnice dobimo poleti trikrat, pozimi pa dvakrat na teden. In tudi sicer sta obe trgo-

Pri Jurjevcu na Koprivniku je Planinsko društvo iz Srednje vasi v Bohinju 1957. leta vzdalo spominsko ploščo Luki Korošcu, ki je 1778. skupaj s Stefanom Rožičem, Antonom Kosom in Lovrencem Willomitzerjem prvi stopil na vrh Triglava.

Zoisova graščina na Gorjušah iz 1791. leta

29. novembra letos so prebivalci Koprivnika in Gorjuš dobili nov vodovod. Tri leta so ga delali. Posnetek je z Gorjuš, kjer je vodni rezervoar.

Kmetijska zadruga Bled

ima stalno na zalogi reprodukcijski material za kmetijstvo

in gradbeni material

- opečne izdelke bomo imeli tudi v zimskem času
- sprejemamo tudi naročila za prihodnjo sezono
- zagotovite si pravočasno gradbeni material

se priporoča KZ Bled tel. 77-425

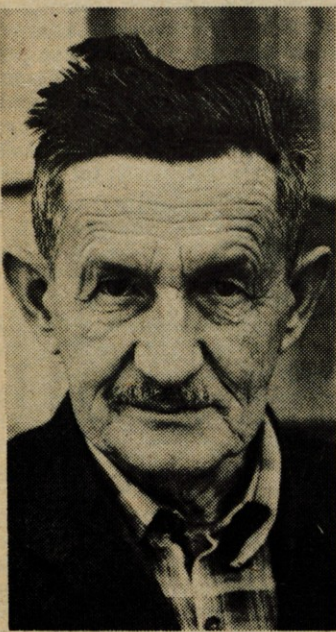
Ne vemo, če ima dedek Mraz najraje najmlajše, res pa je, da se ga ti najbolj razveselijo. Dedka Mraza smo na njegovih obiskih po kranjskih vrtcih, v vsakem se je ustavil za nekaj časa, da je porajal z otroci, ujeti v vrtcu Milene Korbarjeve na Primskovem. Otroci so dedku Mrazu obljubili, da bodo pridni in da bodo pazili na novo opremo in pa še posebej na igrače, kar so kupili z denarjem tovarne IBI. Le-ta ima namreč patronat nad vrtcem. Pa na svidenje spet ob letu, dedek Mraz! — L. M. — Foto: F. Perdan

Cvetkove Cilke

vini — na Koprivniku in na Gorjušah — kar dobro založeni. Kar je večjega tako kupujemo v Bohinjski Bistrici.

IGRALI SMO REVIZORJA

Kulturno življenje se odvija v stavbi bivše osnovne šole na Gorjušah. Poleg trgovine, gasilcev, prostora za sestanke ima tukaj svoje prostore tudi Izobraževalno umetniško društvo, katerega tajnik je

Janez Beznik

60-letni Janez Beznik. Mimogrede. Rad se pohvali, da je še fant in da je tod sploh precej fantov in da jim manjka deklet. Sicer pa je Beznik znan tudi pod imenom Tajnik. Je namreč tajnik krajevne organizacije SZDL, tajnik krajevne skupnosti in najbrž še katere. Njegov hobi je že vrsto let režija in igranje.

»Precej odrezani smo tukaj od kulturnega življenja in predvsem si želimo primerne kulturne dvorane. Tudi zborovodje nimamo, čeprav so domala vsi tukaj dobri pevci. Z igranji se dajemo že več let. Jaz na primer igram že od 18. leta in sem ta čas režiral že okrog 40 iger. Kaj vse smo že igrali. Ali verjamete, da smo uprizorili celo Revizorja? Lani sem režiral dve deli: Čigav je grunt in Poročil se bom s svojo ženo. Predstave so vedno dobro obiskane. Zdaj študiramo Milijon težav, delo Kartajeva. Mislim, da bo vzgalo, čeprav imajo ljudje najraje Finžgarjeva dela.«

Franc Premrov

Učitelj Franc Premrov nadaljuje: »39 let sem star, poročen in imam družino. Na Koprivnik sem prišel leta 1959, dve leti kasneje pa sem postal upravitelj. Pred tem sem učil na nižji gimnaziji v Radovljici. Marsikaj se je v teh letih spremenilo in dobro se počutim. Spominjam se, da takrat učenci tudi zvezkov niso imeli in so pisali na »škričljce«. Danes sicer nismo pretirano zahtevni, vendar za knjige in zvezke je vedno denar. In če pomislim, da nekateri otroci takrat sploh niso vedeli, kaj je vlak in kakšen je, potem se mi zdi, da je ta kraj v desetih letih zelo napredoval.«

ELEKTRIKA, CESTA, VODOVOD

Čeprav najmlajša krajevna skupnost, je lani dobila zvezno priznanje kot ena najboljših v občini. Da so leta 1952 dobili elektriko, so prebivalci veliko sami prispevali. Letos za 29. november pa so odprli vodovod. »Cesto so v letih 1956 in 1957 gradile mladinske brigade, mi pa smo se sami lotili gradnje tri kilometre dolge ceste s Koprivnika na Pokljuko. Pet milijonov je veljala in nekaj nam je pomagalo Gozdno gospodarstvo, Bled, Vo-

dovod, ki smo ga odprli konec minulega meseca, pa smo gradili kar tri leta. 36 starih milijonov so prispevali Gozdno gospodarstvo, občina, in kmetijska zadruga Srednja vas, ostalo smo naredili sami. Projekt je bil ocenjen

Zdravko Sodja

na okroglo 100 milijonov. Zdaj si želimo, da bi dobili telefon. Vemo, da brez prispevka vseh ne bo šlo. In če bomo hoteli razvijati turizem, bomo morali imeti drugačno cesto iz Jereke. Rečeno je bilo, da bo asfaltirana do leta 1976, vendar slabo kaže, pravi predsednik krajevne skupnosti, 37-letni Zdravko Sodja.

SAMORASTNIK

V najmanj 150 let stari gostilni na Koprivniku danes gospodari 45-letni Janez Korošec z ženo Francko. Kot rečeno je bilo včasih na Koprivniku in Gorjušah več gostiln. Danes je le ena in še ta odprta samo ob sobotah in nedeljah. Ne izplača se. Turizma ni. Časi, ko so ljudje prihajali po novice v gostilno, pa so minili.

Janko Korošec

»Jaz sem rojen tukaj, žena pa je Jeseničanka. Oba sva zaposlena. Otroka in šola namreč stane in samo v gostilno in posestvom ne bi šlo. Pšenice, fižola, sadja tukaj ni. Previsoko je. Ljudje se ukvarjajo z živinorejo.«

»Kaj delate v prostem času?«
»Dela ne zmanjka. Včasih, ko še nisem bil v službi, sem slikal. Nekaj slik še imam, nekaj pa sem jih podaril ali prodal. Mnogi mi prigovarjajo, naj slikam naprej. Včasih me zgrabi, da bi kaj naslikal, pa kaj, ko ni časa. In tudi nekako odmaknjen sem. Nekaj takšnih samorastnikov kot jaz, ki smo začeli pred desetimi leti, je imelo že razstave, jaz pa sem preveč oddaljen od kulturnih središč. Morda se bom spet lotil čez leta, če bom lahko pustil službo in se posvetil gostinstvu in turizmu.«

Nekaj lepih slik ima Janko Korošec. Med drugimi je naslikal tudi rojstno hišo Luke Korošca. Rad pokaže tudi Vodnikov portret. Ni njegovo delo in ne ve kako je ostal v hiši. Menda sta ohranjena pri nas le dva takšna portreta in jezi se, da je eden njegovih prednikov odrezal avtorjev podpis, zato da je sliko lahko dal v okvir.

Poslovili smo se. Zunaj je bilo nekaj skromnih centimetrov snega. Za novo leto bo snežna odeja tukaj najbrž kar precej debela. Kleni, zdravi in morda malce samosvoji ljudje so tukaj doma. Vedo, kaj hočejo in ne bo jih premaknilo.

Besedilo: A. Zalar
Slike: F. Perdan

VERA SMUKAVEC

Na odrskih deskah se je prvič pojavila leta 1952, igrala v otroških igrakah, bila Hana v Vivi mali, Tiffany v Mary Mary in številnih drugih. Zadnje čase se ukvarja z režijo otroških igrak in pravljič, kajti še posebno so ji pri srcu otroci: otrok kot igralec, otrok kot gledalec. Zelo si prizadeva, da bi na Jesenicah uvedli stalno Uro pravljič.

TATJANA KOŠIRJEVA

20 let že navdušuje jeseniško občinstvo v raznih vlogah, komedijah in dramah. Začela je kot plesalka pri jeseniški folklorni skupini, pozneje so jo pritegnile odrske deske. V zadnjem času je imenitno zaigrala snaho v Snahi. Po njenih stopinjah že stopata sin in hčerka. Njen Klemen je že kar rutiniran igralec, pa tudi hčerka rada nastopa.

NACE SMOLEJ

Na jeseniškem odru že od 1955. leta, z nekajletnimi prekinitvami vse do danes. Sprejema vse vloge, kajti moških igralcev je zelo malo in na Naceta odpadejo prav vse večje moške vloge. Zavzema se za resno delo vseh, tudi tistih, ki nastopajo v manjših vlogah. Meni, da majhen spodrselaj statistikov lahko pokvari trud vsega ansambla.

»Gledališče kaže čednosti nje-poteze, pregrehi njeno podobo in svojemu času in družbi njeno obliko in odtisk,« je zapisal o pomenu pravega gledališča in njegove umetnosti veliki Shakespeare. S tem je veliki dramatik pravzaprav povedal vse, česar se zavedata in v kar verujeta igralec in ljubitelj gledališke umetnosti. Pravo gledališče namreč opravlja svoje poslanstvo v tem, da brani in varuje vse resnične

Vez čvrsta me veže z odrom

vrednote preteklosti, prikazuje vrednote sedanosti in se bori za vrednote prihodnosti.

Vsekakor se mora pravo gledališče, poklicno ali zgolj ljubiteljsko, vedno in povsod zavedati svojega osnovnega poslanstva in delovati po svojih najboljših zmožnostih, v okviru nekaterih stvarnih in osvojenih pravil, resnic in modrosti. Vsako gledališče, še posebno pa amatersko, mora upoštevati nekatere, že davno preizkušene in potrjene resnice o igralstvu, repertoarju, občinstvu, režiji. Neupoštevanje nekaterih najvažnejših pravil ali resnic o vrednosti in namenu gledališkega ustvarjanja nujno vodi v nevaliteto ali v — tako često temu pravimo — v krizo.

Ne bi opisovali vseh teh resnic in nenapisanih pravil, čeprav so zanimiva in seveda poučna, ampak bomo predstavili tri igralce amaterskega odra, tri, ki se teh pravil niso učili, ko so stopali na odrske deske, temveč so jih spontano osvajali. Ne iz knjig, ampak iz svojih nešteti nastopov na odru so spoznali, da tudi v ljubiteljskem gledališču morajo obstajati neke zakonitosti, ki se jih ne sme prezreti in omalovaževati. Ti trije igralci jeseniškega gledališča: Vera Smukavec, Nace Smolej in Tatjana Koširjeva so le trije izmed stebrov tega gledališča. Stebrov zagradel, ker skupaj z drugimi: Slavom Maroševičem, Vero Staretovo, Stanko Geršakovo in drugimi tako imenitno uredničujejo vsakoletni repertoar gledališča in niso le zaradi ene predstavljene gledališke vrednote v slovenskem merilu postavljeni med vodilna amaterska gledališča. Posrečeno, primerno in zelo strokovno izbran repertoar jim omogoči zares kvalitetno delo, v vsaki uprizoritvi so tudi zato imenitni. Seveda pa sploh in največ zaradi predanosti odru, zaradi tega, ker se na odru ne pretvarjajo, se razdajajo, zato, ker se njihova nadarjenost ne kaže v posnemanju.

OBČINSTVO

Zakaj naj bi med repertoarjem, igralci, pomenu gledališča, režiserjem delom postavili na prvo mesto prav občinstvo? Prav zato, ker brez občinstva tudi predstav ni, ker igralec igra za občinstvo in brez njega pač ne more.

»Jeseniško občinstvo je zelo kritično in nerado oprostilo napake, menim pa, da ostaja v realnih okvirih in čeprav je neprizanesljivo, je odkrito. In taka kritika je na mestu,« meni Nace Smolej.

»Kot šepetalka sem sodelovala pri Snahi in najbrž lahko bolj realno ocenjujem sprejem v Šentjakobskem gledališču, kjer smo petkrat napolnili dvorano. Publika nas je izredno toplo sprejela, kritiki so nas dobro ocenili,« pravi Vera Smukavec, ki se v zadnjem času kot režiserka ukvarja z otroškimi matinejami.

»Zelo dragocena je šolska, otroška publika, ta sicer še neučena, a nikakor ne neumna. Otroci imajo mnogo več kritičnega duha, kakor se nam zdi. Zato si igralec v otroških igrakah nikakor ne sme dovoliti spodrselaja, ker ga bo otroško oko takoj zaznalo,« nadaljuje Vera.

»Izredno rada igram za otroke,« pravi Tatjana Koširjeva, ki je pred nedavnim v Trnjavici igrala vselega Bambija, »za otroke in z njimi.«

REPERTOAR

Če ima ljubiteljsko gledališče kup težav od kadrovskih do finančnih in prostorskih, pravzaprav ni samo krivo in jih samo tudi ne more premagati. Posledica takih problemov je seveda še skrbnejša izbira repertoarja, ki mora še tako ali tako biti pester po vsebini. Izbira repertoarja sploh ne more biti naključna, ne samo zaradi igralcev, temveč tudi zaradi občinstva in ugleda neke gledališke ustanove. Seveda je bistrost in širina vsega ansambla, posebno pa režiserja pogoj za dobro repertoarno politiko, politiko, ki jo morajo voditi le umetnostni in kulturni vidiki.

»Seveda se imamo tudi skrbno izbranemu repertoarju zahvaliti, da so nas doma in na raznih srečanjih gledaliških skupin tako dobro sprejeli,« menijo igralci jeseniškega odra.

»Ker moramo pri podelitvi vlog večkrat računati na pomanjkanje moških igralcev, na večjo ali manjšo zaposlenost posameznikov na delovnem mestu, ne moremo reči, da bi dobival igralec vloge, ki mu posebno »leži«. To je pri ljubiteljskem gledališču z vrsto kadrovskih težav preprosto nemogoče.«

»Tudi skrb za izbiro otroškega repertoarja ni nikoli odveč,« pravi Vera Smukavec.

IGRALCI

Kaj mislijo o svojem igranju?

»Na amaterskem odru je treba igrati vse, za igralca pa je poleg vsega pomembno, da se preizkusi v vseh vlogah. Tako lahko preceni, kako in za kaj je sposoben. Če igralec pravi, ta in ta vloga sploh ni zame, ni igralec. Meni se zdi lažje igrati v »resnih« vlogah, v komedijah se je treba več in bolj razdajati,« meni Nace Smolej.

»Vse sem pravzaprav že igrala, odkar sem na odru. Vedno je treba dati od sebe vse, kar zmoreš,« pravi Tatjana Koširjeva.

»Otroci so kot igralci večinoma zelo sproščeni, takoj ko mine trena. Spontani so in kot taki odlični igralci. Vendar pa jih je vsekakor treba pravilno in pametno učiti in privajati na oder,« pravi Vera Smukavec.

»Tudi za uspeh in umetniško interpretiranje je nadvse pomembno vzdušje med igralci, kolektivnost, prijateljski odnosi, ki naj temeljijo na medsebojni pomoči. To je eden izmed pomembnih elementov za uspešno delo amaterskega odra,« pravi.

PREMALO SMO JIM NAKLONJENI

In kakšno je amatersko gledališče Tone Čufar v očeh mladega igralca, ki sicer spremlja gledališko politiko in njeno delo že več let, a se šele zadnje čase vanjo tudi aktivno vključuje. Mladi Zlato Vogrič, član umetniškega sveta gledališča, ocenjuje takole:

»Nesporno dejstvo je, da je jeseniško gledališče na tako zadovoljivi umetniški ravni prav zaradi starejšega dela igralcev. Podatek, da se jeseniško gledališče uvršča med sam vrh amaterskih gledaliških skupin Slovenije, razveseljuje in obvezuje hkrati.«

Zavedati se moramo, da je celotni ansambel le moralno vezan na gledališče, vendar dela zelo resno in dosledno. Igralci igrajo zato, ker čutijo potrebo po podajanju, za večino je to celo nujnost. Brez gledališča bi ne mogli, radi preživijo prosti čas v njem, ki jim je ne nazadnje posredovalo veliko življenjskih resnic in spoznanj.« D. Sedej

Pevski zbor na Bledu

Po večletnem kulturnem mrtvilu so letos tudi na Bledu ustanovili pevski zbor. Mladi pevci so doslej že dvakrat nastopili pred domačim občinstvom; na proslavi ob dnevu republike in minuli teden na osrednji proslavi ob dnevu JLA. Obakrat so jih domačini toplo pozdravili in izrazili željo, naj bi zbor pomenil začetek širše kulturne dejavnosti na Bledu.

M. Hudovernik

Brezjani gostovali v Gorjah

Minulo nedeljo so v Zgornjih Gorjah pri Bledu gostovali člani kulturno-umetniškega društva z Brezij. Igralska skupina se je v dvorani TVD Partizan predstavila z vseloigro Trije fantje in eno dekle. Zaradi zgodnje ure (ob 15) obisk sicer ni bil najboljši, vendar so se obiskovalci nasmejali do solz.

J. Ambrožič

SOBOTA, 29. decembra, Zmave: DOMACA NALOGA NA POTEPU — ob 10., 14. in 16. uri za otroke članov kolektiva Iskra; lutkovna igrila Lutovskega: TRIJE SNEŽAKI — ob 9. uri v Projekktivnem podjetju Kranj, ob 11. uri na OŠ Bled, ob 14. uri v Mavčičah, ob 15.30 na Orehku, ob 17. uri v Zabnici; NEDELJA, 30. decembra, Zmave: DOMACA NALOGA NA POTEPU — ob 10., 15. in 17. uri za otroke članov kolektiva Sava Kranj; lutkovna igrila Lutovskega: TRIJE SNEŽAKI — ob 14. uri na Jezerskem, ob 16. uri v Kokri, ob 17.30 na Primskem.

GLAS 13

Sobota, 29. decembra 1973

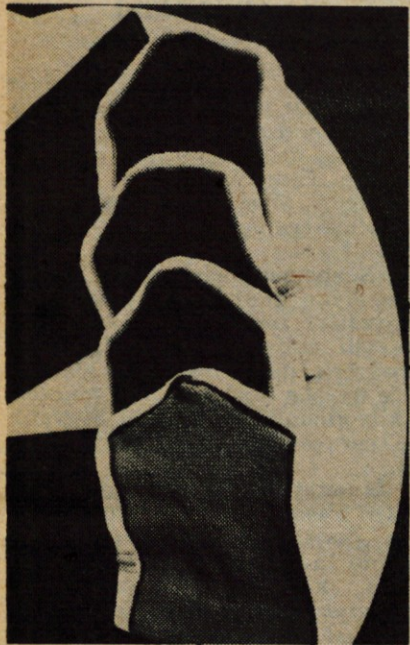
Darila

Ce ste se med tistimi, ki v zadnjih trenutkih izbirajo darila, potem vam ni lahko. Največ uspeha imamo pri izbiri in obdarovancu sploh, če že dolgo vemo, koga bomo obdarovali. Darila v zadnjem trenutku so navadno slabo izbrana in le redko imamo srečno roko. Če se nam že zgodi, da moramo na vsak način k zbirki daril še kaj dokupiti, pa ne moremo prek svojih možnosti in mimo prebrane izbire v trgovinah, se vsaj potrudimo in darilo, karkoli je že, lično zavijmo. Dodajmo nekaj dinarjev pa nam bodo pomagali pri zavijanju v trgovini, če pa imamo sami veliko domišljije, pa najbolj navadno darilo kar najbolj smešno zavijmo. Hrup, ki ga bo tako veselo opremljeno darilo povzročilo, bo vsem zakril morebitno našo ne-

izbrali smo

Ce so pri hiši otroci, naj pod jelko ne manjka igrača zanje. Priljubljene so kominate igrače, kot je tale Pluton in pa simpatična gumijasta trola, ki obenem, tako vsaj pravijo, prinaša še srečo. Dobite jih / škofjeloški NAMI. Cena 29,20 in 111 din

Naš večji sin je navdušen smučar in k njegovi opremi spada seveda tudi moderna volnena smučarska kapa. Mogoče bi se ga spomnili za novo leto? V vseh barvah jih dobite v prodajalni ALMIRE v Radovljici. Cena: 47,40 din

V Murkinem ELGU v Lescah te dni vneto pripravljajo darilne zavitke. Če želite, vam zavijejo tudi takle jušni servis iz keramike, moderno oblikovan in poslikan s toplimi rumeno-rjavimi barvami. Cena: 215 din

Katera bi ne bila vesela ljubke spalne srajce iz mehkega batista z nežnim cvetličnim vzorcem. Izdelali so jo v celjskem TOPRU, napredaj pa je v škofjeloški NAMI. Cena: 169,20 din

za vas

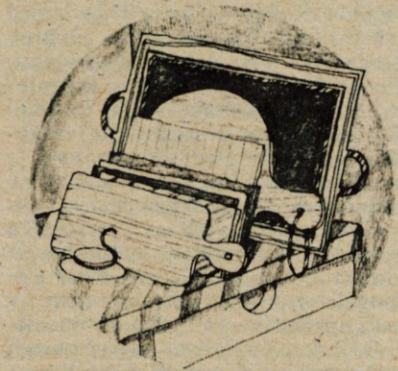
14 GLAS

Sobota, 29. decembra 1973

rodnost, ki bi se morda poznala v tem, da je bilo res izbrano med izbirki. Tako bo šopek kuharic z leseno desko za meso s pisanimi trakci in morda še poslikan z lakom v »lastni« izvedbi, prispeval več k pristrčnosti med darovalcem in obdarovancem kot pa katerokoli drago darilo, ki smo ga s težavo kupili in zanj zahtevamo kup hvalnih besed.

Ce smo že pri darilih, potem moramo vedeti tudi, kako naj jih sprejmemo. Prav vsakega darila se razveselimo, takoj ga odvijmo in takoj povejmo, da je darovalec pogodil naš okus in želje. Ne povejmo in ne pokažimo, da se je darovalec zmotil, da tako darilo, že imamo ali kaj podobnega. To se za tako veselo razpoloženje, kot ob novem letu mora biti, ne spodobi.

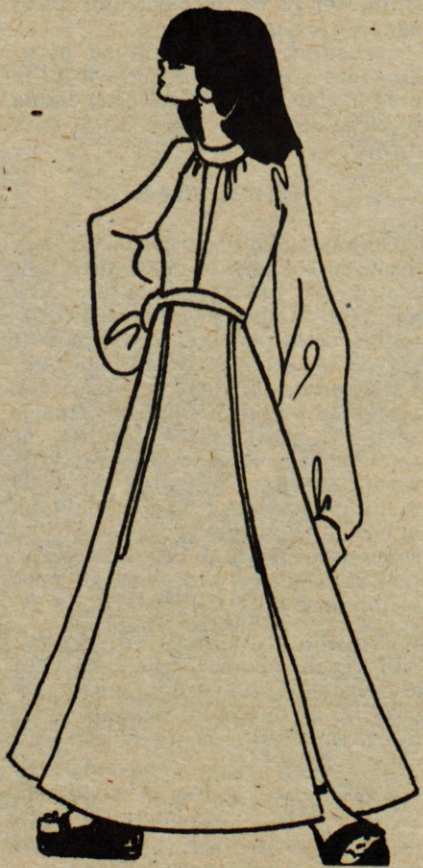
Ce bomo preživeli novo leto pri prijateljih, potem ni treba za vsakega člana družine kupiti posebnega darila, pač pa kupimo tako imenovano darilo za hišo. Kot vsako darilo naj bo tudi to lepo zavito, pa čeprav bo v zavoju zaloga sveč in vžigalic za primer redukcij električnega toka. Ce se ne morete domisliti česa drugega, potem še vedno ostanejo cvetice, najboljše kaka lončnica v cvetju. Za darila pa seveda velja, če so taka, da jih lahko popijemo ali pojemo, da jih ne »pomagamo uničiti« še isti večer. To prepustimo obdarovancu.

Ce peremo ceske za rezanje mesa in razne pladnje, jih navadno pustimo, da se osuše kar na delovni mizi. Ker pa so delovne mize v modernih kuhinjah obložene z gladkim ultrapasom, taki predmeti radi po gladki površini zdrče in grdo zaropotajo na tla. Pomagajmo si z navadnim plastičnim obešalnikom na vakuum. Obešalnik, ki ga navadno uporabljamo za obešanje kuhinjskih brisalk, pritisnemo na delovno površino mize, pa bo zanesljivo obdržal vse predmete, ki jih bomo tam hoteli osušiti. Ce ga ne potrebujemo več, ga enostavno odlepimo in shranimo v predal.

Zdenka iz Tržiča — Iz priloženega blaga bi rada imela obleko za silvestrovanje. Stara sem 19 let, visoka 166 cm in tehtam 60 kg.

Marta — Obleka je dolga in ima vstavljen pas. Prednji del je dvakrat odprt do kolen. Obleka ima okoli vratu obrobo in je odprta do pasu. Rokava so dolga in široka ter v zapestju stisnjena.

Ubogi želodec

Je že tako, da med prazniki, čeprav navadno nič ne delamo, pač pa počivamo in uživamo v brezdelju, veliko preveč jemo. Razen tega pa je še zimska hrana veliko težja kot na primer poletna, bolj malo je zelenjave in več močnatih in mesnih ter mastnih jedil. Da ne bo težav z želodcem, bi bilo prav že prej pomisliti, kako in koliko bomo jedli med prazniki. Res, da si družina želi med prazniki boljših jedi, skrb gospodinje pa je, da izbere pametno, kakšna jedila družinskim članom ne bodo škodovala.

Novoletna večerja naj ne bo pozno zvečer ter iz težko prebavljivih jedil, poleg pa še veliko slaščic in pa razne pijače in pa kave. Predvsem ni treba pozabiti veliko sadja, iz katerega se da v hipu pripraviti z dodatkom sladkorja in smetane ali alkohola kar zapeljive jedi, kot so sadne kupe ali razni narastki. Take jedi so lahko prebavljive, zaradi zapeljivega videza pa vsak rad poseže po njih. Namesto paniranega mesa lahko, če vam je zdrav želodec vse, pripravite iz kuhanega mesa in kuhane zelenjave okusne mesne solate. Skratka, če bo gospodinja hotela, bo lahko med prazniki pokvarila apetit in prebavo vsej družini, če pa bo skrbneje izbirala jedila, se ji to ne bo zgodilo.

družinski pomenki

Beganje

Otroški psihologi pravijo, da je treba vzeti besede otroka: »Doma ne bom več vzdržal dolgo!« za docela resne in zgodi se, da jo kaj kmalu od doma tudi pobriše. Večinoma se izkaže, da so taki ubežniki napačno vzgojeni, da se bojijo šole, pouka ali pa niso imeli opore v družini. Pred 12. letom otroci ravno ne premešljajo, mladostniki pa že načrtno pripravljajo svoj pobeg. Pogosto pa enkratnemu pobegu sledi pravo beganje od doma. Pri otrocih, ki begajo, poznamo pomanjkanje sposobnosti čustvenega kontakta zaradi zanemarjanja čustvene nege v najbolj ranem detinstvu. To pomeni čustveno ubožanje, v naslednjih letih razvoja pa vznemirljivo nihanje med grobim utesnjevanjem na eni strani in pa skrajno brezbriznim dovoljevanjem in dopuščenjem na drugi strani. Vendar pa tako dovoljevanje in dopuščanje ni odraz tolerantnega in strpnega odnosa do otroka, da dela in živi po svoje. Gre za najobičajnejše oblike brezbriznosti, lagodnosti in nesigurnosti staršev, ki so preveč ujeti v svoj življenjski tempo. Tem staršem je več ali manj vseeno, kje so in kaj počno njihovi otroci. Še več, včasih jim je celo ljubbo, da jih otroci ne nadlegujejo in obremenjujejo s prisotnostjo, s svojimi zahtevami in potrebami po nadzoru ter ukvarjanju z njim. Posledica tega je huda obubožanost čustvenih odnosov med starši in otroci. Če ni navezanosti na starše in na dom, tudi ni privlačnosti, ni ničesar, kar bi otroka navezovalo, pritegnilo in vračalo v domače okrilje. Dom je dolgočasen, hladen, pomanjkljivo pristrčen.

Druga plat pa je prej omenjena prevelika svoboda, ki daje otroku priložnost, da se seznani s situacijami, ki so mu posredovale neko ugodje, kar ga bo pozneje vedno vleklo od doma. Dobijo nadomestno ugodje za to, kar bi potrebovali, da jim postane dom privlačen. Hkrati otroci ne spoznajo načina življenja, ki vzgoji v otroku občutek za konstruktivno delo.

Kaj je torej najbolje narediti s takim otrokom? Če se otrok po begu vrne domov, ga ne kaznujmo, dokler ne ugotovimo, zakaj je zbežal. Posvetujmo se s strokovnjakom v šoli ali vzgojni posvetovalnici, kaj bi bilo najbolje napraviti.

Janez Rojšek, dipl. psiholog

Srečanje z Indijo

Pričujoči zapis s poti po Indiji bo skušal bralcem predstaviti podobo Orienta, kakor smo ga doživljali na prvem turističnem potovanju v deželo na jugu Azije. Opisana doživljaja so se pripetila različnim članom naše skupine, zgodovinski podatki izvirajo iz razlag vodnikov ali drugih virov, vsi vtisi in zaključki pa so povsem osebni; izoblikovali so se spontano ob stiku z nepozabno deželo in njenimi ljudmi. V tako omejenem časovnem razdobju nikomur ni mogoče izreči pravične ocene o neki deželi in njeni ureditvi. Nikjer na našem planetu ni tako popolne državne tvorbe, da o njej ne bi mogli reči nobene kritične pripombe. Tudi Indija ni izjema. Vsak obiskovalec bi moral biti pred srečanjem z njo pripravljen na neizogibno trčenje z veliko bedo in zaostalostjo podkontinenta. Brezup je tisto prevladujoče čustvo, ki prevzame tujca v taki meri, da tudi bogastva in lepote zgodovinskih spomenikov ne dojemata več povsem razsodno. Popotniki zelo čutečih src bodo postavljeni pred veliko preizkušnjo; če so težko prilagodljivi, naj njihov cilj ne bo nobena od dežel vzhajajočega sonca.

Turistično ledino Indije je z veliko požrtvovalnostjo zaoralo podjetje Inex AA, čigar »devetka« je vzletela z brniškega letališča zadnje dni novembra v zgodnjih popoldanskih urah. Po tehničnih pristankih v Istanbulu, Teheranu in Karadžiju se je letalo dopolnje naslednjega dne varno spustilo na pristajalno stezo v New Delhiju le nekaj ur za letalom sovjetskega državnika Brežnjeva. Na pobudo indijskih študentov so nas ob izhodu iz letališkega poslopja domačini okitili s cvetnimi vencami. V dobro razpoloženje pa je kot strela z jasnega udarila vest, da zaradi napovedane stavke letališkega osebja na notranjih progah verjetno ne bo mogoče izvesti predvidenih poletov v Katmandu, Srinagar in Kadjuraho. Neprijetna vest je grozila, da bo zatrla dober vtis ob ljubeznem sprejemu, zasenčila modro nebo in zagrenila osvežujoči napitek pod prekrižanimi sabljama iz orožarne cesarja Akbarja v hotelskem baru. V kisllo jabolko so seveda morali zagrizniti naši organizatorji, medtem ko smo se drugi posvetili prijetnejšim opravilom.

V kratkem odmoru med razmestitvijo po sobah in opoldanskim obrokom se nas je peščica priložnostnih znancev odpravila na kratek obhod okoli našega najodobnejše urejenega hotela. Nepričakovano smo le za lučaj, dva stran naleteli na naselje siromakov. V primitivnih bivališčih, kakršna si Evropec le stežka zamisli, so živeli in delali ljudje v razmerah, ki niso vredni človeka. Slabo opravljene žene in polnagi otroci so hoteli za svojimi malimi opravili, možki pa so opravljali obrt na prašni ulici med hotelom in naselbino. S prihodom teme in hlada so v selišču siromakov zagoreli ognji na prostem in nadležen duh po netivu iz posušenih kravih odpadkov je začel polniti ozračje. Sive zaves dima so lebdele po vsem prostranem mestu in izdajale številne naselbine bednikov. Medtem kot je življenje tu potekalo skoraj neopazno, je na nasprotni strani ceste še dolgo v noč hrumel truš civiliziranega sveta.

Pridušeni hrup vozil in lajež lačnih psov sta vso noč trkala ob steklo in beton hotela. Že navsezgodaj so zapeli petelinčki onkraj svoj pozdrav prihajajočemu jutru in kmalu so spet zagoreli ognji. Težki vonj se je počasi vtihotapljal skozi odprta okna in balkonska vrata v notranjščino »Akbarja«. Tu je truma služabnikov neslišno opravljala jutranja dela. Druga armada se je trudila s pripravljanjem zajtrka. Ob prihodu gostov so na servirnih mizicah že stali razpostavljeni kozarci s sadnimi napitki in zajtrk v

slogu kolonialistov je spet vabil k belim mizam.

Zivljenje civilizirane Indije je še pod močnim vplivom bivših gospodarjev. Ves ustroj mesta je oblikovan po vzornikih z Otoka. Nove predele prestolnice tvorijo spleti alej, zelenic, igrišč za kriket in golf ob dobrih, širokih cestah z vedno se ponavljajočimi zelenimi prometnimi otočki. Tudi središče New Delhija tvori okrogel trg s stebriščnimi stavbami. Neprimerno zanimivejši od enolično ponavljajočih se predelov s tratami in drevjem obdanih stanovanjskih poslopij uradnikov in uradnikov — ti so seveda strogo ločeni — so predeli, kjer med usihajočim zelenjem štrlijo iz tal ostanki prestolnic Perzijscev, Afgancev in Mogulov. Nad ostalinami templjev, palač, grobnic in mavzolejev kraljuje mogočni Kutabov minaret, z dvainšestdesetimi metri višine najmočnejši kameniti stolp v deželi. Na potepu prek trg s predelov me je pot zanesla na veliko plantažo vrtnic. Naša pesem pravi, da pozimi rožice ne cveto. Njeno besedilo prav gotovo velja za gorenjsko zimo, nikakor pa za indijsko, saj so vrtnice tu v najlepšem razcvetu prav od decembra do marca. Gospodarja te minljive lepote je naš indijski vodnik pozdravil v tako dovršenem starosvetnem ceremonialu, da sem ostrmela. Uganko sem razrešila šele doma, ko sem prelistavala katalog, katerega sem obenem s šopkom izbranih vrtnic dobila v dar kot prva slovenska obiskovalka. Med fotografijami sem na posnetkih predstavnikov kulturnega in političnega življenja opazila tudi sliko ministrske predsednice, ko predaja pokal g. Arori. Tistikrat pač nisem slutila, kakšna čast me je doletela; v svoji prostodušnosti sem se v tem cvetnem paradizu počutila tako lepo kot mogulski veljaki, ki so dali vklesati v marmor na vrhovih Rdeče trdnjave tele verze: »Ce je kje na zemlji raj, potem je tukaj, je tukaj, je tukaj...«

Lepa kot dišeče rože so mnoga indijska dekleta in žene. Milo so vzdihovali prenekateri beli možje zavoljo zasenjenih pogledov teh čudovitih oči. Kaj vse bi dali, da bi smeli vsaj malce odmotati z zlatom pretkani sari prelepih barv z gibkih temnopoltih lepotic! Kako bedni smo v svojih privilegiranih belih kožah spričo teh krhkih bitij, ob katerih bi priznane zahodnjaške manekenke delovale kot grobi obešalniki.

Brala sem, da so oblačila indijskih žena res lepa, a moška prav nič čedna. O tem smo se prepričali ob pogledu na nelepe suknjiče in mahedrave srajce in v umazane cunjice ovite suhljate zadnjice mnogih možkih. Tudi trditve, da ljudje opravljajo potrebo tam, kjer ravno so, ni iz trte zvita. K sreči pospravijo doberšen del nesnage krokerji in jastrebi, oboji nenadomestljiva zastojkarska pomoč opešani komunalni službi. S pernatimi sanitarci nenehno bojujejo trdi boj za obstanek potepinski psi in krave. Svete so menda le tiste predstavnice, ki imajo srečo, da muljijo travo ob svetiščih. Velika večina teh usmiljenja vrednih živalinčev pa životari ob bednih organskih in drugih odpadkih mest, predmestij in podeželja. Tako kot vsi začetniki, smo tudi mi vneto oprezali za temi kravami, toda v samem Delhiju jih ni več veliko. Več jih je v drugih mestih, kjer so klamale po cestah. Vsi motorizirani uporabniki ceste so jih spretno obšli, slabše pa se jim je godilo pred vhodi v prodajalne. Tu so jih lastniki, če so bili opazovani, dokaj vpljudno odganjali z območja trgovin, sicer pa so jim prav bliskovito primazali krepko batino prek koščenega hrbtišča.

(Se bo nadaljevalo)

Anica Bizjak

Trgovinice premožnejših prekupevalcev v Nepalu. — Foto: Janko Trobec

Dr. Bartol Keržan

Zmeraj je držalo in še vnaprej bo veljalo, da ti zlepa ne bo moglo zmanjkati ne besed ne izrazov, vedno novih misli in razmišljanj, kadar boš predstavljal nekoga, ki opravlja svoje delo že desetletja z vso predanostjo, ustvarjalnostjo, nenehnim izpopolnjevanjem in še vedno zaveda, da tega ne dela zase, temveč v prid drugim, ljudem, družbi.

Nekateri poklici dovoljujejo več ustvarjalnosti, več neutrudnih raziskovanj in iskanj, stalno odkrivajo nekaj novega, zanimivega, enkratnega, za nekatere poklice pa kar ne moremo najti dovolj besed, ki bi kar najbolje poskušale približati delo, neutrudno delo, tisto delo, ki bi mu lahko rekli visoka pesem človečnosti.

Dr. Bartol Keržan je eden izmed tistih zdravnikov, ki ni zaradi etike opravljal svojega poklica vedno dosledno, zagnano, temveč tudi zaradi svojega prepričanja, svojega hotenja. Tako je zahteval njegov značaj, njegovo gledanje na svet, na ljudi. Takšen je dr. Keržan vedno bil in bo vedno tudi ostal. Pravičen, razumevajoč, dostopen, s širokim smislom in pogledi tudi na druga družbena dogajanja. Kljub nekaterim težavam in problemom se je dr. Keržan vedno zavzemal za eno stvar, iz katere je tudi izhajal: skrb za bolnega, pomoč tistemu, ki jo potrebuje, ne glede na ostale zadržke, ki so v trenutku postali nepomembni.

Vedno je hodil po eni in isti poti, neomajen, nikoli se ni izmikal ali umikal, vedno je bil strogo dosleden. Zaradi njegove notranje trdnosti, prepričanja in vere v pravični svet so ga med vojno izgnali tudi v taborišče, vendar tudi tam ni pozabil, kaj mu vlevata dolžnost in srce.

Dr. Bartol Keržan je eden najstarejših jeseniških zdravnikov, saj dela

na Jesenicah že od 1931. leta. Seveda se starejši Jeseničani še spominjajo dr. Kogojca, dr. Švaba, dr. Marčiča in seveda dr. Keržana, ki so bodisi v privatnih ordinacijah bodisi v tedanji Bratovski skladnici zdravili. Dr. Keržan je bil tudi eden prvih na Jesenicah, ki se je na obiske bolnikov vozil z osebnim avtomobilom, saj je že leta 1926 napravil vozniški izpit. Še zdaj, takole v družbi, vam poreče starejši Jeseničan, kako imenitno je bilo, ko ga je dr. Keržan kot malega pobča povabil v avtomobil in ga popeljal. Vedno prijazen, rad je ustregel, dober zdravnik je in tako zelo smo ga imeli radi, je slišati glas med ljudmi. In če pri hiši denarja ni bilo, ga ni bilo, dr. Keržan je prišel in vedel je, da nimamo, da ne moremo dati, in nič ni porekel. In potem je vedno prišel, le njega smo klicali, se mu zahvaljevali, da bomo povrnili, kadar bomo mogli — in nikoli nismo mogli. Ja, lepi so spomini nanj, na tiste dni, na nešteto dogodkov, ki jih je ob deset in več otrokih opravil dr. Keržan pri nas.

Mar bi mogli sploh še kaj dodati k besedam in mnenjem Jeseničanov, ki dr. Bartola Keržana poznajo in se v stiski nanj obračajo — v tisti hiši,

najhuji stiski, ko se pritihoapi bolezen, ko je skoraj toliko kot zdravilo vredna tudi topla, pomirjačo in spodbudna dr. Keržanova beseda.

Dr. Keržan še vedno zdravi v Zdravstvenem domu na Jesenicah, zdravnik za pljučne in tuberkulozne bolezni je. Skromen kot je, niti ne omenja svojega poklica niti dogodkov iz svoje dolgoletne prakse. Še tedaj, ko govori o svoji življenjski poti, govori največ o drugih, spominja se truda in napa ob gradnji jeseniške bolnice, spominja se odličnih nekdanjih kirurgov ter z zadovoljstvom ugotavlja, kako velik korak je pri nas napravila zdravstvena služba.

Dr. Keržana pravzaprav predstavlja najbolje njegovo delo, minulo in sedanje, z neizmerno hvaležnostjo govore o njem in se ga spominjajo njegovi nekdanji in sedanjí bolniki.

Dr. Keržanova življenjska pot je bila pot človečnosti, ki jo najbolj znajo ceniti prav njegovi nekdanji bolniki in tudi vsi tisti, ki jim je bil vedno pripravljen kakorkoli drugače pomagati.

Kaj ni to vredno več in največ?
Darinka Sedej

SLOVENIJAŠPORT

Prodajalna Jesenice

je pripravila za zimsko sezono za športe na snegu in ledu veliko izbiro smučí, smučarskih vezi, palic, očal, čelad, rokavic in konfekcije.

Prodaja tudi na šestmesečni kredit
Obiščite nas
Konkurenčne cene, solidna postrežba

·novo iz uvoza·nov

Velika izbira

ŠPANSKIH COPAT

— ženske, moške in otroške

v blagovnici Kokra Kranj, Poštna ul. 1

·novo iz uvoza·nov

SEM TER TJA PO CERKLJANSKEM

(49. zapis)

Ta zapis bodi zadnji! Kot se je izteklo leto, tako bo utihnilo tudi naše šestmesečno kramljanje o Cerkljanskem. To se pravi, o vaseh te lepe deželice in o pomembnih ljudeh, ki jih je rodila.

ZA SLOVO

Res, v okvir teh zapisov še ni bilo mogoče vključiti pogovorov o vasi Pšati pri Požniku, niti o Praprotni in Pšenični polici; ne Vasce, Vopovij, Cerkljanske Dobrave, ne Viševce in Vrhovij. Tudi o Cerkljah samih ni bilo dosti zapisanega. A ni šlo in ni šlo. Čas je hitreje tekkel, kot so dovoljevali zamudni obiski po vaseh, pogovori z domačini, iskanje virov in preverjanje podatkov.

Posebno to poslednje mi je jemalo največ časa. Kajti ljudje so prav nestrpni in nerazumevali, če se v tekst vtihotapi kaka napačna črka. Lahko neki kraj in njegove ljudi še tako slaviš in skušaš čim lepše pisati o njem — vse simpatije pa v hipu izgubiš, če ti jo tiskarski škrat zagode in kaj narobe zapiše ali opusti. Ali pa če lahko verjameš, da nisi kritičnost odsev določenih nravi?

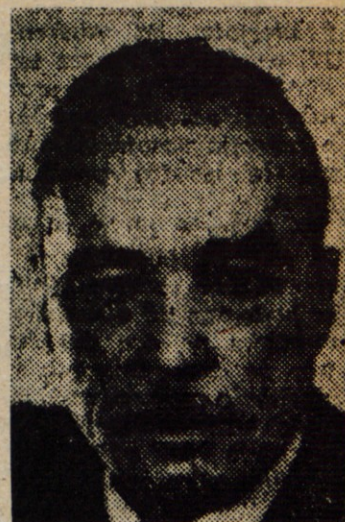
Nedavno tega pa sem tudi prebral nekaj misli o sloviti »popravki« v časopisu. Časopisni pisec je že tako naveličan kozlarij, ki jih tiskarski škrat počenja z njegovimi besedami, stavki in mislimi, da sploh ne reče več nič. Le komu naj še kaj reče? — Šele, ko se oglašijo bralci in prizadeji, mora zaradi samega sebe, da ne ostane šema, objaviti popravek. — Navada je namreč, da se človek opraviči za svoje napake. Ker pa se nakaterim očitno ni treba opravičevati za svoje, se morata pisec in uredništvo za njihove ...

PISMA IN DOPISNICE

No, pisemnih nasvetov, ocen, dopolnil in informacij sem dobil v času pisanja o Cerkljanskem kar precej. Kaže, da so domačini zapise pozorno brali. Skušal sem zato nekatere podatke, ki sem jih dobil od dobrohotnih Cerkljanov, vnesti v zapise. Vseh pa res nisem mogel, ker bi snov prerastla prostor, ki sem ga imel določene v Glasu. — Prav tako se nisem mogel odzvati vsem vabilom na obiske, četudi bi se srčno rad pogovoril s temi ljudmi, ki gotovo dosti

Igralec Ignacij Boršnik (1858—1919)

Slikar Janez Mežan (1897—1972)

vedo. Pešec sem — brez vozila — in še službo v muzeju sem opravljal. Teden pa je bil nenavadno naokoli in vsakokrat je bilo treba pripraviti dva zapisa — za sredo in soboto.

Milo se človeku zradi, ko prebere spodbudno pismo Gorenjke, ki kot upokojena znanstvenica živi zdaj v Ljubljani: »Vsak teden sem dvakrat z Vami, ko požiram Vaše zapiske v Glasu Sem ter tja... To je pisanje poezije in realnosti! Ali je Vaš dan daljši kot je moj? Kdaj uspete vse te potankosti poiskati, preveriti, zbrati in oblikovati?«

Rojak — Brničan, ki živi zdaj na Bledu, piše: »Prav z veseljem, pa ne samo jaz, ampak sem prepričan, da vsi bralci Glasa, prebiramo Vaše sestavke o gorenjskih krajih in ljudeh. — Posebno vrednost pa imajo Vaši sestavki zato, ker so pisani tako lepo in razumljivo tudi za nas preproste bralce.«

Obširno pismo mi je poslal Janez Polajnar iz Cerkelj. Mnogo njegovih informacij in opozoril sem upošteval pri pisanju o cerkljanskih krajih.

S spoštovanjem pa sem bral vrstice, ki mi jih je napisala J. Drobunova, najstarejša Cerkljanka, kot je sama napisala. Žal mi je, da se nisem utegnil odzvati njenemu povabilu, naj jo na domu obiščem.

Prav posebno zanimivo pismo mi je poslal Anton Lokar, kmetovalec iz Cerkelj. Vendar so njegove misli, nanizane v urejenem pismu, tako splošnega značaja, da presegajo okvir naših cerkljanskih zapisov. Saj posega njegova skrb v splošno varstvo naravnega okolja, na področje spomeniškega varstva in še na podobne teme, ki bodo prej ali slej zaslužile posebno objavo v Glasu. Za zdaj se Antonu Lokarju za njegovo pismo lepo zahvalim. Prav tako seveda tudi vsem drugim dopisnikom, ki sem jih omenil ali pa tudi ne.

Prosil sem urednika, naj to pot, ker je zapis pač zadnji, izjemno vključi v tekst kar dve sliki: portret slovitega igralca in režiserja, domačina iz Cerkelj, Ignacija Boršnika ter podoba pred letom tragično umrlega slikarja — umetnika Janeza Mežana, rojaka s Spodnjega Brnika. Počastitev njunega spomina pa bodi hkrati tudi naša poslednja beseda s Cerkljanskega. Črtomir Zorec

IVO ZORMAN

Draga moja Iza

V samoti pri Devici bi se bili nemara tudi mi zmeraj znova vračali h Gabru ... bolj v mislih kot v pogovoru. Pri Fleku pa se je življenje tako bogato pretakalo po hiši, da je še spomin na smrt ob njem obledel. Pri Fleku smo se pogovarjali. Besede, izrečene naglas, pa zgladijo boleče ostrine.

Sveti Florijan v vdolbini na zidu ... temna veža ... nizka vrata v izbo ... petrolejka na obrnjeni latvici ... Flekova hiša nas je pozdravila s peharjem bučnih pečka na peči, z vonjem po usnju in po ostružkih, z domačnostjo, ki smo jo ves čas tako pogrešali.

»Nam je jazbina spodaj ostala?« je vprašal Gašper.

»Ostala.«
»Tinko pa je kar takoj povedal: »Gaber je padel. Na Dobravi.«
»Dekleti sta se spogledali in Tončka se je obrnila v kot ... morebiti si je obrisala solzo ... morebiti se je samo zamislila ... vojska je neusmiljeno razbijala sanje, ko nekatere niti zaživele niso.«

Flekova mama se je pokrižala in Flek je dejal:

»Gaber? Bil je tako prijeten fant.«
»Tudi o meni bi tako govorili, sem pomislil in sem se zgrozil ob podobi, ki se mi je vsilila ... da so vstopili in rekli Florijana ni ...

Mrtvi bi morali žive sovražiti.
»Neumno ... zablodela krogla,« je rekel Gašper, »ko smo bili že na varnem. Zablodela krogla v trebuh.«
»Ko ste odhajali, sem se spraševal, koliko se vas bo vrnilo,« je rekel Flek.

In Flekova mama mu je pritrdila:
»Ti ljubi Jezus!«
Flek pa je že našel tolažbo in opravičilo. Bil je prepričan, da je vse v življenju premišljeno urejeno in da ima vsaka stvar svoj pomen. Tudi nasilna smrt.

»Vojske so zato,« je rekel, »da ljudje hitreje mrjemo. Preveč nas je ... ali pa smo preveč grešili. Koliko sem jih videl, fant moj. Že v prvi ...«
Flek je veliko doživel, rad se je vračal k spominom, rad je

primerjal in v starih izkušnjah iskal odgovor. Za Fleka očitno ni bilo nič novega.

»Strel v trebuh ...« se je zamislil nad Gabrovo smrtjo. »Nekateri so zaradi tega umirali, videl pa sem tudi takega, ki je lastna čreva v naročju prinesel na obvezovališče, fant moj, pa je še ostal. Če bi ne bil malo prej jedel ... Spominjam se, da smo v Galiciji odhajali med bodečo žico najraje tešč.«

O Gabrovi smrti ni bilo več kaj ugibati, srečanje v Vovkovi hiši pa je do konca ostalo skrivnost.

Kdo so bili neznanci v Vovkovi izbi?
Koga so pričakovali?

»Imeli so nas za svoje,« je rekel Gašper, »in ker smo nosili partizanske kape, so bili prepričani, da smo se našemili.«

Če smo izgubili Vovka, smo izgubili celo Dobravo, Vovk je vedel za vse.

»Kdove kdaj se je že povezal z njimi ... koliko je že izdal,« je rekel Gašper.

In Flek:
»Če se je.«
»Mislite, da so sedeli v izbi naši ... da sem udaril po svojih?«

»Kakor pripoveduješ, ne ...«
»No?«
»... da jih je poklical Vovk, pa ne moreš reči.«

»Družijo se zmeraj ptiči ene sorte,« je rekel Tinko.
Flek pa:

»Ampak v hišo lahko vdre vsak, ki nosi orožje, fant moj. Tudi gestapovci so že sedeli za tole mizo ...«

»To je drugo.«
»... jaz pa sem jih gostil. Kar sem imel najboljšega, sem jim nosil na mizo, fant moj.«

»To je drugo,« je ponovil Gašper. »Belim nekateri radi odpirajo.«

»Res ... taki, ki tudi pri belih iščejo rešitve.«
Tinko je dvignil glas.

»Rešitve? Pred kom?«
»Pred vsem, kar hudega prinaša vojska.«
Flekove resnice takrat nismo mogli doumeti. Oklepali smo se svoje, ki ni poznala popuščanja. Revolucija ne mara usmiljenja.

»Kdor je iz pravega testa, bo zdržal,« je rekel Gašper, »kdor ni, naj o pravem času pokaže svojo barvo. Nam prinaša vojska, kar je najhujšega ...«

»Vi pridete pa greste. Za vami pridejo drugi. Vsak hoče imeti, vsak grozi.«

»Kaj tudi vi pričakujete druge?«

»Pričakujem ... morebiti že kmalu.«

»Potlej vam bomo morali gledati pod prste, Flek.«
Besede so bile izrečene v šali, spremljal jih je smeh, pa tudi Flek jih je vzel za šalo, ki jo je brž vrnil.

»Jaz bom pa gledal tebi, Gašper,« je dejal. »Tako bova drug drugega varovala.«

Vendar je bila tudi v šali ost resnice, ki smo jo čutili nemara vsi. Nismo si več zaupali kakor včasih.

Fleku ni bilo sojeno, da bi še dolgo koga varoval. Jeseni, še preden so dozoreli bobovci, so ga obesili na jablano pod hlevom.

Bilo je zgodnje jutro, hladno in megleno, ko nas je vrgel iz spanja pasji lajež, top udarec, zamirajoče cviljenje in naraščajoče razbijanje po vratih. V hribih se megla redko zadrži, tisti krat pa se je v krpah vlačila po pobočjih, jutranja svetloba je v njej posvela, postave, ki smo jih ugledali skozi špranje, pa so bile nejasne, premikale so se kakor sence. Vendar ni bilo dvoma, kdo so.

Tuja in domača govorica ... tuji in domači ljudje ... oboji sovražni ... domači še bolj kakor tuji.

Nestrpni klici okoli hiše so se zadirali v meglo kakor v vato, pesti so tolkle po vratih, da je votlo bobnelo v hiši, pod udarcem se je sesula okenska šipa, Flek pa se je obotavljal in zadrževal nepovabljen obiskovalce. Tako smo bili zmenjeni. Morali smo imeti svoj čas, da smo se po jašku za seno umaknili v skrivališče pod hišo.

Ko so se vdala vrata, smo bili že spodaj, v temi. Tu so bili glasovi drugačni, manj jasni, a bolj grozeči. Večkrat smo se pogovarjali, kako varno skrivališče imamo, sedaj, ko je bila nevarnost nad nami in okoli nas, pa nas je vse zajela negotovost. Deske nad nami so se zdele tanjše, kakor pa so bile zares, in trhle. Vdajale so se pod koraki ... korakov pa je bilo toliko. Hreščali so okoli hiše, napolnili so vežo in izbo in hlev, tla so ječala pod njimi in iveri so se usipale na nas.

»Kaj če bodo zažgali ...« je sepnila Jelka.

»Čemu bi zažigali?«
Kakor bi ne bilo še nikjer zagorelo! Menda smo vsi mislili na to, tudi Tinko, drugače bi se ne bil oglašil tako hitro in tako sovražno. Pregarjal je lasten strah.

Roman je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrajeno s Kajuhovo nagrado in z nagrado vstaje slovenskega naroda.

GLAS 15
Sobota, 29. decembra 1973

Za najboljše GEHA peresa

Rubrika s šolskih klopi v sobotni številki Glasa ima že širok krog dopisnikov. Pred novim letom smo se odločili, da tri najboljše nagradimo s peresi GEHA, ki jih našim zvestim piscem poklanja ljubljanska tvrdka Hermes — zastopnik GEHA izdelkov. Nagradjence smo povabili, da se oglašijo v našem uredništvu, hkrati pa smo izkoristili to priložnost za kratek pogovor z njimi.

Ida Kogovšek je učenka 8. razreda osnovne šole Cvetko Golar na Trati. Doma je iz Škofje Loke. Nagrado je dobila za prispevek *Jutri ti bom igrala*.

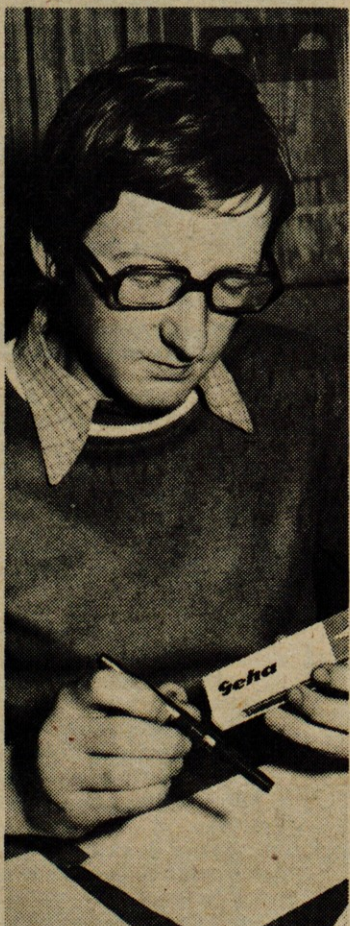
»Veliko berem in tudi sama rada kaj napišem. S sestro, ki obiskuje srednjo šolo, včasih kar tekmujeva, katera bo do godek, ki sva mu bili priča, lepše opisala. Še posebno pa me pritegnejo stvari, ki se dogajajo nekako ob robu dogodkov, in jih večina ljudi sploh ne opazi. To so drobne stiske ljudi ali krivice in tudi majhne pozornosti, ki pa lahko nekemu naredijo veliko veselja. Tudi nagradi prispevek sem napisala na osnovi resničnih dogodkov. Še pretresena od nenadne dedkove smrti, sem skušala v domači nalogi prikazati, kako malo so nam včasih mar želje drugih, tudi nam najbližjih. Naloga je bila moj prvi prispevek za rubriko s šolskih klopi. Če bom še dopisovala? Rada bi, vendar imam zelo malo časa. Hodim namreč tudi v glasbeno šolo in se veliko ukvarjam s športom.«

Ema Žagar je učenka 3. razreda osnovne šole Peter Kavčič iz Škofje Loke. Tudi doma je v tem mestu. Nagrado je dobila za pesmico *Ježek in hruška*.

»V neki knjigi sem videla sliko ježka, ki nese veliko hruško. Zraven je bila napisana tudi pesmica, vendar sem sama sestavila drugačno. Zložila sem že veliko pesmic in jih zapisujem v »koledar«. Ko grem ven, kaj veselega doživim, in to potem opišem. Najraje kar v verzih. Tudi za rubriko s šolskih klopi sem jih že več napisala. Doslej je bila objavljena le pesmica o Ježku in hruški, ki je bila tudi nagrada. Pri pisanju me spodbuja Francka Malovrh, ki je naša tovarišica, vodi pa tudi novinarski krožek. Člani krožka pišemo spise — jaz pišem raje pesmice. Najboljše potem pošljemo v Glas in jih objavimo tudi v šolskem glasilu.«

Rado Kikelj je dijak 1. razreda kranjske gimnazije. Nagrado je prejel za nalogo *Ljubim te, dežela slovenska, a ne vem, če te bom znal ljubiti dovolj...*

»To je bil naslov zadnje slovenske šolske naloge v osmem razredu. Snov mi je ustrezala in zato mi je spis uspel. Profesorica mi je svetovala, naj ga pošljem na uredništvo Glasa. Naloga je bila moj prvi prispevek. S pisanjem se ne ukvarjam dosti, le toliko kot zahteva pouk slovenskega jezika. Moj konjiček je modelarstvo, če pa imam še kaj prostega časa, rad zavijem tudi na športno igrišče ali v telovadnico.«

Pisali smo šolsko nalogo

V šoli doživimo veliko smeha in prijetnih uric, toda tudi skrbi in tegob nam ne manjka. Največ skrbi nam seveda delajo šolske naloge.

Tovarišica, ki nas uči matematiko, nam je nekega dne rekla, da bomo naslednjo uro pisali šolsko nalogo in naj se nanjo dobro pripravimo. »Moram se učiti,« sem si dejala. Toda kaj, ko me po kosilu na dvorišču čaka prijateljica in nas sonce vabi na zeleno livado.

Naslednji dan sem pred matematiko samo bežno pogledala v zvezek. »Saj znam,« sem si dejala in odšla na hodnik.

Tovarišica je prišla v razred takoj po zvonjenju ter razdelila zvezke in naloge, ki smo jih takoj pričeli reševati. Zaletim se v prvo enačbo ter množim, delim, seštevam in odštevam, toda kot začarano, enačba ne pride in ne pride prav. Končno sem nalogo le rešila, toda do zvonjenja je bilo le še deset minut, pred mano pa še pet nerešenih nalog! Ko sem tretjo naredila do konca, je zazvonilo in hočeš nočeš sem morala zvezek oddati.

Ko sem prišla domov, so bili vsi zbrani pri kosilu. Mami, ki je vedela, da smo pisali šolsko nalogo, me je takoj vprašala, kako je bilo. Odgovoru sem se izmikala, kolikor sem se mogla, toda končno sem le morala povedati. Komaj sem končala, že sem slišala očkovo pridigo: »To je pa zato, ker se ne učiš. Celo popoldne si se podila, namesto da bi se učila. Če boš pisala slabo, teden dni ne boš smela gledati televizije!« S tem je bila stvar zaključena.

Naslednji dan sem se pred uro matematike vsa tresla. Vedela sem, da sem pisala slabo, vendar sem upala vsaj na trojko. Tovarišica je razdelila zvezke. Kmalu je imela v rokah mojega: »Romana, tokrat samo dvojka. Bolj se boš morala učiti!«

Doma sem bila tiho kot še nikoli. Mami je postala pozorna in me vprašala, kaj je. »Matematično šolsko sem pisala dve!« sem izdala v eni sapi in zajokala. Mami pa mi je rekla, naj se ne žalostim preveč in naj se za naslednjič bolj pripravim.

Romana Bobnar, 8. a r. osn. šole Cvetka Golarja, Škofja Loka

Dedek Mraz

Dedek Mraz prišel je v vas.

Otroke je obdaroval,

nato se odpeljal.

Otroke vseh dežel

bo danes še obšel.

Tinka Teržan, 3. b r. osn. šole

Petra Kavčiča, Škofja Loka,

novinarski krožek

Dragi šolarji, želimo vam, da bi novo leto prineslo veliko snega, da bi bilo na hričkih tako prijetno živahno, kot je na teje risbi, ki jo je naredil Igor Rozman iz 5. c razreda osnovne šole Simona Jenka v Kranju in ji dal naslov *Sankanje*. Želimo vam tudi, da bi se v novem letu čim bolj učili. Pa še to: da bi napisali veliko dobrih prispevkov za vašo stran.

Ljubitelje knjige obveščamo, da je izšla knjiga

Zlata pravila življenja

To je izbor napotkov, modrosti in izrekov velikih mož sveta. Knjiga je priročnik za stare in mlade, to je prijatelj, ki nikoli ne razočara.

Cena knjige je 30 din.

Naročila sprejema Kulturni atelje Slovenije, P. P. 179, Ljubljana.

Ime in priimek:

Natančen naslov:

Zaposlen pri:

Obvezno naročam Zlata pravila življenja. Naročnino bom poravnal po povzetju.

Ljubljanska banka

podružnica kranj enota Tržič

Razpisna komisija objavlja po čl. 78 Ljubljanske banke, podružnica Kranj razpis za funkcijo

direktorja poslovne enote Tržič

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonskimi predpisi, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo strokovno izobrazbo
- najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta na vodilnih delovnih mestih,
- znanje tujega jezika
- da ni bil obsojen za kazniva dejanja, zaradi katerih je nesposoben opravljati razpisano funkcijo,
- da ima potrebne moralne ter politične lastnosti.

Razpis ni zaradi reelekcije.

Rok za sprejemanje prijavi na razpis je 15 dni od dneva objave. Prijavi je potrebno priložiti dokaze, da kandidat izpolnjuje pogoje za zasedbo razpisanega delovnega mesta. O rezultatu razpisa bomo kandidate obvestili v 8 dneh od dneva sprejetja sklepa o izbiri kandidata.

Zaradi adaptacije smo našo poslovalnico MANUFAKTURA Radovljica začasno preselili v Cankarjev drevored.

Čenjene kupce obveščamo, da imamo tudi sedaj bogato izbiro metrskega in drugega tekstilnega blaga.

murha LESCE

Ski-kuli prenosne vlečnice, 150 m, komplet 7000 din.

Ljubljana, Rimska 7, tel. 48-149.

STARA NAVADA — ŽELEZNA SRAJCA, DOBRA NAVADA — PAVLIHOVA PRATIKA

Snežinke

Snežinke padajo z neba, zasvetijo se v zraku in padejo na tla.

Ptica priletela — snežinkico vprašala: »Zakaj si priletela, snežinkica, ti mala?«

»Zato sem priletela, da zemljo bom odela.«

Ptička odletela — visoko v nebo, snežinkica pa pala na zmrznjeno zemljo.

Ema Žagar, 3. b r. osn. šole Petra Kavčiča, Šk. Loka, novinarski krožek

s šolskih klopi

Glasba je njihov poklic in konjiček

Radovljiska občina je že lep čas znana po živahni kulturni dejavnosti. Ne le številne kulturne prireditve in različne oblike kulturne dejavnosti v občini tudi sodelovanje z drugimi jugoslovanskimi mesti in z zamejstvom se je v zadnjem času močno razvilo. Ko smo skušali ugotoviti, kje je izvor včasih prav ne navadnih plodnosti, smo ugotovili, da je med pomembnejšimi nosilci kulturne dejavnosti v občini glasbena šola. Ustanovila jo je 1956. leta skupščina občine. Prostore za dejavnost je imela najprej v domu TVD Partizan v Radovljici, kasneje v sedanjih gostilni pri Avguštinu v Radovljici. Od 1965. leta naprej pa deluje v prostorih radovljjske graščine. Debeli graščinski zidovi in tesni ter nefunkcionalno razporejeni prostori v njih niso najbolj primerni za tovrstno dejavnost. Vseeno pa dobiva tukaj osnovno znanje iz glasbe že nekaj let okrog 300 učencev iz radovljjske občine. Poleg graščine, kjer je pet učilnic, ima šola oddelke še v Posebni šoli v Radovljici, v Družbenem centru v Lescu, prostorih krajevne skupnosti v Bohinjski Bistrici in v Partizanu na Bledu. 10 učiteljev, oziroma profesorjev od tega 5 redno zaposlenih, poučuje harmoniko, klavir, trobento, čelo, mandolino in kitaro. V okviru šole delujeta tudi dva predšolska zbora, v katerih je 60 otrok.

HARMONIKARSKI ORKESTER

Ni je tako rekoč večje prireditve ali proslave v občini, da ne bi na njej nastopil harmonikarski orkester radovljjske glasbene šole. Pravzaprav sta pri šoli dva takšna orkestra — veliki in mali. Prvi pod vodstvom

Jožeta Ažmana deluje v Radovljici, drugi pod vodstvom Toneta Noča pa na Bledu.

54-letni profesor harmonike in flavte Jože Ažman je bil rojen na Jesenicah. Kot 14-letni fant se je odločil za glasbo in odšel v vojno glasbeno šolo v Vršac, od tam pa po 9 letih v Beograd, kjer je igral v vojaškem orkestru in bil več let vodja prenekaterih harmonikarskih orkestru v Beogradu. Vojno je prebil v taboriščih. In ko je bil 1963. leta upokojen, je z ženo prišel v Ljubljano.

»Brat je bil mesar in doma so mislili, da se bom tudi jaz lotil kakšnega drugačnega poklica — bolj resnega. Jaz pa sem bil vedno zraven, kjer je bila kakšna harmonika.

Ko sva pred dnevi kramljala za

debelimi zidovi radovljjske graščine in se zaradi mraza nisem mogel znebiti občutka, kako neprimerni prostori za glasbeni pouk so tu, mi je zaupal, da ga je iz Beograda vedno vleklo nazaj na Gorenjsko.

»Tako sem 1965. leta rad sprejel vabilo, da bi poučeval na glasbeni šoli v Radovljici harmoniko in flauto. Pred tem je pri glasbeni šoli sicer že obstajal harmonikarski orkester, vendar smo redno začeli z mojim prihodom.«

»Kaj vse je potrebno, da takšen orkester lahko obstaja in nastopa?»

»Nikar ne mislite, da delamo v ne vem kako dobrih pogojih. Glasbena šola dobiva dotacijo od temeljne izobraževalne skupnosti. Ta denar je komaj za plače in nujne stroške. Mislim, da bi v katerikoli drugi osnovni šoli učitelji že zdavnaj obupali nad takšnimi pogoji. Instrumente si morajo učenci priskrbeti sami. V orkestru so učenci iz Radovljice, z Jesenic in iz drugih krajev v občini. Vaje imamo dvakrat na teden, pred nastopi pa še večkrat. Za šolarje je to precejšen dodaten napor, kajti vsak od staršev se odloči, da bo sin ali hčerka obiskoval glasbeno šolo, če ne bo za to trpelo redno šolanje. Mislim, da starši zaslужijo vso pohvalo.«

Prav gotovo je res tako. Vendar je najbrž veliko odvisno od profesorja Ažmana, ki se štirikrat na teden vozi iz Ljubljane v Radovljico in Lesce. Pravi, da bo sodeloval pri glasbeni šoli, dokler bo zmogel.

»Mi, ki delamo tukaj, smo kar nekakšen inventar šole,« pravi direktor šole Egi Gašperšič. »Drug drugega poznamo. Profesor Ažman se na primer zelo zanima za šport in ob prostem času rad šahira.«

»Res je. Navijam za jeseniški hokej.«

»Kje pa boste dočakali novo leto?»

»Na Bledu, v hotelu Svoboda. Pa kakšen šerbet, če bo prav mraz bom spil.« (?) »Né veste, kaj je šerbet? Čakajte, ga bom pripravil.«

Ni minilo deset minut, ko sem se pošteno ogrel z njegovim šerbetom. Naj vam izdam, dobra pijača je to in profesor je pravi specialist zanj. Če vas bo kdaj zeblo, v ogreto posodo dajte malo sladkorja, dodajte malo žganja in spet malo sladkorja. Potem pa dolivajte žganje in po želji dodajajte vodo ter mešajte dokler ne zavre. Kuhano žganje, boste rekli, je to. Pa ni, kar poskusite.

60 NASTOPOV NA LETO

37-letni Egi Gašperšič je po poklicu glasbeni zgodovinar in sedmo leto direktor glasbene šole v Radovljici. Rojen je v Kropi, zdaj pa z družino živi v Radovljici.

»Dva problema kot Damoklejev meč visita nad našo ustanovo — prostori in kadri. Vsi, ki delamo v šoli, že več let upamo, da bomo dobili ustrežnejše prostore — večje, svetlejše in osnovni dejavnosti primerno izolacijo. Na rešitev kadrovskega problema pa bi morali misliti v širšem merilu. Če ugotovljamo, da v osnovnih šolah primanjkuje učiteljev, potem moram reči, da je v glasbenih šolah suša še večja. Rešitev bo treba iskati v večji skrbi družbe za to dejavnost.«

V prostem času, kadar ne ureja svoje zbirke značk, ali če ni pri treningu košarke, je Egi Gašperšič v Kropi. Tam ima namreč dvakrat na teden vaje s člani komornega moškega pevskega zbora KUD Staneta

treba tudi kakšen dan dopusta gre za vajo ali nastop. Mislim, da člani zbora res zaslužijo vse priznanje za to.«

»In načrti?«

»Vaje in nastopi. Najhuje za vsak zbor je, če ne nastopa. Prav zato bomo tudi v prihodnje sodelovali na vseh razpisanih tekmovanjih in seveda na raznih proslavah in podobnih prireditvah v občini in zunaj nje.«

»Direktor Egi Gašperšič je prej omenil, da ste nekateri sodelavci postali že kar inventar ustanove. Kaj pa vi menite?« sem vprašal tajnico, Špelo Budič, ki je hkrati računovodkinja in blagajničarka v šoli.

»Bo kar držalo. Jaz sem tu dve leti in sem službo »podedovala« po mami. In tudi rojena sem v graščini. Navadila sem se na kolektiv in na dejavnost naše ustanove. Res nimamo najboljših pogojev za delo, vendar mi ni prav nič žal, da sem prevzela to delo. Seveda pa si tako kot vsi skupaj želimo, da bi v prihodnje dobili boljše prostore za delo.«

»In kaj si še želite v novem letu?»

»Prav nič posebnega. Le to, da bi bila družina zdrava.«

Besedilo: A. Žalar
Slike: F. Perdan

Trideset let dela za gledališče

Trideset let življenja v gledališču in z gledališčem: to je življenjepis igralca Jožeta Kovačiča. Obletnica umetniškega dela prav gotovo dovoljuje trenutek ali dva postanka za razmišljanje o preteklem delu, je čas, ko si sami priznamo, ali smo dobro delali, je tudi čas, ko drugi ocenijo naše delo. Vse to doživlja prav ta čas igralec Jože Kovačič. Zasebno je čisto skromno v krogu najožjih gledaliških prijateljev praznoval svoj delovni jubilej, vendar pa je ta njegov jubilej ob podelitvi Severjeve nagrade za letošnje gledališke dosežke na Slovenskem postal še lepši.

Kdo ste, Jože Kovačič? Nasmehne se ob takem vprašanju, krepko potegne dim iz cigarete, verjetno se ne boji, da bi škodoval svojemu značilnemu za uho tako prijetnemu glasu in preprosto reče: »Sem zelo velik prijatelj gledališča.« V tem je najbrž vsa resnica tridesetletnega dela na deskah Talijinega hrama. Brez velikega nagnjenja do gledališča je tolikšen čas, ki med drugim prinaša tudi slabe trenutke za gledališče in tiste, ki zanje žive, res malo težko preživeti. Delo pri gledališču od vzame skoraj ves prosti čas, plačilo za vse to pa je polna dvorana in pa iskren aplavz hvaležnih gledalcev.

Prve vloge je Jože Kovačič, tako lahko beremo v prvem delu Gledališkega leksikona, igral na sokolskem odru v Stražišču. Takrat je, kot pravi, »zavohal šminko« in se zapisal odrskim deskam. Igranje je vojna prekinila, takoj po vojni pa so odrske deske spet škripale pod za gledališče vnetimi Stražiščani, med njimi pa je bil seveda tudi Jože Kovačič. »Nato so me povabili na avdicijo v Prešernovo gledališče, ki so ga leta 1950 ustanovili, in sprejet sem bil. Sedem let v poklicnem Prešernovem gledališču je bilo vsekaror med mojimi najlepšimi leti. Več kot 560 nastopov sem imel v tem času.«

Po ukinitvi poklicnega teatra v Kranju pa se delo v gledališču za Jožeta Kovačiča seveda ni končalo. Režiral in igral je še naprej, veliko in rad je recitiral na raznih prireditvah, v klubu kulturnih delavcev in drugod. »Se sedaj zelo rad recitiram, rad imam pozicijo.«

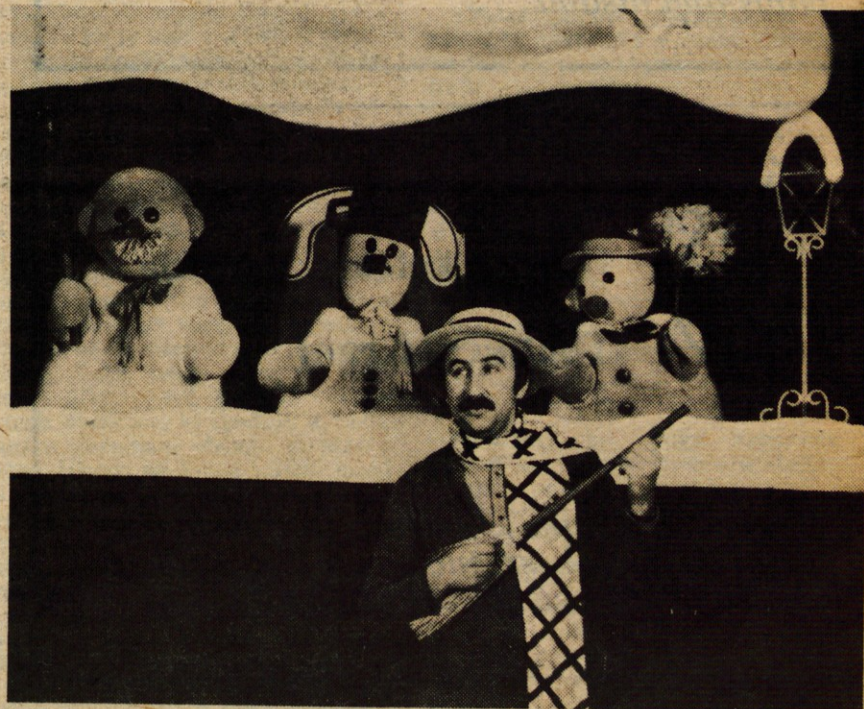
Zdaj že dolgo časa skrbi za otroške predstave v Prešernovem gledališču. Režisersko delo je vsekakor bolj odgovorno, težje, saj režiserja skrbi celotna predstava in ne kot posameznega igralca le njegova vloga. »Pri tem delu z otroki je pomembno poleg tega, da ustvarjamo predstave za otroke, tudi vzgajanje otrok v ljubezni do gledališča. Otroci, ki so enkrat igrali pri nas, so gledališče vžljubili in četudi več ne bodo nastopali, bodo ostali obiskovalci gledališča.«

Brez igranja, čeprav ga režisersko delo zelo zaposluje, pa kot vsak pravi igralec, Jože Kovačič ne more.

Zdaj ko kranjska gledališka dejavnost spet polno živi, ko imamo enega najboljših nepoklicnih gledaliških skupin najbrž kar v državi, zatrjujejo vsi gledališču zapisani, med njimi tudi igralec Jože Kovačič, da se »suha leta gledališča«, ko so bile premiere pred na pol prazno dvorano, ne morejo ponoviti. »Naše predstave so vse boljše,« pravi Jože Kovačič. »Začelo se je z Razvalino življenja, nadaljevalo z Andorrom, da bi zdaj zablesteli z Veliko puntarijo in bili hvaljeni v Ukani.« Tako pravi igralec, ki mu osebni uspeh pomeni tudi uspeh skupine. »Brez pomoči vseh, s katerimi sem delal kot igralec ali kot režiser, tudi mojega uspeha ne bi bilo. Zato ga delim z vsemi!«

L. Mencinger

Potem ko je Lutkovno gledališče, ki deluje v okviru Prešernovega gledališča in ga vodi Saša Kump, v času novoletnega praznovanja uprizorilo kar 26 predstav v občini Kranj in drugod na Gorenjskem, je nedvomno vredno zabeležiti predstavo TREH SNEŽAKOV kot simpatičen in veder gledališki dogodek. Predstavo so pripravili Vladimir Rooss (režija), Saša Kump (scena in izdelava lutk), Vasja Repinc (glasba), Duša Repinc in Vladimir Rooss (besedila pesmi), kot animatorji pa so nastopili: Saša Kump, Tone Sušnik, Bojan Kramžar ter Tine Oman (na sliki).

V nedeljo, 6. januarja, bo v dvorani DPD Svoboda na Primskovem pri Kranju premiera ljudske igre Miklova Zala. Na oder jo bodo postavili člani dramske sekcije, ki deluje pri društvu. Delo bo režiral Silvo Ovsenk. To bo njihova prva premiera v letošnji sezoni. Takoj zatem pa bodo začeli vaditi za predstavo spevoigre Lectovo srce. K sodelovanju bodo povabili tudi nekatere igralce, ki so nastopili pri prvi predstavitvi tega dela na Primskovem pred dvajsetimi leti. Če ne bo nepredvidenih zapletov bo spevoigra na odru za dan žena. — Na sliki je prizor z vaje. (lb) — Foto: F. Perdan

Vodovod Kranj

Vsem odjemalcem vode na območju občine Kranj in Medvode ter poslovnim partnerjem želimo srečno in uspehov polno leto 1974

Obrtno podjetje Tržič

se priporoča s svojimi storitvami v mizarski, zidarski, tesarski, tapetniški in slikarski stroki.

Obenem vsem delovnim ljudem želi srečno novo leto 1974

Stanovanjsko podjetje Jesenice

Delovnim ljudem, članom hišnih svetov in stanovalcem na področju občine Jesenice želimo srečno in uspešno novo leto 1974 ter sodelovanje pri upravljanju s stanovanjskimi hišami

Delovni kolektiv podjetja
Tehnica Kranj

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želi srečno novo leto 1974 ter se priporoča s svojimi storitvami

 KEMIČNA TOVARNA PODNART

Specializirana tovarna kemikalij za galvanotehniko, fosfatiranje in barvanje kovin. V tovarni prejmete brezplačne nasvete in navodila. Servisna služba pa je vsem na voljo.

Kolektiv tovarne vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želi uspešno novo leto 1974

vsem svojim potrošnikom
želi
srečno novo leto

Veletrgovina
LOKA
Škofja Loka

exoterm
64001 kranj
KEMIČNA TOVARNA
jugoslavija

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želi srečno in polno uspehov v novem letu 1974

ODEJA Škofja Loka

Izdelujemo:

prešite odeje
posteljna preginjala
prešite posteljne nadvložke
spalne vrečke za dojenčke

Kvalitetno in sodobno za vsak okus

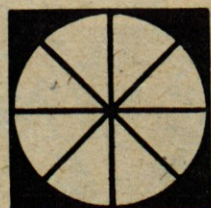
Vsem delovnim ljudem, našim potrošnikom in poslovnim prijateljem želimo srečno in obilo uspehov pri nadaljnjem delu v novem letu 1974

ŽITO
Ljubljana

TOZD Triglav Lesce
TOZD Gorenjka -
tovarna čokolade Lesce
TOZD Pekarna Kranj

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želimo srečno in uspehov polno novo leto 1974

Vsem delovnim ljudem in
poslovnim prijateljem želi
srečno in uspeha polno novo
leto 1974

TEKSTILINDUS
KRAJ

Iskra tovarna industrijske opreme Lesce
v Združenem podjetju Iskra Kranj

industrijska pnevmatika, industrijska
hidravlika, cenena avtomatizacija na
osnovi mehanike, pnevmatike in
hidravlike ter merilna tehnika.

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem želimo srečno novo leto 1974

Kjer pravijo družinski sreči: novo stanovanje

Nič in ničesar ni pomembnejšega za zagotovitev normalnih življenjskih razmer delavca, nič in ničesar ni tako zelo pomembno za produktivnost in delovno sposobnost na delovnem mestu kot prav osnovna življenjska potreba — stanovanje. Ta potreba, ki je nujna, pa pri nas postaja iz leta v leto skorajda nedosegljiva dobrina.

Če pogledamo razmerje med potrebami, prošnji za stanovanja in realnimi možnostmi, se zgrozimo. Tisoč in več delavcev v neki občini dan na dan trka na vrata referenta za stanovanja, moleduje, prosi, preklinja. Pišejo se ostri protesti, časopisi objavljajo skorajda neverjetne primere nevzdržnih življenjskih razmer mladih zakoncev, upokojencev, družin s številnimi otroki.

V tem primeru ni naš namen, da bi prebrali statistike in analize, da bi hvalili tista podjetja, ki zares veliko vlagajo v stanovanjske sklade, ne grajali tistih, ki programov gradnje stanovanj sploh nimajo in se še vnaprej niti najmanj ne bodo zavzemali, da bi njihovi delavci živeli v vsaj solidnih življenjskih razmerah.

Če nič drugega, recimo tale — ne tako osamljen — primer je vreden pomisleka. Štiričlanska družina z dvema majhnima otrokoma biva v eni sami sobi. On — delavec — se vrača truden z dela, otroci so zboleli in zaradi joka vso noč ne zatisne očesa. Na delo bo drugi dan odhajal ves zbit, prav gotovo nesposoben za kakršnokoli delo. Vse bo opravljal brez vneme, volje, njegova storilnost bo vsekakor nezadovoljiva. Da seveda niti ne razglabljamo o vseh drugih neštetihih problemih, ki se nujno pojavljajo ob nerešenem stanovanjskem problemu.

Odločili smo se za obisk dveh družin — prve, ki se je pravkar vnelila v novo stanovanje, in druge, ki nanj čaka, seveda, že nekaj dolgih let. Brez kakršnegakoli drugega namena smo zato potrkali na Tavčarjevi 5 na Jesenicah in na Benedičičevi 2 na Jesenicah. Prvo bi lahko imenovali družinska sreča z novim stanovanjem, drugo pa obup nad vsem, kar prinaša življenje. V drugem primeru nismo odkrili le izredno hude stanovanjske stiske neke družine, temveč tudi hudo osebno stisko, dvome, dileme ob odnosih nekaterih do tistih, ki jih je usoda oropala za najdragocenejšo — za zdravje.

STANOVANJE PO ŠESTIH LETIH ČAKANJA

Na Benedičičevi 2 na Jesenicah je vrata z napisom Blekič Handija odprla še mlada ženska, sprva nekoliko nezaupljiva, potem pa prijazna in vljudna. Stanovanje, pred mesecem vseljeno, je bilo izredno snažno. Pri tem seveda ne smemo upoštevati tistih igračk, ki se ob dveh malih paglavcih vsaki dve sekundi selijo iz enega kota v drugi. Popolnoma novi kuhinjski elementi so bili skrbno očističeni vse do tedaj, ko je triletna Emilka hudo zaskrbelo, če ne bo mleko na štedilniku povrelo in se je moral s svojimi mokrimi rokami korajžno povzpeti na rob. Mamica Ajka je zavzdihnila in spet in spet je morala brisati in čistiti.

Handija, gospodar te prijetne družinice, se je bil pravkar vrnil iz bližnje trgovine. Ne povsem napolnjena košara z mlekom in kruhom in najnujnejšimi živili, ki jih mora kupiti skoraj vsak dan, ga je veljala pet starih tisočakov in zato smo začeli pogovor pravzaprav o tem, koliko zasluži, koliko odšteje za stanovanje, elektriko itd. Skratka, kako potrošijo okoli 2000 dinarjev.

Handija odšteje za najnujnejše okoli 700 dinarjev, kar mu ostane gre večinoma za hrano. Ne pije, ne kadi, ne hodi po gostilnah, ne obiskuje kino predstav in ne hodi po zabavah. Edino razvedrilo je televizija in morda kratak sprehod z družino. Njegova žena Ajka mora pri triletnemu Emilu in enoletnem Handiji še ostati doma in kakorkoli sta že računala, se jima varstvo pri znancih ali sosedih ne splača.

Handija, zgovoren in razumen delavec jeseniške Železarnice, se je zaposlil na Jesenicah pred osmimi leti. Sprva je opravljal delo na težjih delovnih mestih, potem je s pridnostjo postal kvalificirani strojni delavec v valjarni Belia. Bival je v samskem domu na Plavžu, pisal v težkih in osamljenih trenutkih pisma domov in svojemu dekletu Ajki ter ji ob-

ljubljal, da bo prišla za njim brž ko si poišče primerno stanovanje. Ne, tedaj ni Handija dobro zaslužil, ker je bilo njegovo podjetje v težkem položaju. Vendar ni popustil pred prigovarjanjem njegovih znancev iz Bosne, ki so na vsak način hoteli zaslužiti več in so zato odhajali v tujino. Ostal je, skromno živel in si s prihranki celo kupil starega fička.

Potem je prišla za njim žena, postala sta podnajemnika v eni sami sobici brez vode, s sanitarijami v spodnjem delu hiše. Rodil se je Emil, po treh letih Handija, Handi — starejši je z ženo komajda vzdržal v tesnem prostoru. »Vem in tedaj sem tudi vedel, da mi stanovanje ne morejo dati, a sem kljub temu prihajal do stanovanjskega referenta. Vedel in razumel sem, da je v Železarni urejena prioriteta lista po točkah, vedel sem, da so drugi, dalj časa zaposleni, z več točkami, a mi je bilo tako neznansko tesno v tistem prostoru. Po šestih letih čakanja bom najlepše preživel Silvestrovo, najlepše do sedaj — s svojo družinico v novem stanovanju.«

In Handija je govoril o odnosih v kolektivu, o problemih v Železarni — o vsem kot zvest član tega kolektiva, pripravljen, da za vedno ostane. Sreča je sijala z njegovega obraza, srečno se je nasmihala žena Ajka in ob vsem tem je bilo skoraj nepomembno, da v njihovem stolpiču še vedno niso uredili centralne kurjave in je včasih hudo mraz.

Srečen domek srečnih ljudi, ki nameravajo svoj življenjski prostor kljub slabim osebnim dohodkom v prihodnje lepo opremiti. Najvažnejše že imajo: medsebojno razumevanje, ki ga nikoli več ne bodo kalili morebitni spori, ki prihajajo ob nevzdržnih stanovanjskih razmerah. Ostali bodo v tem stanovanju, otroka bosta hodila v šolo, Ajka se bo zaposlila ko odrasla, Handija bo še vnaprej opravljal delo, ki ga rad opravlja in ostal zvest Železarni in tistim ljudem v njej, ki so mu v najhujših urah pomagali, svetovali. Handija sicer ni želel, da bi omenjali, kako zelo je bil hvaležen nekomu, ki mu je pomagal, a ne bomo se mu prehud zamerili, če napišemo nekaj, kar ga tudi predstavlja kot dobrega človeka. Svojemu prvo-rojencu je dal ime Emil, po inženirju Emilu Ažmanu, njegov drugorojenec nosi njegovo ime.

ŠTIRIČLANSKA DRUŽINA V ENI SOBI

Ko bi Handija obiskali v njegovi podnajemniški sobici pred nekaj meseci in opisali njegovo stisko, enako mnogim drugim usodam, bi bili nekako krivični do vseh tistih, ki doživljajo še hujšo stisko.

Ko smo potrkali na vrata Nade Marušič na Tavčarjevi 5 na Jesenicah, smo se prav gotovo oglasili na pravem naslovu. Razen tega, da živita mala Viktorija in mali Vojko v eni sami sobi z mamicom Nado in očetom, v sobici, kjer se mora kuhati, prati,

likati, sedeti, spat, brati, igrati, kjer niti dva koraka ne moreš napraviti ne da bi se dotaknil mize, postelje, omare, je v tej družini doma tudi težka bolezen. Oče je invalidsko upokojen, mama pa je stoodstotna invalidka.

Nada je že majhna zbolela za otroško paralizo. Noge je ne nosijo, desna roka je neuporabna, le z levico postori, kar more. Dolgo časa je bila v Zavodu za invalidno mladino v Kamniku, kjer se je usposabljala za krojačico, a zaradi svoje težke invalidnosti tega dela ne bi mogla opravljati. Nato je bila v socialnem zavodu na Jesenicah, kjer je spoznala svojega moža. Poročila sta se, rodila sta se Viktorija in Vojko.

»Grozno, grozno,« pravi Nada, »vedno sem strahotno trpela zaradi bolezni, čeprav tega nisem pokazala. Gledala sem druge, manj jih je prizadelo kot mene, vsaj nekaj so lahko delali. Zaprla sem se vase in sanjala o sreči, ki je zame nikoli ni bilo. Za vse druge, zame nikoli. Najbolj, zares najbolj me boli, ker zaradi invalidnosti ne morem opravljati prav nobenega dela, še malega Vojka ne morem vzdigniti, če pade na tla,« pripoveduje Nada in z levico, samo z levico opravlja tisto, kar more. Vojka z levico previje, mož ga vzame v naročje, ga ziba, da zaspi. V posteljo ga ne moreta položiti, ker enostavno posteljice ni kam postaviti. Položita ga v veliko posteljo, ki zavzame največ prostora in na kateri spijo vsi štirje.

»Ne, sploh si ne želim, da bi dobila stanovanje v pritličju in bi potem s svojim invalidskim vozičkom lažje odhajala ven, niti si ne želim sončnega stanovanja. Samo milo in lepo prosim za malo večje stanovanje, v katerem bi lahko sedla na svoj voziček. V tej garsonjeri se z vozičkom še premakniti ne morem,« je obupana Nada.

»Z možem sva se spoznala v socialnem zavodu in on je bil edini, ki mi je povrnil nekoliko vere v življenje. Bila sem do kraja obupana. Želela sem si otroke, neskončno sem si jih želela. Zdaj imava dva prisrčna otroka.«

Marušičeva skrbita za svoje otroke in kljub težki invalidnosti ima Nada pravico, da jih ima. Tisti zdravstveni komisiji, ki se je oglasila pri njih in bila mnenja, zakaj sploh imata otroke, je Nada strašansko zamerila. Spet in spet se je oglasil tisti zopni občutek manjvrednosti, ko so ji svetovali, naj jih odda v rejo. Nada tega nikoli ne bo storila, pa naj ji govorijo karkoli hočejo. Otroke ima preveč preveč rada, preživljajo se, sicer s skromnimi dohodki, a so po svoje srečni, ker so skupaj. Nada je v svoji družinici našla nekaj sreče, počuti se kot človek in ne kot nekdo, ki je vedno in povsod vsem odveč. Pravico ima živeti in ljubiti svoje otroke, pa najsi bo še tako težko skrbeti zanje. In pravico ima tudi do človeka vrednega bivališča. Morda ona prej kot drugi.

Darinka Sedej

Podpirali bomo gradnjo stanovanj v blokih

Urbanistični načrt bo treba najprej uskladiti s prostorskim, ki ga bo izdelala kmetijska zemljiška skupnost — Večja vloga krajevnih skupnosti

Velik primanjkljaj stanovanj in gradnja v pretežni meri za trg, ki je povrh vsega še med najdražjimi v Evropi, sta že nekaj časa dokazovala, da je z našo stanovanjsko politiko nekaj narobe. Premaknilo se je pred dobrim letom, ko smo začeli ustanavljati solidarnostne sklade, v katerih se zbira denar za gradnjo cenejših najemniških stanovanj. Vendar je to le ena plat stanovanjske politike. Važno ni samo dovolj in poceni graditi, temveč tudi, kje postavimo hišo ali stanovanjski blok. Hkrati z že omenjenimi, so se pojavile prav tako upravičene zahteve, da je treba graditi tam, kjer je zemlja manj primerna za obdelavo. To je sprožilo že vrsto nasprotij in utemeljevanj na eni in na drugi strani o tem, kaj draži gradnjo, katera zemlja je manj rodovitna, kje imajo kmetije bodočnost in podobno. Tudi škofjeloška občina ni bila izjema. Nov urbanistični načrt, ki je bil poleti razgrnjen v dvorani občinske skupščine, je zaradi nekaterih predlogov zbudil precej hude krvi. O tem, kako bo potekala stanovanjska gradnja v občini in o stanovanjski politiki, je tekla beseda s predsednikom občinske skupščine Toneom Polajnarjem.

»Katera so osnovna izhodišča za urbanistično in stanovanjsko politiko?«

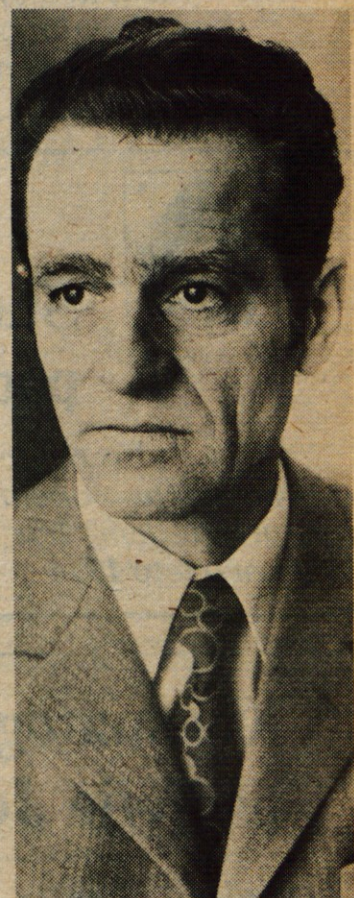
»Tudi pri načrtovanju urbanistične oziroma stanovanjske politike moramo izhajati predvsem iz prostora, v katerem živimo in upoštevati vseh njegovih značilnosti. Naša občina leži v hribovitem predelu na višini med 300 in 1600 metri. Ravnega sveta je malo ob rekah v obeh dolinah. Zato je še toliko bolj pomembno, da zemljo čimbolj zaščitimo. To pa je tudi v skladu z občinsko in slovensko politiko, da skušamo čimveč hrane pridelati doma.«

»Kje naj bi gradili in kako?«

»Že v začetku leta, ko smo se pogovarjali o samoupravnem sporazumevanju o izločanju sredstev za stanovanjsko gradnjo, smo se odločili, da bomo podpirali predvsem blokovno gradnjo stanovanj. S tem smo dosegli večjo gostoto prebivalstva. Nova stanovanjska naselja bomo postavljali le ob vaseh in mestih in nikakor ne mislimo graditi novih zaselkov. Tako bomo zmanjšali stroške za gradnjo šol, trgovin, cest in drugih objektov, ki spadajo k vsakdanjim potrebam občana in stanovalca. Hkrati pa bomo uničili manj kmetijske zemlje. Tudi solidarnostni sklad za gradnjo stanovanj, je kot eno svojih osnovnih nalog sprejel sklep, da bo podpiral le blokovno gradnjo.«

»Vendar je zanimanje za gradnjo družinskih hiš še vedno veliko?«

»Res je. Veliko delovnih ljudi se še vedno raje odloča za gradnjo družinskih hiš, češ da je gradnja bolj poceni in da lahko sami odločajo o razporeditvi prostorov in podobnem. Tudi delovne organizacije so pogosto bolj podpirale graditev hiš, ker so zaradi stiske z denarjem lahko ustregle več proslcem. Vendar pa

moram pri tem povedati, da individualna hiša, potem ko je v celoti izdelana in ko ima urejeno tudi okolje, prav gotovo ni cenejša. Prednost pa je v tem, da jo je mogoče graditi postopoma in se stroški razdelijo na dolgo obdobje.«

»Poleti je bil razgrnjen urbanistični načrt. So v njem upoštevane težnje za ohranitev zemlje?«

»Urbanistični načrt je še vedno razgrnjen. Menimo namreč, da moramo počakati na mnenje zemljiške skupnosti. Ena prvih nalog začasne zemljiške skupnosti bo izdelava prostorskega načrta. V njem bo točno določeno, katera zemljišča se smejo zazidati, katera so namenjena samo za kmetijsko obdelavo in tudi kje bodo varovalne zelene površine. Šele ko bomo urbanistični plan uskladili s prostorskim, ga bomo predlagali v potrditev občinski skupščini.«

»Kakšna bo vloga krajevnih skupnosti pri načrtovanju stanovanjske politike?«

»Krajevne skupnosti do sedaj praktično niso imele velikega vpliva na oblikovanje urbanističnih in zazidalnih načrtov. Nova ustava pa jim daje nove možnosti in nove naloge. Delegate v začasno kmetijsko skupnost in potem delegacije v redno skupščino kmetijske zemljiške skupnosti bodo volile tudi krajevne skupnosti. Tako bodo lahko neposredno vplivale na odločitve oziroma odločale, kje in kaj se bo gradilo. Krajevne skupnosti bodo imele delegate oziroma delegacije tudi v samoupravni stanovanjski skupnosti in bodo lahko soddločale tudi o delitvi denarja za stanovanjsko gradnjo.«

»Menite, da ne bo več prihajalo do nasprotujočih si interesov?«

»Tega nikakor ne morem in nočem trditi. Nasprotujoča mišljenja in težnje bodo vedno. Interesi posameznikov se bodo morali še vedno podrežati širšim družbenim interesom. Vendar bo stanovanjsko gradnjo in politiko usmerjal veliko širši krog ljudi in bo vsaka odločitev lahko bolj premišljena.«

»Ustanovljena bo stanovanjska samoupravna skupnost, ki bo usmerjala stanovanjsko gradnjo, deluje že solidarnostni sklad in delovne organizacije so se odločile prispevati precej denarja za gradnjo stanovanj. Lahko občani vaše občine upajo, da bodo najtežja stanovanjska vprašanja kmalu rešena?«

»Zadnjih nekaj let smo v občini predvsem vlagali v osnovna sredstva, medtem ko smo stanovanjsko gradnjo nekoliko zanemarili. Z večanjem števila delovnih mest pa se močno povečale tudi potrebe. Zato bo v prihodnjih letih treba prav stanovanjski gradnji posvetiti več pozornosti. Letos gradimo 240 stanovanj in prihodnje leto jih bo še precej več.«

L. B.

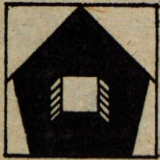
Garsonjera, skromno in pretesno bivališče Marušičevih z Jesenic. Mala Vikica še kako rada zapusti dom in odhiti v bližnji vrtec. Vojko pa bo moral še nekoliko zrasti, da si bo lahko zunaj sobe poiskal vsaj skromen prostorček za svojo igro. — Foto: F. Perdan

Komunalno podjetje Tržič

Dejavnosti: gradbena, steklarstvo, soboslikarstvo, vodo-vod, vrtnarija, cvetličarna, tržnica, pogrebna služba, vzdrževanje cest

*Vsem delovnim ljudem,
poslovnim prijateljem in sodelavcem
želimo srečno in uspešno novo leto 1974*

Stanovanjsko podjetje Tržič

*vsem stanovalcem, hišnim svetom na
področju občine Tržič in poslovnim
prijateljem želi srečno in uspeha polno
novo leto 1974*

Kinematografsko podjetje Jesenice

s svojimi obrati:

Radio, Plavž, Kranjska gora, Dov-
je—Mojstrana, Javornik

*vsem obiskovalcem in poslovnim prijate-
ljem želi srečno in uspešno novo leto 1974*

Umetno
kovinska

obrt Kropa

*Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem želi srečno in uspeha polno
novo leto 1974*

Združena lesna industrija Tržič

želi
vsem delovnim ljudem
srečno novo leto 1974

*Kadar gradite dom, kadar ste v zadregi,
kje boste dobili embalažo in kadar si
opremljate stanovanje, se spomnite na*

**ZDRUŽENO LESNO INDUSTRIJO
TRŽIČ**

Tržiška tovarna kos in srpov Tržič

Proizvaja: kose, srpe, mačete, grablje, pleskarske lopatice, zidar-ske ometače, gladilne ometače, japan lopatice v garniturah, dleta, rezila za obličje, avto-camp lopate, gumarske nože, mreže za okna in vrata, kompletne kose za kosilnice, kosilne nože, pod-ložne ploščice, reporezne nože, zelarske nože, zobe za brane, zobe za grablje, nože za kombajne, okopače za kultivatorje, kline za slamoreznice.

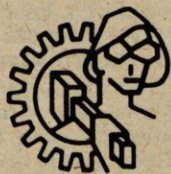
*Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem želimo srečno in obilo uspehov
v novem letu 1974*

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ

**Vsem delovnim ljudem,
kupcem in poslovnim pri-
jateljem želi srečno
novo leto 1974
in vnaprej
veliko delovnih uspehov**

ZDRUŽENO
PODJETJE
SLOVENSKE
ŽELEZARNE

ŽELEZARNA JESENICE

**Vsem delovnim ljudem,
poslovnim prijateljem in
odjemalcem želi srečno in
uspeha polno novo leto 1974**

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

sava
JESENICE
NA GORENJSKEM

opravlja visoke, nizke, industrijske, športne in turistične
gradnje. Interesenti za vse vrste gradenj se lahko infor-
mirajo pri podjetju, ki jim kvalitetno in po zmernih cenah
zagotavlja uresničitev gradnje od idejnega projekta do
konca gradnje.

*Vsem delovnim ljudem želimo
srečno in uspehov polno novo leto 1974*

Iskra
industrija za telekomunikacije,
elektroniko, elektromehaniko Kranj
v združenem podjetju

ISKRA KRANJ

proizvaja telefonske in elektronske
centrale, telefone, števec, stikala,
merilne naprave, električno ročno
orodje.

*Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem želimo srečno
novo leto 1974 in še veliko delovnih
uspehov.*

TOVARNA VERIG
LESCE-JUGOSLAVIJA

**vam nudi iz širokega proizvodnega
programa vse vrste verig in vijačnega
blaga**

*Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem želimo srečno in uspehov
polno novo leto 1974*

Po dolgi bolezni nas je v 84. letu starosti zapustil naš nepozabni mož, oče, stari oče, brat in stric

Matevž Šifrer

Oražmov ata

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 30. decembra 1973, ob 15. uri v Bitnjah.

Žalujoči domači

Srednje Bitnje 28. decembra 1973

Zahvala

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, dedka in strica

Jožeta Beštra

Kralovega ata iz Poljšice 8

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem, znancem in delovnim organizacijam Verigi, Špeceriji, Slaščičarni in Gorenjcu za izraze sožalja in darovano cvetje. Posebno se zahvaljujemo dobrim sosedom, ki so nam vsestransko pomagali v teh težkih dneh. Iskrena hvala dr. Žiliču za lajšanje bolečin v zadnjih urah, č. g. župniku iz Ovsiš za opravljeni obred in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči domači in ostalo sorodstvo.

Poljšica, 25. decembra 1973

V 88. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

Ivana Kacin

Pogreb pokojnice bo v soboto, 29. decembra, ob 15. uri izpred hiše žalosti, Šempetrska 44, Stražišče, na pokopališče v Bitnje

Žalujoči: sin Franc, hčerke Milka, Ivanka, Francka, Mici z družinami in ostalo sorodstvo

Kranj, Celje, Podjelovo brdo, Pitzburg, 27. decembra 1973

Zahvala

Po 79 letih svojega težkega življenja, saj je bila 32 let slepa, je preminila naša dobra sestra in teta

Marija Prešern

roj. Šebat

Ob težkih trenutkih se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem za izrečeno sožalje. Posebno se zahvaljujemo dr. Tancarju za zdravljenje v času njene bolezni in gospodu župniku za ganljive besede, ki jih je izrekel. Posebna zahvala Mariji in Mirotu Šebat za vso oskrbo v njenih zadnjih letih. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: brat Nace in nečak Jože Šebat z družinami.

Smokuč, Beograd, 26. decembra 1973

Zahvala

Ob smrti našega dragega moža in očeta

Franca Tuška

Megušarjevega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Vsem prav lepa hvala za poklonjeno cvetje in vence, za izrečena ustna in pismena sožalja. Najlepša hvala dr. Štanglu in zdravniškemu osebju bolnice na Golniku ter dr. Rešku in dr. Možganu iz Železnikov za vso zdravniško pomoč. Prisrčna hvala čast. g. župniku Maksu Ocepku in pevcem. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih.

Žalujoči: žena in otroci.

Martinj vrh, 25. decembra 1973

V sredo in četrtek je bila na Gorenjskem spet akcija UJV

Sedemnajst zelenih alkotestov

Sprevodnik za krmilom avtobusa — Ford taunus pred hotelom Europa, voznik pa ob kozarčku — V Tržiču spet pobeg — Vzgojni in preventivni pomen podobnih akcij

Ravno deset dni je preteklo od zadnje akcije Uprave javne varnosti iz Kranja, prometne milice in gorenjskih postaj milice ter njihovih oddelkov, v kateri so odkrivali alkoholizirane voznike. V noči med 15. in 16. decembrom so miličniki ustavili več kot 600 vozil in ugotavljali sposobnost voznikov in vozil za vožnjo. Zato je imela akcija velik preventivni pomen. Dejstvo je, da je alkohol vedno bolj prisoten za volanom. To kažejo organizirane akcije, kakršna je bila pred desetimi dnevi, in redni, vsakodnevni kontrolni pregledi miličnikov. Vedno več je šofer-

jev, ki jim alkotest ob preizkusu pozeleni prek polovice. Zato namen akcij, o katerih pišem, ni »ujeti« čim več alkoholiziranih voznikov, temveč doseči, da se bomo bolj ravnali po predpisih in se v trenutkih, ko sedamo za volan, zavedali, kako nevaren je alkohol za nas in druge udeležence v prometu.

V sredo, 26. decembra, ob devetih zvečer je 28 delavcev milice, razdeljenih v 11 skupin, na celotnem področju UJV Kranj spet začelo podobno akcijo, kakršna je bila 15. in 16. decembra. Trajala je do četrta do druge ure zjutraj. Miličniki so

ustavili 481 vozil. 28 jih je bilo preizkušanih z alkotestom, ki je v 17 primerih pozelenel prek polovice. Štirim voznikom je bila odvzeta kri, trije pa so bili pridržani do iztrežnitve. Zaradi tehnične neusposobljenosti vozil, neupoštevanja prometnih znakov in zaradi tega, ker vozniki niso imeli pri sebi vozniških dovoljenj, so patrolje izrekle 34 mandatnih kazni po 20, 50 in 10 dinarjev. Pet ustavljenih voznikov pa je bilo brez vozniškega izpita. Vsi kršilci, razen mandatno kaznovanih, bodo nespoštovanje predpisov lahko pojasnjevali sodnikom za prekrške! Miličniške patrolje so spet naletele na nekaj »skrajnih« primerov neupoštevanja cestnoprometnih predpisov in kršitev, ki na cesto ne sodijo.

V Podkorenu so ustavili avtobus ljubljanskega podjetja SAP, ki vozi na progi Planica—Ljubljana. Vozil je proti Ratečam, v njem pa je bilo 8 potnikov. Avtobus je upravljal možakar, ki je imel pri sebi le vozniški izpit B kategorije. Miličniki so ugotovili, da je bil voznik — sprevodnik tega avtobusa. Pravi šofer je v Kranjski gori, kjer je doma, izstopil in odšel k počitku, krmilo pa je zaupal sprevodniku! Seveda novopečenemu šoferju niso dovolili nadaljevati vožnje, temveč je potnike, ki se niso dosti menili, kdo je za volanom (!), pripeljal do Rateč pravi šofer. Razen tega, da so ga zbudili iz sna, bosta skupaj s sprevodnikom odgovarjala na vprašanja sodnika za prekrške!

Ob 21.30 pa je stalna služba v Kranju dobila obvestilo oddelka milice iz Medvoda, da je od tam odpeljal proti Kranju ford taunus z registrsko številko KR 322-32. Voznika tega avtomobila so medvoški miličniki ob 18.50 ustavili. Ugotovili so, da je vozil pod vplivom alkohola. Odvzeta mu je bila kri. Miličniki so njegovo dovoljenje pridržali in mu svetovali, naj nikar ne nadaljuje vožnje. Ali naj počaka toliko časa, da se bo streznil in potem odpelje proti Kranju ali pa naj dobi drugega (treznega) voznika, ki bo njega in avto odpeljal v Kranj.

Voznik ford taunusa se je čakanja kmalu naveličal! Ob 21.40 se je na stalni službi v Kranju oglasil Andrej Tomin iz Ljubljane: Povedal je, da ga je med Mejo in Jeprco prehiteval ford taunus tako tesno, da je zadel v prvi levi blatnik njegovega avtomobila. Tomin se je komaj obdržal na vozišču, brezbrizni ford pa je odrzel v noč proti Kranju.

Miličniki so forda našli ob 22.05 pred hotelom Europa. Njegovega lastnika in voznika Aleksandra Štrausa iz Kranja pa v restavraciji ob kozarčku. Sam je priznal, da so mu ta dan v Medvodah dovoljenje vzeli, vendar je kljub prepovedi odšel proti Kranju. Spomnil se je, da je prehiteval volksvagen, vendar ni čutil, da bi ga oplazil. Zato ni počakal...

Pred desetimi dnevi je tržiška stonka pobegnila med Kokrico in Naklom. Podobno se je zgodilo patrolji pred tovarno Peko v četrtek zjutraj ob njih. Po cesti vpadnici v Tržič je pripeljal renault temno zelene barve. Na znak patrolje ni ustavil, temveč je po oceni miličnikov z več kot 100 kilometri na uro zdrvel proti mestu, čeprav prometni znak ne dovoljuje več kot 40 kilometrov na uro!

»Akcija je uspela,« pripoveduje inšpektor za cestni promet UJV Kranj Mirko Derlink. »Predvsem preventivni namen je imela. Med vozniki, preizkušenimi z alkotestom, je vedno več pozitivnih. Z vsakodnevnim delom na cesti in s podobnimi akcijami želimo doseči, da bi vozniki bolj upoštevali predpise s tega področja in s tem skrbeli za svojo varnost in varnost drugih udeležencev v prometu.«

J. Košnjek

Večer varne zimske vožnje

Prejšnji petek (21. decembra) je bila v prostorih AMD Radovljica zanimiva prireditev z naslovom Večer varne zimske vožnje. Prireditelj je bila namenjena vsem amaterskim in poklicnim voznikom motornih vozil. Strokovno predavanje in praktičen prikaz zimske opreme so pripravili svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu pri skupščini občine Radovljica, tovarna Verig Lesce in AMD Radovljica. Predavali so strokovnjaki kranjske Save, ljubljanskega Saturnusa, leške Verige in predstavniki Uprave javne varnosti iz Kranja. JR

Turistično prometno podjetje

CREINA Kranj

— promet —

OBVESTILO

Creina Kranj obvešča, da na dan novega leta 1. 1. 1974 mestni promet začne z obratovanjem šele v popoldanskem času na navedenih linijah kot sledi:

Naklo—Stražišče ob 12.10

Britof—Hrastje ob 12.10

Rupa—Breg ob 12.35

Prosimo za razumevanje in se priporočamo

CREINA KRANJ

Delovna organizacija

tovarne klobukov Šešir

Šešir

Škofja Loka

vabi k sodelovanju sodelavca v komercialnem sektorju, in sicer:

vodjo komercialnega sektorja

Pogoji za zasedbo razpisanega delovnega mesta so:

1. kandidat mora imeti najmanj višješolsko izobrazbo
2. pozitivne moralnopolitične kvalitete
3. opravljen izpit na zunanjetrgovinsko poslovanje — če je potrebno
4. aktivno znanje enega svetovnega jezika (nemščina, angleščina)
5. najmanj pet let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih v komerciali

Rok za sprejem prijav je 15 dni po objavljenem razpisu. Vabimo vas na neobvezni osebni pogovor, kjer boste dobili vse informacije, ki jih želite.

nesreče

Pritekla pred avtomobil

V sredo, 26. decembra, ob 13. uri se je na cesti drugega reda v vasi Sv. Duh pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Pavel Kržišnik iz Dobja je vozil proti Škofji Loki. Z avtobusnega postajališča na nasprotni strani ceste je nenadoma pred njegov avtomobil izza stoječega avtobusa pritekla 10-letna Hermina Pokorn od Sv. Duha. Avtomobil je deklico zadel in zbil po cesti. Prepeljali so jo v ljubljansko bolnišnico.

Umrl v bolnišnici

Zaradi poškodb dobljenih v prometni nesreči 24. decembra na Cesti JLA v Tržiču, je v ljubljanski bolnišnici umrl Jože Blažnik (roj. 1894) iz Tržiča.

dežurni veterinarji

Od 28. decembra 1973 do 4. januarja 1974 Bogdan Cepuder, Kajuhova 23, tel. 22-994; od 4. do 11. januarja Janez Teran, Valjavčeva 6, tel. 23-716 ali 22-644; od 11. do 18. januarja Anton Bedina, Kokrica tel. 23-518; od 18. do 25. januarja Jože Rus, Cerklje, tel. 42-015 in od 25. januarja do 1. februarja Bogdan Cepuder, Kajuhova 23, tel. 22-994.

kamniška
gorčica

GLAS 21

Sobota, 29. decembra 1973

radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 4.30, 5. 6. 7. 8. 9. 10 (danes dopoldne) 11. 12. 13. 14. 15. 19.30 (radijski dnevnik), 22. (dogodki in odmevi), 17. 18. 23. 24. ob nedeljah pa ob 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 17. 19.30 (radijski dnevnik), 22. 23. in 24.

S SOBOTA, 29. DECEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pionirski tednik, 9.35 Studio za najdene skladbe, 10.15 Glasbeni drobiž ob tu in tam, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.10 Melodije za opoldan, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Čez travnike in polja, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji, 15.40 Pojo naši operni pevci, 16.00 Vrtljak, 16.45 S knjižnega trga, 17.10 Orgle v ritmu, 17.20 Gremo v kino, 18.45 Naš gost, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute z ansamblom Bojana Adamiča, 20.00 Radijski radar, 21.15 Majhni ansambl zabavne glasbe, 22.20 Oddaja za naše izseljence

Drugi program
9.00 Dober dan, 13.00 Panorama zvokov, 14.00 Odrasli tako — kako pa mi, 14.20 Majhni ansambl, 14.35 Glasbeni variete, 15.35 Iz cvetoče dobe lepih melodij, 16.00 Pet minut humorja, 16.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 16.40 3000 sekund radia Student, 17.40 Svet in mi, 17.50 S pevko Lidijo Kodrič, 18.00 Oddaja progresivne glasbe, 18.40 Revija jugoslovanskih pevcov zabavne glasbe

Tretji program
19.05 Znanost in družba, 19.20 Salzburški festival 1973, 22.15 Sobotni nočni koncert, 22.55 Iz slovenske poezije

N NEDELJA, 30. DECEMBRA

6.00 Dobro jutro, 8.07 Veseli tobogan, 9.05 Še pomnite, tovariši, 10.05 Koncert iz naših krajev, 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, vmes ob 11.50 Pogovor s poslušalci, 14.05 Humoreska tega tedna, 14.25 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri, 15.05 Nedeljsko športno popoldne, 17.05 Nedeljska reportaža, 17.25 Popularne operne melodije, 18.00 Radijska igra — P. Lužan: Dan gospoda Iksa, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Zaplešite z nami, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Jazz za vse

Drugi program
8.05 Zvoki za nedeljsko jutro, 8.40 Glasbeni mozaik, 9.35 Nedeljski sprehodi, 12.00 Opoldanski cocktail, 13.20 Listi iz albuma lahke glasbe, 14.00 Pop integral, 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program
19.05 Večerna nedeljska reportaža, 19.15 Igramo, kar ste izbrali, 22.55 Iz slovenske poezije

P PONEDELJEK, 31. DECEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 9.20 Pisana paleta lahke glasbe, 9.40 Izberite pesmico, 10.15 Za vsakogar nekaj, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.10 Majhni ansambl v studiju 14, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S tujimi pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Vesele narodne vam bo pel Slovenski oktet, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Majhen recital pianista Janka Ravnika, 16.00 Vrtljak, 16.45 Moda za vas, 17.05 Otroško silvestrovo popoldne, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute s kvintetom bratov Avenik, 20.00 Silvestrovo v studiju 14, 24.00 Srečno 1974, 00.05 Prvi ples v novem letu, 01.05 V veseli družbi, 02.00 Silvestrski disco klub, 03.05 Spomini in želje, 04.00 Z vedrimi zvoki v novo leto

Drugi program
9.00 Dober dan, 13.00 Panorama zvokov, 14.20 Pop telegrami, 14.35 Glasbeni variete, 15.00 J. Holly: Naš novoletni koledar, 17.00 Vedra godala, 17.40 Z Ljubljanskim jazz ansamblom, 18.00 Izložba hitov, 18.35 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana

Tretji program
19.05 Koncert ob koncu starega leta, 20.35 Silvestrovi sprehodi

T TOREK, 1. JANUARJA

6.00 Dobro jutro, 8.07 Otroci v novoletnem jutru, 9.05 Za nekoga budnica, za nekoga uspavanka, 10.05 T. Kraševac: Med delavci Bresta, 11.15 Novoletne čestitke Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, 12.10 Čestitke za obhajanje, 13.30 Ernest Petrin: O zdomici, 14.05 Ob kmečki peči, 14.30 Športna oddaja: smučarski poleti v Garmischu, 15.05 Lepe želje, 16.20 Naši Krpani na cesarskem Dunaju, 17.05 Ples ob petih, 18.00 Radijska igra, 19.00 Lahko noč, otroci, 20.00 Novoletni koncert, 21.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe, 22.15 Zaplešite z nami, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Melodije za lahko noč

Drugi program
13.05 Panorama zvokov, 14.35 Glasbeni variete, 15.00 Silvestrovo v studiju 14 — ponovitev

Tretji program
19.05 Svetovna reportaža, 19.20 Iz opernega sveta, 20.10 César Franck: 20.35 Vidiki sodobne umetnosti, 20.55 Leningraščani v Ljubljani, 22.55 Iz slovenske poezije

S SREDA, 2. JANUARJA

6.00 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke, 9.05 S pesmico v novo leto, 9.30 Slovenski zbori

22 GLAS
Sobota, 29. decembra 1973

in domači ansamblu, 10.05 Z. Kržišnik: Naš človek, 11.15 Revija jugoslovanskih pevcov in ansamblov zabavne glasbe, 12.10 Za ljubitelje operne in simfonične glasbe, 13.30 Vlak radosti, 15.05 Novoletne športne čestitke, 16.00 Loto vrtljak, 17.05 Ob lahki glasbi, 18.00 Bayron-Menart: Chaillonski jetnik, 18.40 Burleska in capriccio, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Glasba ne pozna meja, 22.15 Plesna glasba iz studija 14, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program
13.05 Panorama zvokov, 14.35 Glasbeni variete, 15.35 S pevci jazz, 16.00 O avtomobilizmu, 16.10 Srečanja melodij, 16.40 Novo, novejšje, najnovejše, 17.00 Mladina sebi in vam, 17.40 Mejniki v zgodovini, 17.50 S slovenskimi pevci, 18.00 Popevke na tekočem traku, 18.40 Z ansamblom Milana Ferleza

Tretji program
19.05 Od uverture do polke, 20.05 Slovenski zborovski skladatelji, 20.35 Deseta muza, 20.45 Pesmi in priredbe Janka Ravnika, 21.15 Razgledi po sodobni glasbi, 22.55 Iz slovenske poezije

Č ČETRTEK, 3. JANUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 9.35 Iz glasbenih šol, 10.15 Po Talijinih poteh, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.10 Operetni zvoki, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Igrajo pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Popoldne za mladi svet, 14.40 Med šolo, družino in delom, 15.40 Poje baritonist Giuseppe Vealedge, 16.00 Vrtljak, 16.40 Naš podlistek, 17.10 Popoldanski simfonični koncert, 18.15 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana, 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana, 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute s kvartetom Silva Stingla, 20.00 Četrto večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 21.40 Literarni nočno, 22.15 Popevke in plesni ritmi, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Koncert na klavir štiričrtno in na dva klavirja

Drugi program
9.00 Dober dan, 13.00 Panorama zvokov, 14.00 Zgradba marksističnega mišljenja, 14.20 Mehurčki, 14.35 Glasbeni variete, 15.35 Pojo slovenski pevci, 16.00 Okno v svet, 16.15 Lahke note, 16.40 Melodije po pošti, 17.40 Naš intervju, 17.50 Z majhnimi ansambli, 18.00 Sestane ob juke-boxu, 18.40 Pop po svetu in pri nas

Tretji program
19.05 Christoph Willibald Gluck: Orfej in Evidrida, 19.45 V korak s časom, 20.00 Večerni koncertno, 20.35 Mednarodna radijska univerza, 20.45 Angleška zborovska glasba, 21.00 Salzburški festival 1973, 22.55 Iz slovenske poezije

P PETEK, 4. JANUARJA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, 9.35 Jugoslovanska narodna glasba, 10.15 Teden dni na radiu, 11.15 Z nami doma in na poti, 12.10 Veliki zabavni orkestri v ritmu, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Iz mladih grl, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Kaj novega pa kaj že znanega za soliste in ansambel, 16.00 Vrtljak, 17.10 Operni koncert, 17.50 Človek in zdravje, 18.15 Signali, 18.50 Ogledalo našega časa, 19.00 Lahko noč, otroci, 19.15 Minute z ansamblom Vilija Petriča, 20.00 Top-pops 15, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih, 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih, 23.05 Literarni nočno, 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program
9.00 Dober dan, 13.00 Panorama zvokov, 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo, 14.35 Glasbeni variete, 15.00 Solisti in ansambl JRT, 15.35 Vodomet melodij, 16.00 Filmski vrtljak, 16.05 Zabavna glasba iz studija 14, 16.40 Za mladi svet, 17.40 Odmevi z gora, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Jazz na IL programu

Tretji program
19.05 Radijska igra — R. Konstantinovič: Ikarov let, 20.00 Minute za Ravela, 20.15 Z jugoslovanskimi koncertnih odrov, 22.00 Naša komorna glasba, 22.55 Iz slovenske poezije

poročili so se

V KRANJU
Cater Rudolf in Kristanec Cvetka, Marn Stanislav in Treč Marjica, Velikanje Peter in Roškar Veronika, Žižmond Franc in Blažič Zlata, Sekač Valent in Volčanj Ljubica, Tičar Matjaž in Gržetič Mira, Ažman Janez in Resman Gredi, Konc Alojz in Rozman Ada, Veršnik Rudi in Vavpetič Marija

V ŠKOFJI LOKI
Kumer Matevž in Kandiž Marija

V TRZČU
Leontič Bogdan in Šega Irena

umrli so

V KRANJU
Koder Roza, roj. 1887, Pukovič (m.), roj. 1973, Merkužič Matevž, roj. 1892, Gašperlin Franc, roj. 1898, Zaplotnik Marija, roj. 1897, Pavšek Valentin, roj. 1898, Jagodic Franciška, roj. 1905, Kozelj Alojz, roj. 1904

V ŠKOFJI LOKI
Greljo Matija, roj. 1904

V TRZČU
Mally Marija, roj. 1893, Štiblj Pavla, roj. 1898, Ribnikar Marija, roj. 1889

izžrebani reševalci

Prejeli smo 105 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi Marija Beravs, 64260 Bled, Ribno 111; 2. nagrado (40 din) Melhior Dacar, 64260 Bled, Poljska pot 6; 3. nagrado (30 din) pa prejme Boris Rupnik, 64000 Kranj, Župančičeva 23. Nagrade bomo poslali po pošti.

rešitev nagradne križanke iz sobotne številke

1. vodopad, 8. robavs, 14. okarine, 15. epigram, 17. dar, 18. raglajca, 20. ME, 21. Aron, 23. Saa, 24. že, 25. kol, 26. avantura, 29. Klot, 31. areal, 32. LV, 34. Aras, 35. vile, 37. SL, 38. pinja, 40. opeka, 42. evidenca, 45. Lec, 46. BZ, 48. ino, 49. Aare, 51. Er, 52. polomija, 55. NZN, 56. kinetik, 58. sklejek, 60. toka, 61. Tatjana

Kranj CENTER
29. decembra amer. barv. film LEV MED GANGSTERJI ob 16, 18. in 20. uri, premiera franc. barv. filma SEX SHOP ob 22. uri
30. decembra amer. barv. risani film GOSPODIČNA IN POTEPUH ob 10. uri, amer. barv. film LEV MED GANGSTERJI ob 15, 17. in 19. uri, premiera amer. barv. CS filma ZGODBA Z ZAHODNE STRANI ob 21. uri
31. decembra franc. barv. film SEX SHOP (ni primeren za mladino!) ob 16, 18. in 20. uri
1. januarja franc. barv. film SEX SHOP (ni primeren za mladino!) ob 15, 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma POLNOČNI KAVBOJ ob 21. uri
2. januarja amer. barv. risani film TOM IN JERRY ob 10. uri, franc. barv. film SEX SHOP (ni primeren za mladino!) ob 15, 17. in 19. uri, premiera ital. barv. filma ROMEO IN JULIJA ob 21. uri
3. januarja ital. barv. film ROMEO IN JULIJA ob 15, 17.30 in 20. uri
4. januarja amer. barv. CS film ZGODBA Z ZAHODNE STRANI ob 15.30, 17.45 in 20. uri

Kranj STORŽIČ
29. decembra jug. barv. risani film PROFESOR BALTAZAR ob 10. uri, amer. barv. film KAVBOJ BREZ MIRU ob 16, 18. in 20. uri
30. decembra franc. barv. film DOBRA KUPČIJA V MARSEILLESU ob 14. in 18. uri, slov. barv. film RDEČE KLASJE (ni primeren za mladino!) ob 16. in 20. uri
1. januarja amer. barv. risani film GOSPODIČNA IN POTEPUH ob 14. uri
2. januarja amer. barv. film BOJEVNIKI — ZLATO ZA POGUMNE ob 15. in 17.30, amer. barv. film POLNOČNI KAVBOJ ob 20. uri
3. januarja amer. barv. film POLNOČNI KAVBOJ ob 16. in 18. uri, amer. barv. film BOJEVNIKI — ZLATO ZA POGUMNE ob 20. uri
4. januarja amer. barv. film POLNOČNI KAVBOJ ob 16, 18. in 20. uri

Kamnik DOM
29. decembra angl.-amer. barv. CS film DEMONI (ni primeren za mladino!) ob 16, 18. in 20. uri
30. decembra nizozem. barv. film ZAPISKI PROSTITUTKE (ni primeren za mladino!) ob 15, 17. in 19. uri
31. decembra nizozem. barv. film ZAPISKI PROSTITUTKE (ni primeren za mladino!) ob 18. in 20. uri
1. januarja amer. barv. film QUO VADIS ob 14. in 17. uri
2. januarja amer. barv. film MAC KENNOVO ZLATO ob 14.30, amer. barv. film QUO VADIS ob 17. uri
3. januarja ital. barv. film PRIDITE K NAM NA KAVO ob 18. in 20. uri

Tržič
31. decembra slov. barv. film RDEČE KLASJE (ni primeren za mladino!) ob 18. in 20. uri
1. januarja slov. barv. film RDEČE KLASJE (ni primeren za mladino!) ob 17. uri
2. januarja ital. barv. film PRIDITE K NAM NA KAVO ob 17. in 19. uri
3. januarja amer. barv. CS film MAC KENNOVO ZLATO ob 17.30 in 20. uri
4. januarja amer. barv. film QUO VADIS ob 20. uri

Krvavec
29. decembra franc. barv. film BLAŽEN MED ŽENSKAMI ob 19. uri
2. januarja amer. film NAJBOLJ NEUMNI DNEVI STANA IN OLIA ob 16. uri

Radovljica
29. decembra franc. barv. film SOLO ob 18. uri, angl. barv. film KRALJICA ZA TISOČ DNI ob 20. uri
30. decembra angl. barv. film KRALJICA ZA TISOČ DNI ob 15.30, amer. barv. film DIVJA DEŽELA ob 18. uri, franc. barv. film ZABLODA ob 20. uri
31. decembra angl. barv. film JAMES BOND — DIAMANTI SO VEČNI ob 20. uri
1. januarja jug. barv. CS film SUTJESKA ob 15.30, franc. barv. film ZABLODA ob 18. uri, amer. barv. film GROF JORGA VAMPIR ob 20. uri
2. januarja amer. barv. film GROF JORGA VAMPIR ob 16. uri, angl. barv. film JAMES BOND — DIAMANTI SO VEČNI ob 18. uri, franc. barv. film VESELI REKRUTI ob 20. uri
3. januarja jug. barv. CS film SUTJESKA ob 20. uri
4. januarja jug. barv. CS film SUTJESKA ob 17.30, franc. barv. film VESELI REKRUTI ob 20. uri

Jesenice RADIO
29. in 30. decembra amer. barv. film CRNA KARAVANA
31. decembra in 1. januarja amer. barv. film AMERIKANEC V EVROPI
2. januarja amer. barv. film MATT HELM LJUBI IN UBIJA
4. januarja jug. barv. film VOLK SAMOTAR

Jesenice PLAVŽ
29. in 30. decembra amer. barv. film AMERIKANEC V EVROPI
31. decembra in 1. januarja amer. barv. film CRNA KARAVANA
2. in 3. januarja nem. barv. film KLIC ČRNIH VOLKOV
4. januarja amer. barv. film MATT HELM LJUBI IN UBIJA

Kranjska gora
29. decembra jug. barv. CS film SUTJESKA
30. decembra nem. barv. film KLIC ČRNIH VOLKOV
1. januarja amer. barv. film PEKLENSKA STEZA INDIANOPOLISA
2. januarja amer. barv. film AMERIKANEC V EVROPI
3. januarja amer. barv. film MATT HELM LJUBI IN UBIJA

Javornik DELAVSKI DOM
29. decembra ital. barv. film ČRNI DAN ZA STRELCE
30. decembra jug. barv. CS film SUTJESKA, amer. barv. film KJE JE POT NA FRONTO?
1. januarja amer. barv. film MATT HELM LJUBI IN UBIJA
2. januarja amer. barv. film PEKLENSKA STEZA INDIANOPOLISA

S SOBOTA, 29. DECEMBRA

16.25 Košarka Partizan : Crvena zvezda — prenos (RTV Beograd), 18.00 Obzornik, 18.15 Dak-tari — serijski barvni film, 19.05 Moda za vas — barvna oddaja (RTV Ljubljana), 19.15 Gledališče v hiši (RTV Beograd), 19.45 Pri dedku Mrazu, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Golden Gate kvartet, 21.20 Pravniki — barvni risani film, 21.50 Colditz — serijski barvni film, 22.40 TV kažipot (RTV Ljubljana)

N NEDELJA, 30. DECEMBRA

8.50 Pogled za kulise — oddaja o TV nadaljevanji Vojna in mir, 9.25 Po domače s Štirimi kovači (RTV Ljubljana), 10.10 Kmetijska oddaja (RTV Sarajevo), 11.15 Otroška matineja: Risanka, Enciklopedija živali, 11.45 Poročila, 11.55 Oberstdorf: Smučarski skoki — barvni prenos (EVR — Ljubljana), 14.30 Rokomet Borac : Slovan — prenos (RTV Sarajevo), 15.50 Argentinska folklor — barvna oddaja, 16.20 TV kažipot, 16.50 Za konec tedna, 17.10 Naši sodobniki: Metka Bučarjeva, 18.00 Moda za vas — barvna oddaja, 18.10 Poročila, 18.15 Bratje Marx v cirkusu — ameriški film, 19.35 Pri dedku Mrazu, 20.00 TV dnevnik (RTV Ljubljana), 20.40 Filip na konju — serijska oddaja (RTV Beograd), 21.25 Jazz na ekranu (RTV Ljubljana), 21.40 Športni pregled (JRT), 22.10 Poročila (RTV Ljubljana)

P PONEDELJEK, 31. DECEMBRA

16.10 Madžarski TV dnevnik (RTV Beograd), 17.40 Špičkova trgovina — lutkovna serija Kurir Gregec, 18.00 Obzornik, 18.15 Risanke, 18.50 Mladi za mlade, 19.35 Pri dedku Mrazu, 20.00 TV dnevnik, 20.40 Novoletne iskricke — risanke za otroke, 21.00 Štirje letni časi, 22.05 Sosedje — humoristična oddaja, TV Beograd, 22.30 Magazin — zabavno glasbena oddaja TV Zagreb, 23.30 S polko in valčki v novo leto — ansambel bratov Avenik, 24.00 Čestitka, 0.03 Melodije za vse čase, 0.20 Show Esme Redžepove — oddaja TV Skopje, 0.40 Stare mestne pesmi — oddaja TV Beograd, 1.00 Zabavna revija televizije Sarajevo (RTV Ljubljana), 2.00 Novoletni spored — do pribl. 5.00 (RTV Beograd)

T TOREK, 1. JANUARJA

9.00 Čestitka otrokom in oddaja Mlado leto, mlada pesem, 9.20 Vilinček z Lune — predstava Mladinskega gledališča, 10.55 Mala čarovnica — 2. del barvne oddaje, 11.10 Akvarij, 11.15 Novoletna pravljica — danska barvna oddaja, 11.55 Poročila, 12.15 Dunaj: Novoletni koncert dunajskih filharmonikov — barvni prenos, 13.30 Garmisch: Smučarski skoki — barvni prenos, 15.30 Novoletna srečanja: oddaja za vse iz bratskih republik in pokrajin, ki žive v Sloveniji, 16.05 Gulliverjeva potovanja — risanka, 17.15 Lice ob licu — oddaja TV Beograd, 18.05 Poročila, 18.10 Nekaj mi, nekaj vi — oddaja TV Sarajevo, 18.40 Nocoj ste povabljeni, 19.00 Svet v letu 1973, 19.45 Risanke, 20.00 TV dnevnik, 20.35 Show en mal na nov — barvna oddaja, 21.20 Dekle iz šestega nadstropja, 21.55 Dekameron 40 — poljski barvni film, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana)

S SREDA, 2. JANUARJA

8.55 Po domače z ansamblom DO, 9.25 Igra o zmaju — predstava SLG Celje, 10.40 P. I. Čajkovski: Štirje letni časi, 11.00 Deček in konj — sovjetski film, 12.05 Poročila, 12.10 Tanec — oddaja TV Skopje, 12.25 Nekaj mi, nekaj vi — oddaja TV Sarajevo, 12.55 Dekliške pesmi — oddaja TV Beograd, 13.15 Pesmi z ravnine — oddaja TV Novi Sad, 13.35 Bajbajka — oddaja TV Zagreb, 14.20 Daktari — serijski barvni film, 15.10 Hit parada 73 — oddaja TV Zagreb, 15.50 Poročila, 15.55 Neznani letelci predmeti — barvni film, 16.40 Mirni človek — ameriški film, 18.40 Ljudje in slike — barvna oddaja, 19.10 S. O'Casey: Prihranjeni funt — TV komedija, 19.45 Risanke, 20.00 TV dnevnik, 20.35 Film tedna: Preiskava o neoporečnem državljanu — italijanski barvni film, 22.25 Poročila, 22.30 Intervju: Elda Viler (RTV Ljubljana)

ZGODBA Z ZAHODNE STRANI

Režija: Robert Wise
Gl. vloge: Nathalie Wood, Richard Beymer, George Chakiris, Russ Tamblyn
Glasba: Leonard Bernstein
Zgodba z zahodne strani (West Side Story) ni samo ljubezenska tragedija, ampak je tudi družbena drama, vpogled v ameriško stvarnost, prikaz odnosov okolja do revnih priseljencev. Večni problem rasne nestrpnosti je v filmu, ki je pred dobrim desetletjem prejel deset oscarjev in sodi med najboljše glasbene filme, prisoten od začetka do konca. Ob odlični glasbi, mnogi jo imajo še danes za najboljšo filmsko glasbo, mojstrski baletni koreografiji in dobri igri vseh igralcev je ljubezenski odnos Američana in Portorikanke le drobec v spletu sporov, ki nam jih nudi ta harmonijska glasba, baleta in igre.
Seveda pa je treba upoštevati, da je film kljub vsebinski aktualnosti časovno nekoliko odmaknjen. Pretirana romantika, močna ljubezenska čustva in še nekatere stvari so namreč elementi, ki niso povsem po okusu današnjega gledalca. Vrh vsega je ta filmska zvrst pri nas premalo poznana in priznana.
Toda navkljub tem pomislekom ostaja Zgodba z zahodne strani enkratna mojstrovina. Film, ki ga je treba videti. M.G.

Č ČETRTEK, 3. JANUARJA

15.25 Smučarski skoki v Innsbrucku — barvni posnetek, 17.25 Iz slovenske književnosti — Vilhar: Jamska Ivanka — 1. del, 18.05 Obzornik, 18.20 Shane — serijski barvni film, 19.15 Po sledih napredka, 19.45 Risanke, 20.00 TV dnevnik, 20.40 I. S. Turgenjev: Očetje in sinovi — barvna TV nadaljevanje, 21.30 Četrtekovi razgledi, 22.00 Nočno: Pantomima J. P. Amiel, 22.15 TV dnevnik (RTV Ljubljana)

P PETEK, 4. JANUARJA

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.40 Veseli tobogan, 18.15 Obzornik, 18.30 Po domače z Aveniki, 19.00 Marksizem, 19.25 TV kažipot, 19.45 Risanke, 20.00 TV dnevnik, 20.40 Vikingi — ameriški barvni film, 22.30 TV dnevnik (RTV Ljubljana)

ta teden na TV

Nedelja, 30. decembra, ob 18.15: **BRATJE MARX V CIRKUSU** — ameriški film; režiser Edward Buzzel, v gl. vlogah: Groncho, Harpo in Chico Marx;

Bratov Marx mlajši gledalci verjetno ne poznajo. Njihova značilnost so nesmisli in prav zaradi tega so bratje ostali veliki. To pot bodo, na njim svojstven komičen način, pomagali lastniku cirkusa, ki je zadolžen vrh glave in mu neki nepridiprav grozi, da mu bo zasegel cirkus.

Torek, 1. januarja, ob 16.05: GULLIVERJEVA POTOVANJA — ameriški risani film; režiser Dave Fleischer;

Roman Jonathan Swifta je postal del »železnega repertoarja« svetovne književnosti, v skrajšani priredbi pa eno najbolj branih mladinskih del. Producent Max Fleischer — ves čas trn v peti Disneyevi produkciji — je 1939. leta ustvaril za tisti čas mojstrovino, ki do danes ni zgubila svežine v pripovedi in likovnem izrazu.

ob 21.55: DECAMERON 40 — poljski barvni film; režiser Andrej Wajda;
Gre za poljsko filmsko verzijo znane zgodbe iz zbirke Dekameron. Odvija se v Florenci, v udobni predmestni palači. Ob tihih šumenju turških kopeh lepote pripovedujejo ljubezenske zgodbe. Tako vzemo tudi za mlado ženo in njenega dobrodušnega moža, ki zaradi starosti ne more več zadovoljiti potreb vročernih žene...

Sreda, 2. januarja, ob 16.40: MIRNI ČLOVEK — ameriški film; režiser John Ford, v gl. vlogah: John Wayne, Maureen O'Hara, Barry Fitzgerald;

Film iz leta 1952 se ponaša z vrsto mednarodnih priznanj: grand Prix v Benetkah, oscarji za režijo, scenarij, fotografijo ter nagrada mednarodne kritike. V zgodbi o razočaranem vojskarju, ki se vrne iz

Žito Ljubljana DE Vesna Kamnik

*želi vsem občanom
in poslovnim prijateljem
srečno novo leto 1974*

Priporoča cenjenim potrošnikom obisk
v poslovalnicah:

SLAŠČIČARNA, TITOV TRG 11
PEKARNA, KIDRIČEVA 8
SLAŠČIČARNA, KIDRIČEVA 34
BIFE V PRODAJALNI METALKA IN
SLAŠČIČARNA-BIFE V ISTI STAVBI
BACHUS BAR »ŠUMI«

Ko pridete v Kamnik,
obiščite naše poslovalnice!

Komunalni zavod za socialno zavarovanje

*Vsem zavarovancem in poslovnim prija-
teljem želi srečno in uspešno leto 1974*

Komunalni zavod za socialno zavaro-
vanje Kranj z izpostavami na Jeseni-
cah, v Radovljici, Škofji Loki in
Trzinu

Kmetijska zadruga Naklo

*Želi svojim poslovnim prijateljem, kakor
tudi vsem drugim občanom srečno in
uspešno novo leto 1974*

Cesta JLA 6/I
nebotičnik

PROJEKTIVNO PODJETJE K R A N J

IZDELUJE NACRTE ZA STA-
NOVANJSKE HIŠE IN VSE
VRSTE OSTALIH GRADENJ

*želi srečno
in uspešno
novo leto 1974*

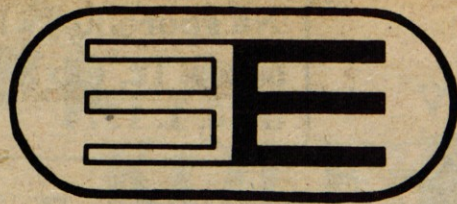

Hidrometal Mengeš

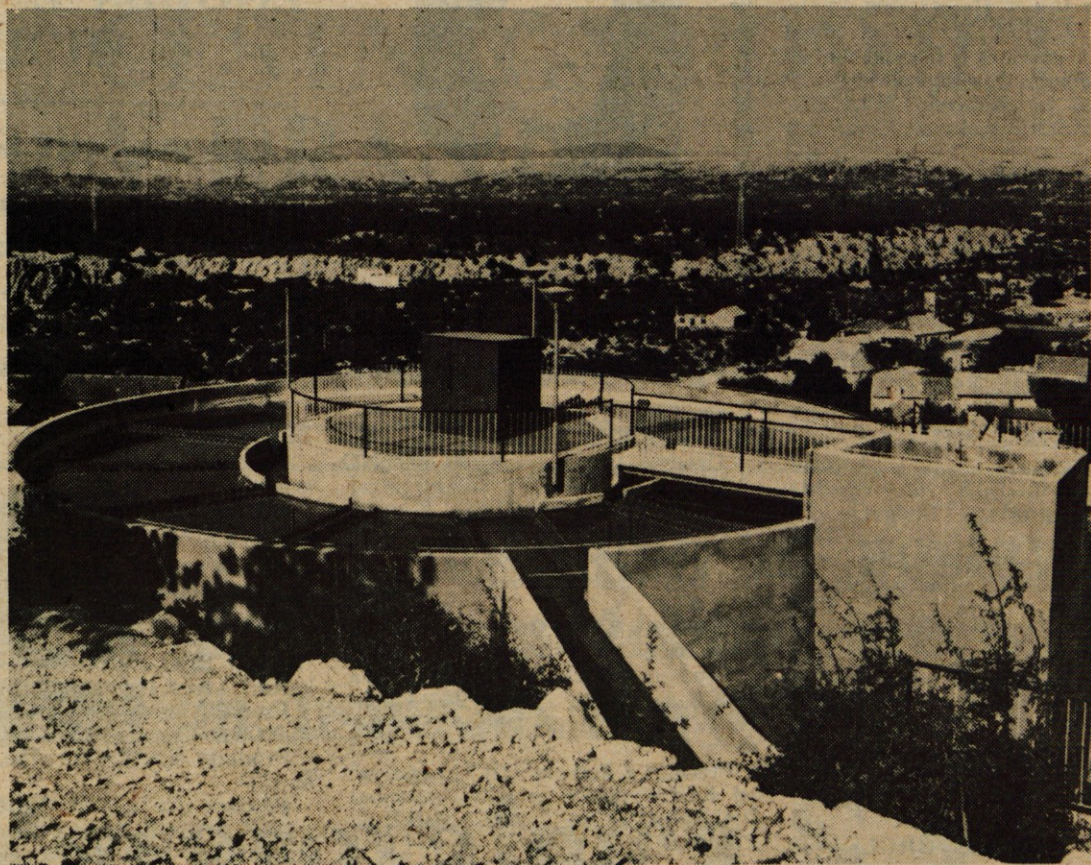
Projektiranje, izdelava in montaža čistilnih, vodovodnih,
ogrevalnih, prezračevalnih, strelvodnih naprav, kovin-
skih konstrukcij in opreme.

Oskrba področja skupnega vodovoda »izviri pod Krvav-
cem—Vodice—Mengeš« in območja »Krvavec« s pitno
vodo

*Delovni kolektiv želi prebivalcem in
poslovnim prijateljem srečno in uspešno
novo leto 1974*

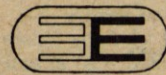

Podjetje za projektiranje,
izgradnjo in rekonstrukcijo
ter izgradnjo inženiringa

Delovni kolektiv podjetja

ENGINEERING

K R A N J
Trg revolucije 2/IV

*želi vsem poslovnim prijateljem in občanom srečno in uspeha
polno novo leto 1974*

SREČNO
NOVO
LETO

SAVA KRANJ industrija gumijevih usnjenih in kemičnih izdelkov

Kmetič Marija gostilna, Kranj, Maistrov trg

*želi cenjenim gostom in abo-
nantom srečno 1974. leto*

Zahvaljuje se za obisk v
preteklem letu in se še na-
dalje priporoča.

Berčič – Cetinski krzmarstvo Kranj, Maistrov trg 2

*želi cenjenim strankam srečno
in zadovoljno leto 1974*

Gostilna Blažun Grašič Franc, Kranj, C. talcev 7

*želi vsem cenjenim gostom in
delovnim ljudem srečno novo
leto 1974 ter veselo silvestro-
vanje.*

Zahvaljuje se za dosednji
obisk in se priporoča še v
bodoče.

Juvan Franc slikopleskarstvo Kranj, Štirnova 21

*Cenjenim strankam se zahva-
ljuje za zaupanje in želim
srečno novo leto 1974*

slovenija

poslovalnica DT — VI 4 — Kranj,
Titov trg 1

avto

poslovalnica DT/16 — Kranj,
Cesta JLA 10

*Vsem cenjenim strankam se zahvaljujemo
za dosedanje zaupanje in želimo srečno in
uspeha polno novo leto 1974.*

Mali oglasi: do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din; naročniki imajo 25 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

prodam

Prodajam PRAŠICA, 150 kg težkega. Zadruga 8, Duplje 7402
Prodajam PRAŠICA, 150 kg težkega. Omers Jernej, Hrastje 196, Kranj 7409

Poceni prodajam POMIVALNO KORITO 100 x 55 x 85, OMARICO 60 x 55 x 85 in 80-litrski HLADILNIK »HIMO«. Kokrica Cesta na Rupo 20 7433

Prodajam kombinirani otroški italijanski VOZIČEK s košarico in senčnikom, prenosni SEDEŽ — korito — za dojenčka (tudi za v avto), kasetni MAGNETOFON, žepne velikosti, in PHILIPS MAGNETOFON — namizni, 4-stezni (stereo). Hafner, Šorlijeva 24, Kranj 7436

Prodajam 7 malih PRAŠČKOV, starih sedem tednov. Srednja vas 46, Senčur 7437

Prodajam PRAŠICA za zakol. Visoko 58 7438

Dobrega KONJA in vprežne GRABLJE prodajam. Podgorje 31, Kamnik 7439

Prodajam KRAVO simentalko, drugič brejo. Marolt, Partizanska 2, Bled 7440

Prodajam KRAVO, 7 mesecev brejo. Trstenik 34, Golnik 7441

Prodajam KRAVO s teletom. Voglje 63 7442

Prodajam 550 kg težko, 9 let staro KOBILO ali zamenjam za starejšega KONJA in kupim drobni KROMPIR za krmo. Kokrški log 10, Kranj 7443

Prodajam električne ORGLE ter 96-basno klaviško HARMONIKO. Zg. Brnik 5, Cerklje 7444

Prodajam diatonično HARMONIKO. Šempetrska 15, Kranj, Stražišče 7445

Prodajam KRAVO po teletu. Zalag št. 67, Cerklje 7446

Prodajam dva PRAŠICA za zakol in GUMI VOZ, 16 col. Zg. Bitnje 17 7447

KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO »STORŽIČ« KOKRICA

vas vabi na prijetno SILVESTROVANJE

v domu kulture na Kokrici

Začetek 31. decembra 1973 ob 19. uri

ZABAVAL VAS BO ANSAMBEL »TURISTI«

Vstopnina 30 din

PRIDITE — SILVESTRUJTE Z NAMI!

Prodajam električni ŠTEDILNIK »Gorenje«. Žumer, Moša Pijade 8, Kranj 7448

Prodajam KRAVO za zakol. Repnje 42, Vodice 7449

PEČ za centralno kurjavo — 30.000 kalorij — prodajam za 3000 din. Hirci, Gorica 14, Radovljica 7450

Prodajam šivalni stroj BAGAT. Drulovka 45 F 7451

Prodajam PRAŠICA, 200 kg težkega. Stražišče, Gasilska 2, Kranj 7452

Poceni prodajam SPALNICO. Planina 63 7453

Prodajam tri PRAŠICE od 150—170 kg. Lahovče 13, Cerklje 7454

Ugodno prodajam 80-basno klaviško HARMONIKO. Planina 18, stan. 11, Kranj 7455

Poceni prodajam LES za punte, »špirovec« in deske. Naslov v oglašnem oddelku. 7456

Prodajam dva PRAŠICA za zakol. Kokrica, Pokopališka 6 7457

Prodajam 160 kg težkega PRAŠICA. Pšata 2 7458

Obvestilo živinorejcem

Živinorejsko veterinarski zavod Kranj sporoča živinorejcem, da znaša pristojbina za osemenjevanje goved od 1. januarja 1974 100 din za kravo.

Poceni prodajam OLJNO PEČ in sod gorilnega olja. Partizanska 47, Kranj 7459

Prodajam TV SPREJEMNIK z radiom za 1500 din. Eržen, Okroglo 23, Naklo 7460

Prodajam PRAŠICA, 130 kg težkega. Markun Janez, Babni vrt 9, Golnik 7461

Prodajam mesnatega PRAŠICA, težkega 170 kg. Tičar, Voglje 76 7462

Prodajam PESO. Britof 15, Kranj 7463

Prodajam PRAŠICA, 150 kg težkega. Olševček 32, Predvor 7464

10 OSKARJEV

NATALIE WOOD

Prodajam PRAŠICA za zakol. Prebačevo 19, Kranj 7465
Ugodno prodajam PREDSOBNO OMARO in BAGAT šivalni stroj. Informacije na tel. 23-081, Kropovšek, Šorlijeva 23 7466

Prodajam dva PRAŠICA, 140—150 kg. Izda Matevž, Savska 5, Jesenice 7467

Prodajam KRAVO s teletom in PRAŠICA za zakol. Velesovo 8 7509

Prodajam PRAŠICA, 160 kg, dva BIKA za pleme, 300 in 250 kg, in KRAVO tik pred tretjo telitvijo. Cirče 19 7510

Prodajam 4 kub. m DRV, zaganjač od KOLE visoke in lahko enoosno PRIKOLICO do 2 toni. Bašelj 9, Predvor 7511

Prodajam PRAŠICE, 6 tednov stare. Potok 5, Komenda 7513

Prodajam mlado KRAVO za zakol. Lahovče 60, Cerklje 7514

Prodajam vložene kisle GOBE — sivke in PEČ na žaganje. Nasovče 20, Komenda 7515

Prodajam TELICO — simentalko, 9 mesecev brejo. Šmartno 1, Cerklje 7516

Prodajam 170 kg težkega PRAŠICA. Poženik 4, Cerklje 7517

Prodajam PRAŠICA in mlado KRAVO za zakol. Kravo zamenjam za telčka. Vopovlje 7, Cerklje 7518

Prodajam 150 kg težkega PRAŠICA za zakol. Praprotna polica 10, Cerklje 7519

Prodajam PRAŠICA za zakol, težkega 200 kg. Česnjevk 21, Cerklje 7520

Prodajam mesnato SVINJO, 200 kg težko. Nasovče 3, Komenda 7522

Prodajam PRAŠICA za zakol, 170 kg težkega. Zalag 10, Cerklje 7523

kupim

Kupim LES za zidarski odér in dobro ohranjenjo moško KOLO. Jelenčeva 23, Kranj, Primskovo 7493

Kupim HARMONIKO, 60-basno. Naslov v oglašnem oddelku. 7494

Kupim suhe HRASTOVE DESKE 20-25-30 mm. Omahen, Dežmanova 9, Kokrica 7495

Kupim LES za ostrušje in smrekovo HLODOVINO. Bugar, Hraše 11, Smlednik 7496

Kupim hidravlično ali navadno STISKALNICO za les. Naslov v oglašnem oddelku. 7497

vozila

Prodajam ŠKODO 110 L, letnik 1970, 40.000 km, po delih. Prusnik, Britof 21, Kranj 7414

Prodajam STROJ, MENJALNIK in razno od ZASTAVE 750. Pavlič, Kidričeva 26, Kranj 7418

VW 1300, letnik 1965, prodajam. Dugon Miroslav, Kokrica, Golniška 81. Ogled Smledniška 64, Kranj 7421

Prodajam AVTORADIO, rezervne dele za OPEL REKORD in letne gume. Britof 190 7423

Prodajam nov TRAKTOR ZETOR 42 in prikolico »KIPER«. Trdinova 7, Kamnik 7468

Kupim TARUP. Ponudbe s ceno. Poljšica 3 7469

Prodajam osebni avto OPEL KADET KARAVAN. Ogled v nedeljo, 30.12. 1973 ob 8. do 12. ure. Šmartno 1 pod Šmarno goro 7521

Ugodno prodajam traktor ZETOR s kosilnico MERTELJ in kabino ali FERGUSON 65 in dvoredni izruvač krompirja. Poljšica 3 7470

Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1973. Nazorjeva 10, Legac 7471

Nujno prodajam FIAT 850 ŠPORT. Delno plačilo lahko v obrokih. Eljon, 31. divizije 44, Kranj 7472

Ugodno prodajam avto AUSTIN 1300, letnik 1970. Helena Jerebic, Bistrice 149, Tržič 7473

Kupim ŠKODO ali FIAT 750 na potrošniško posojilo. Ponudbe pod »Ugodno« 7474

Kupim KAROSERIJO za fiat 750, novejšje izdelave. Posavec 23 7475

PONY avtomatični galeb ali MOPED kupim, lahko karamboliran. Bešter, Selo 10, Žirovnica 7476

Prodajam HANOMAG KURIR, 2 toni, z rezervnimi deli. Skrlep, Šmida 4, Kranj, tel. 22-612 7477

Na sporedu v kinu Center
od 30. 12. (ob 21. uri premiera)
do 6. 1. 1974

ZGODBA Z ZAHODNE STRANI

Kinopodjetje Kranj

želi vsem svojim obiskovalcem
in drugim občanom

srečno novo leto 1974

Prodajam FORD 12 M, letnik 1968. Bled, Jermanka 19 7478

Prodajam novo PRIKOLICO za osebni avto. Cirče 25 7479

Prodajam ŠKODO 1000 MB ali menjam za FIAT 750. Suha 30, Kranj 7480

Poceni prodajam SPAČKA. Cimprič Marjan, Golniška 115, Kokrica 7481

Prodajam dva MOTORJA za opel rekord 1500, letnika 1962—1965 in OLJNO PEČ JUNO (nemško) 7000 kalorij. Lesce, Na trati 16 7482

Prodajam karamboliran AUDI 60, 25.000 km. Černivec 19, Brezje 7483

Prodajam ZASTAVO 750, Voglje št. 104 7484

Prodajam dve zimski GUMI 560 x x 15. Kokrica, Betonova 20 7485

AUSTIN 1300, letnik 1971, prodajam po delih. Kranjska 21, Senčur 7486

Prodajam 4 ZIMSKE GUME 600 x x 12 za 1000 din. Naslov v oglašnem oddelku. 7487

stanovanja

Zakonski par išče eno- ali dvosobno STANOVANJE v Kranju ali okolici. Vnaprej plača enoletno najemnino. Ponudbe pod »Nujno«

Poročen, z enoletnim otrokom, šofer pri Viatorju išče na Jesenicah ali v okolici ENOSOBNO STANOVANJE. Plača v devizah do 1 milijon tudi vnaprej, ali pomaga pri nadaljnji dograditvi. Ponudbe na naslov Ban Vlado, Jesenice, Tomšičeva 70 7488

Odbor hranilno kreditne službe pri Gozdnem gospodarstvu Kranj

RAZPISUJE

kredite za preusmeritev in pospeševanje kmečkih gospodarstev in za razvoj kmečkega turizma.

Pravico do kreditov imajo prosilci:

— lastniki gozdov — kmetje

— biti morajo vlagatelji in hranijo finančna sredstva pri hranilno kreditni službi Gozdnega gospodarstva Kranj

— da trajno gospodarsko sodelujejo z Gozdnim gospodarstvom Kranj

— imeti morajo izdelane investicijske usmeritvene programe

— da so kreditno sposobni.

Kreditni bodo za naslednje namene:

— za kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, opremo in plemensko živino

— za sadovnjake

— za preureditev živinorejskih proizvodnih objektov za mleko in meso, ureditev in razširitev obdelovalnih površin

— za graditev in preusmeritev objektov za osnovno pridelavo mleka, sadja in vrtnin ter hladilnic, sušilnic in skladišč za kmetijske pridelke domače pridelave

— za trajna obratna sredstva

— za kmečki turizem v okviru občinskih razvojnih programov turizma.

Obrestna mera je 3 %, če družbeno politične skupnosti krijejo razliko do polnih obresti. Doba kreditiranja je določena z Zakonom o nadomestilu dela obresti (Uradni list SRS, št. 7/72).

Obrestna mera za objekte kmečkega turizma znaša tudi 3 %, vendar le v primeru, da posamezne Občinske skupščine v okviru svojih razvojnih programov turizma krijejo razliko do polne obrestne mere.

Vloge za kredite s potrebno dokumentacijo sprejemajo pododbori hranilno kreditnih služb na gozdnih obratih Škofja Loka, Tržič in Predvor.

Rok za predložitev vlog je do 31. januarja 1974.

Istočasno obveščamo, da urejanje kreditnih zadev opravlja služba na gozdnih obratih Škofja Loka, Tržič, Predvor ter v Kranju vsak ponedeljek od 6. do 12. ure, vlaganje in dviganje denarja pa vsak delavnik od 8. do 12. ure, razen sobote.

Nujno potrebujem SOBO v Kranju. Naslov v oglašnem oddelku.

Mladoporočenca iščeta v Kranju ali Škofji Loki ENOSOBNO STANOVANJE (garsonjero) za daljšo dobo. Ponudbe pod »Možnost predplačila« 7490

V Kranju ali okolici iščem SOBO ali SOBO in KUHINJO za dobo dveh let. Plačam dobro mesečno najemnino in enkratno nagrado 1500 din. Ponudbe pod »1. februar« 7491

Opremljeno SOBO oddam dvema fantoma. Kovačičeva 7, Kranj 7492

zaposlitve

Iščem mlajšo upokojenko za VARSTVO od 1. marca 1974 dalje. Možnost stanovanja in prehrane. Prusnik Jože, Britof 21, Kranj 7430

Iščem HONORARNO težko delo v Kranju. Ponudbe pod »Kranj«

Takoj redno zaposlim PLETILJO. Plača dobra, po dogovoru. Lahko samo honorarno. Kordež, Oprešnikova 10, Kranj 7499

posesti

Prodajam prostorno HIŠO v centru mesta Kranja, ugodno za poslovne prostore ali skladišče. Naslov v oglašnem oddelku 7428

Prodajam zazidljivo PARCELO v Naklem. Reginceva 3, Kranj 7429

Ugodno prodajam HIŠO s petimi sobami, vseljivo v jeseni 1974. Plačljivo polovico takoj, ostalo po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku.

Na Jesenicah prodajam dvojne STANOVANJE: dvosobno in enosobno. Naslov v oglašnem oddelku. 7501

Prodajam NJIVO v Voklem. Naslov v oglašnem oddelku. 7502

GARAŽO v Škofji Loki vzamem v najem. Dr. Keše, Groharjevo naselje 8, tel. 60-063 7503

Kupim GARAŽO v bližini Pekarne Žito v Kranju. Jovičič, Moša Pijade 11. 7504

izgubljeno

Izgubljene VERIGE oddati proti nagradi. Kokrica, Pokopališka 2 7507

čestitke

ANICI JAVORNIKOVI iz Stražišča čestitajo za uspešno opravljeno diplomu na Višji šoli za medicinske sestre — sorodniki. 7508

obvestila

ROLETE lesene, plastične in žaluzije, naročite pri zastopniku Špi-

larju, Gradnikova 9, Radovljica, tel. 75-610, ali pišite, pridem na dom

EXPRES POPRAVLJALNICA ČEVLJEV za trgovino GLOBUS v Kranju vam opravi popravilo pet takoj, zamenjavo podplatov in lep-

ljenje le-teh pa približno v 20 minutah. Se priporočamo. 7431

prirejitve

Gostinsko podjetje ZELENICA Tržič sprejema rezervacije za SILVESTROVANJE v restavraciji POŠTA v zgornjih in spodnjih prostorih po 140 din in v gostišču APOLO po 50 din. Vabljeni! 7197

DPD SVOBODA BRITOF prireja v ponedeljek, 31. decembra, ob 19. uri v kulturnem domu Predoslje SILVESTROVANJE. Za stare in mlade bo igral ansambel SERSENI s harmonikarjem. Vabljeni! 7505

MLADINSKI AKTIV PODBREZJE priredi v soboto, 29. decembra 1973, ob 18. uri PLES. Igra ansambel MANUAL. Vabljeni. 7506

PGD ZALOG pri Cerkljah priredi 31. 12. 1973 ob 19. uri SILVESTROVANJE v šoli. Igra trio »FRENKI«. 7524

loterija

Srečke s končnicami	so zadnje dobitke N-din	Srečke s končnicami	so zadnje dobitke N-din
1540	500	58634	600
86930	800	429044	5.000
586740	5.000	438494	5.000
791	80	45	20
03891	600	85	40
34041	600	55	50
97121	600	78425	800
41831	800	61345	1.000
33501	1.000	473155	10.000
33571	1.000	06	40
49251	1.000	026	60
22	20	8386	300
82	20	84306	600
52	30	34236	1.000
932	60	77	20
64692	600	07	30
13252	800	987	100
53582	800	151117	5.000
96432	800	096057	10.000
44812	1.000	8	10
100852	5.000	11568	600
405462	5.000	71278	600
489192	5.000	41428	800
586692	10.000	92768	1.000
23	30	17888	5.000
503	80	262978	10.000
4303	200	9	10
79753	800	07159	600
03893	800	70469	800
530423	150.000	92789	1.000
94	20	085109	10.000
49544	600		

Cenjeni potrošniki!

Veletrgovina Mercator vam sporoča, da ima v svojih prodajalnah v Tržiču od 15. do 31. decembra 1973 pri gotovinskem nakupu posebni novoletni popust, in to:

- pri nakupu konfekcije 5 %
- pri nakupu preprog 5 %
- pri nakupu pohištva 5 %
- pri nakupu izdelkov Gorenje (razen akustike) 5 %
- pri nakupu smuči in smučarske opreme (razen smučarskih čevljev) 5 %
- pri nakupu električnega orodja, strojkov na električni pogon ter mešalcev za beton 5 %
- pri nakupu cementa 5 %

Potrošniki, to so ugodnosti, ki vam jih nudi Mercator Tržič v svojih dobro založenih prodajalnah.

Obiščite Tržič in Mercatorjeve prodajalne!

Žitopromet Žitopromet Senta

Skladišče Kranj

Tavčarjeva 31, tel. 22-053

želi vsem cenjenim odjemalcem, poslovnim prijateljem in občanom srečno in zadovoljno novo leto 1974

Servisno podjetje

**Kranj Tavčarjeva 45,
telefon 21 - 282**

želi vsem svojim prijateljem in delovnim ljudem srečno novo leto 1974

Se naprej se priporoča za sodelovanje z vsemi svojimi dejavnostmi: zidarska, mizarska, vodovodno-inštalaterska, kleparska, krovna, ključavničarska, pleskarska, električarska in pečarska. Gospodinjski biro: šivanje oblačil po meri, pobiranje zank in izdelava gumbov.

**Kolektiv
Zdravstvenega
doma Kranj**

**z enotami v Kranju, Škofji Loki
in Trzinu**

*želi občanom
srečno 1974. leto*

**TITAN
KAMNIK**

tovarna kovinskih izdelkov in livarna Kamnik

proizvaja:

- fitinge
- ključavnice navadne in cilindrične
- ulitke iz temprane litine za avtomobilsko, elektro in strojno industrijo

Cenjenim potrošnikom priporočamo naše izdelke in jim želimo srečno in uspešno novo leto 1974

**Osrednja knjižnica občine
Kranj**

*želi srečno novo leto vsem občanom,
posebno obiskovalcem svojih oddelkov*

**LJUDSKA KNJIŽNICA
PIONIRSKA KNJIŽNICA
ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA**

Tudi v letu 1974 bomo ustregli vsem vašim željam po naj-novejši leposlovni, strokovni knjigi in periodiki

**DIMNIKARSKO
PODJETJE
KRANJ**

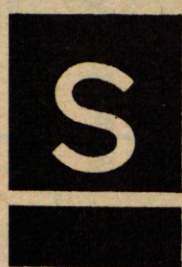

*želi vsem občanom srečno in uspeha polno
novo leto 1974*

**KOLEKTIV
CESTNEGA PODJETJA
V KRANJU**

Vsem občanom srečno 1974

**Vsem občanom in poslovnim
prijateljem želimo srečno
in uspešno novo leto 1974**

Zavarovalnica SAVA

**Zavarovancem se zahvaljujemo za zaupanje
in se priporočamo**

ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE

Kranj, Koroška cesta 53 c

*želi vsem poslovnim prijateljem
in občanom srečno in uspeha polno
novo leto 1974*

**projektira
proizvaja
instalira
prodaja
servisira**

Slaščičarna - kavarna Kranj

**s poslovalnicami v Kranju: Prešernova 18
Trzin, Trg svobode 18 Cankarjeva 1
Cesta JLA 10**

*želi
vsem cenjenim potrošnikom in poslovnim
prijateljem srečno in uspeha polno
novo leto 1974*

sgp graditelj

Kamnik

*Delovni kolektiv želi vsem svojim
poslovnim prijateljem in občanom
srečno in uspeha polno
novo leto 1974*

Več za varnejše smučanje

Smučanje vse bolj postaja slovenski množični šport. Najbrž so tega najbolj veseli tisti strokovnjaki, ki si že dolgo prizadevajo za dvig splošne telesne kulture slovenskega naroda. V sezoni se posebno ob koncu tedna slovenske ceste spremene v kolone smučarjev, ki se pomikajo proti zimskim športnim središčem na Vogel, Zelenico, Krvavec, na Golte, na Pohorje, v Kranjsko goro, skratka tja, kjer so že zdavnaj opremili strmine z žičnicami in vlečnicami, ali pa tja, kjer so to šele pred kratkim storili. Če rečemo, da je ob lepem vremenu na en sam dan na slovenskih smučiščih okoli 10.000 smučarjev, bo to gotovo premalo. Vsekakor pa številka ne bo veljala za naslednjo sezono, ki je pred vrati, saj se bodo tem desetisočim smučarjem priključili še novi, tisti najmlajši začetniki pa tudi starejši, ki jih bo slovenski športni način življenja od januarja do marca znova pritegnil. Skratka, lastnikom okoli 80 žičnic in vlečnic na Slovenskem se ni bati, da njihove naprave ne bi bile izkoriščene. Sneg pa je seveda posebno vprašanje.

Odpiranje vedno novih žičnic in vlečnic — kot vse kaže — za nas ni problem. Samo na Gorenjskem bo v novi sezoni odprtih nekaj novih kilometrov smučarskih prog, od tega pretežni del na Krvavcu, nekaj na

Jezerkem in morda še kje. Problem reda in varnosti na smučiščih, o katerem so slovenski žičničarji govorili že na svojem prvem posvetu pred petimi leti, pa ostaja na žalost še vedno problem. Imamo namreč zakon o žičnicah iz leta 1967 in pravilnik o zakonu, vendar pa ta nalaga obveznosti samoupravljalcem žičnic, uporabnike žičnic pa glede reda in discipline zakon ne obvezuje. Upravljalavec žičnice mora po tem zakonu opremiti smučišče z markacijami, svarilnimi znaki in opozorilnimi napisi, smučarju pa ne nalaga obveznosti, da bi ta znamenja tudi upošteval. Pomanjkljivosti zakona so sicer nekatere slovenske občine dopolnile z občinskimi odloki, vendar pa so ti odloki zaradi neprestanega naraščanja prometa na žičnicah in s tem tudi večjo nevarnostjo, zastareli in deloma neuporabni.

Gospodarska zbornica SRS, odbor za žičnice pri svetu za promet in zveze, je pozval vse slovenske občine, naj sprejmejo nove predpise, ki naj bolj določeno in ustrezneje uredijo to področje. Med prvimi občinami se je tega problema lotila Kranjska, ki je sredi tega meseca že sprejela nov odlok o organizaciji in varnosti prometa na javnih smučiščih.

Sredi decembra letos so slovenski žičničarji na svojem drugem zboru v Kamniku pozvali slovensko smučarsko javnost, ki uporablja žičnice v Sloveniji in pa tudi v Jugoslaviji, naj podpro akcijo za kar največjo disciplino na žičnicah in smučiščih. Poziv k sodelovanju naj bi zagotovil ugodnejše počutje pri smučanju in zmanjšal število smučarskih nesreč. Poziv je še posebej namenjen šolskim vodstvom, vodstvom vzgojnih ustanov, vodstvom smučarskih šol in klubov. Te naj bi poleg fizične priprave za smučanje poskrbele predvsem pri mladem rodu tudi za vzgojo, za tovarštvo in disciplino na smučiščih.

Izredni novoletni popust

od 1. decembra 1973 do 15. januarja 1974

Superavtomati
za centralno
ogrevanje
po licenci
zahodnonemške
tvrdke
**OTTE
KOMFOR**
kotli

5%
ceneje

● za ogrevanje
družinskih hiš,
stanovanj v blokih,
gostinskih objektov,
šol in podobno

● učinek: od 15.000—250.000 kcal/h

● kurjenje z oljem, plinom in premogom

● boiler iz nerjavečega jekla

● servis zagotovljen
po vsej državi

● prodaja v trgovinah
s tehničnim materialom

**PRODAJA
NA
KREDIT
ZA DEVIZE
10%
POPUSTA**

**tvornica
termičkih uređaja**
Labin-Istra tel. (053) 82-522

RED Z ODLOKI OBČIN

Problem reda in varnosti na smučiščih bi bil vsekakor lažje rešljiv, če bi na smučišča tako kot v nekaterih drugih alpskih državah s smučarsko tradicijo gledali kot na prometno površino, na kateri se odvija promet sicer ne z motornimi vozili pač pa s smučmi. Dokaj mlade dejavnosti, o kateri se pred leti nismo niti slutili, da se bo tako razmahnila, pa nismo vključili v temeljni zakon o varnosti v cestnem prometu. Zato pa je treba to vrzel v zakonodaji začasno nadomestiti z občinskimi odloki, žičnice same pa tudi imajo svoje pravilnike, vendar pa sankcij proti kršilem reda na smučiščih ne morejo predpisati, kar pa občinski odloki lahko.

Kranjski odlok o smučiščih, za katerega so odborniki zahtevali, naj z njim seznanijo smučarje na žičnicah in vlečnicah v občini, namreč ima smučišče za prometno površino, na kateri je treba upoštevati ne le prometne znake, pač pa je treba tudi hitrost in vožnjo prilagoditi tako razmeram na smučišču in pa seveda sposobnostim. Smučarska proga naj bo kot cesta, na katero ne smemo vstopati tako, da bi pri tem ovirali druge smučarje in s tem povečevali možnost nesreč. Odlok govori tudi o sankcijah proti kršilem reda na smučiščih. Organi pooblašeni z zakonom, organi notranjih zadev in organi notranje kontrole delovne organizacije bodo lahko kršilce odloka kaznovali z denarno kaznijo do 100 din na kraju samem. Občinski odlok pa seveda nalaga tudi upravljavcu smučarskih naprav obveznosti pri vzdrževanju smučišča, označevanju in organiziranju ter vzdrževanju reda na smučišču.

BREZ »KAMIKAZ«

Razvoj smučarskega športa in množičnost ljubiteljev bele opojnosti je bil pri nas tako hiter, da ga zdaj z raznimi predpisi, ki so za varnost in red vsekakor potrebni, šele dohitevamo. Smučarji, ki se v lepem sončnem vremenu napote v strmine občudovat naravo, preizkušat svojo spretnost v vijuganju, se vsekakor odpravljajo tja z veseljem. Nema lokrat pa jih posamezniki, ki v tolikšni množici smučarjev nedvomno so, spravijo ob vso dobro voljo. Gre za »kamikaze«, kot smučarji pravijo divjakom, ki peljejo »šus« po največji strmini ne glede na druge smučarje, verjetno iz želje po hitrosti, včasih pa tudi ne znajo kaj drugega. Navadno prav taki divjaki, ki ne upoštevajo najosnovnejših pravil vožnje po smučiščih, povzročajo hude nesreče zaradi trčenja z drugimi smučarji. Poškodbe pri takih trčenjih so navadno zelo hude, od zlomov udov, do poškodb hrbtenice in glave. S sankcijami za sedaj povzročiteljem takih nesreč ne moremo do živga. Smučar na naših smučiščih namreč ni kazensko odgovoren, kot je na primer voznik v cestnem prometu. Oškodovanec se

lahko tolaži le s tem, da povzročitelja nesreče toži za materialno odškodnino.

Prav zaradi takega stanja pa je treba kar največ storiti, da do nesreč, do kršenja reda na smučiščih sploh ne bi prihajalo. Red na žičnicah in smučiščih namreč vzdržujejo le redarji upravljalca žičnice, ki pa večkrat svoji nalogi niso kos. Prav zato tako upravljalci žičnic in pa smučarji sami že nekaj časa pogrešajo na smučiščih tudi delavce milice. Uniforma sama ima namreč že precejšen učinek, tako da večkrat ukrepanje samo ni potrebno. Če pred petimi leti je UJV Kranj predvidevala, da bo lahko poslala na gorenjska smučišča skupino miličnikov v posebnih uniformah, ki bi pomagali redarjem vzdrževati red na smučiščih. Zadeva je na žalost padla v vodo, zdaj pa spet resno razmišljajo, da bi z miličniki smučarji zares poskusili. Mlajša generacija miličnikov namreč v pretežni večini zna smučati, so tudi gorski reševalci. Skratka, bolj primernejši lastnosti uniformiranih redarjev bi si že težko želeli. Posebno ob velikih prireditvah in pa med zimskimi počitnicami, ko je na snegu največ smučarjev, bi zdaj miličnika že prav težko pogrešali. To so seveda žičničarji sami že zdavnaj spoznali, zato se pred novo sezono že dogovarjajo s postajami milic za organizacijo skupne redarske službe na smučiščih kot je sicer navada na vseh dobro opremljenih znanih in neznanih smučiščih v sosednjih alpskih deželah. Učinkovit nastop miličnika že takoj ob prvih poskusih nereda oziroma neupoštevanja pravil varne vožnje na smučiščih bo vsekakor zalegel pri vseh, ki jih ščeta mladostna energija v kosteh in ki jo izživljajo na najbolj nevaren način. Miličnik na smučišču bo konec koncev srbeč prsti in mikajo tuje smučmi, palice ali druga smučarska oprema.

DESET ZAPOVEDI ZA SMUČARJA

Smučarji morajo seveda najbolj paziti na svojo varnost. Vendar kako? Izkusjen smučar to ve, novinec na smučeh pa ne, tudi smučišča se med seboj razlikujejo. Slovenski žičničarji so zato sklenili že pred časom, da je smučarju seveda o nevarnostih in redu treba vse lepo napisati in nazorno prikazati. Letos so že znanih deset pravil o redu na smučiščih dopolnili in prilagodili novim razmeram. Pravila so tudi lepo natisnili in jih bo smučar lahko dobil ob nakupu vozovnice, vsaj tako zatrjujejo pri Creini, ki skrbi za Krvavec, najbrž pa bodo storili tako tudi na vseh drugih žičnicah. Naj mimogrede še omenimo, da bo v ceni vozovnice na Krvavec vračunano tudi nezgodno zavarovanje proti poškodbam in poškodovanju smučarske opreme.

GRS

Že doslej je bilo na naših smučiščih veliko preveč poškodb, ki so delno nastale zaradi nesposobnosti smučarjev, delno pa zaradi slabo vzdrževanih prog in pa neupoštevanja reda in discipline na smučišču. Ob mrzlih dneh, ko so bila smučišča prekrita z ledom in bi moral upravljalavec žičnic take proge zapreti, so imeli gorski reševalci polne roke dela. Po pet zlomov na enem smučišču na dan je bilo v prejšnjih sezonah skoraj nekaj običajnega, v bolnišnicah pa so delali mavčne obloge kot po tekočem traku. Že samo število zlomov na smučiščih je naravnost klicalo po dodatnih ukrepih. Nekateri so zdaj že tu, drugi še pridejo. Pred posebno nalogo je vsako sezono tudi gorska reševalna služba, ki opravlja svojo nalogo na smučišču v dogovoru z upravljalcem žičnice.

Vodja GRS Kranj Emil Herlec pravi: »Organizacijo pomoči poškodovanim bomo v letošnji sezoni prilagodili novim razmeram na smučiščih v občini. Tako bo služba reševanja stekla na novo odprti žičnici na Jezerkem, na letos obnovljenem in razširjenem krvavskem smučišču pa tudi predvidevamo kup sprememb. Doslej so naši fantje po smučiščih krožili, zdaj pa bomo organizirali nekakšna stojna mesta, dobro označena in tu bo vedno mogoče najti reševalca. Reševalci bodo med seboj tudi povezani z radijsko zvezo. Povezani bomo tako z redarji na smučiščih kot tudi z miličniki in na ta način upam, bo varnost smučarjev kar dobra. Poskrbeli bomo tudi za zadnjo kontrolo na smučiščih, kar še posebej velja za novo odprto progo s Krvavca do spodnje postaje žičnice. Ob progi bo obvestilo, kdaj je zadnja kontrola, to je kdaj se zadnjičkrat pelje po progi gorski reševalec. Zamudniku, ki bi se na tej 11-kilometrski progi ponesrečil v poznih urah, grozi najhujše. Zato bi vsa opozorila pisana in nepisana na smučiščih veljala res upoštevati.«

Seveda pa se o varnosti na smučiščih ne pogovarjajo le v občini Kranj, še do konca tega leta naj bi odloke o varnosti in redu na smučiščih uskladile tudi vse gorenjske občine in tudi druge. Varnost smučarjev pa je odvisna v veliki meri tudi od njih samih, od njihovega znanja in fizične pripravljenosti na smučanje. Že več smučišč pri nas ima v sezoni na voljo smučarske učitelje, ki po željah smučarjev uče večščin tako začetnike kot tudi vse druge, ki se žele spoznati z novostmi smučarske tehnike. Zbor smučarskih učiteljev in smučarskih vaditeljev občine Kranj je o tako imenovanih »letečih tečajih« na posameznih smučiščih že razpravljal, in sklenili so, da bo nekaj takih brezplačnih tečajev njihov prispevek k večji varnosti na smučiščih in vsekakor tudi preventiva pred poškodbami.

L. Mencinger

Mesec keramike in sanitarne keramike

prodaja s popustom od 5—15 %
pri SlovenijalesuVižmarje, Plemljeva ulica,
telefon: 51-566, 51-881Domžale, Antona Skoka 20 a,
telefon: 72-397
od 10. 12. 1973 do 10. 1. 1974vsak dan v Vižmarjih od 7. do 18. ure,
ob sobotah od 7. do 13. ure,v Domžalah od 8. do 17. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure

Nedelja

9

VALERIJA

Ponedeljek

10

SMILJAN

Torek

11

DANIEL

Sreda

MESEC KERAMIKE IN
SANITARNE KERAMIKE

SLOVENIJALES

40 let Planice

Jubilej bodo počastili s tradicionalnimi mednarodnimi poleti na
160-metrski skakalnici in z državnim prvenstvom na 120-metrski
skakalnici

Planica me je že zmlada pritegnila, kakor marsikoga, ki je prihajal pod Ponc gledat skoke na smučeh. Zame je ime Planica povezano z zamisljo o smučarskih poletih, z začetkom vrhunske športne storitve pri nas, dosežka, ki je nadvse pomemben za svetovno smučarsko gibanje.

Čez dobra dva meseca bo Planica spet slavila. Poteklo bo natanko 40 let od njenega rojstva. Zadnje nedeljo v marcu 1934. leta so bili prvi mednarodni skoki v dolini Planice. Prvič je šel v svet glas o novem mednarodnem skakalnem središču, tokrat iz Jugoslavije.

25. marec 1934 je bil lep sončen dan, v Planico je pripeljalo več posebnih vlakov z okoli 5000 gledalci. Za takratne razmere je bila to izredno lepa številka. Ob vznožju skakalnice so bili zbrani tekmovalci, da zapišejo svoja imena v knjigo prvih planiških mojstrov. Bilo jih je 14, od teh kar 9 Norvežanov, 3 Avstrijci in 2 Jugoslovani. Drug za drugim so se spuščali po naletu, plaval po zraku in zmagovalno pristajali na doskočišču. Ko je mladi Bohinjec Albin Novšak (zdaj biva v Trzinu) s 66 metri postavil nov jugoslovanski rekord, je večstotletna množica z dolgotrajnim ploskanjem pozdravila njegov dosežek. Ko pa je Norvežan Birger Ruud pristal pri 92 metrih in s tem dosegel najdaljši skok na svetu, se navdušenja, po izjavah očividcev, ne da popisati. Edinstvena skakalnica v Planici je izpolnila prva pričakovanja.

SKAKALNICA BREZ
IZKUŠENJ

Konstruktor inž. Stanko Bloudek, ki je napravil skakalnico, je pripovedoval, da je bila prva varianta nove skakalnice zgrajena brez izkušenj, po papirnatih normah in računih. Spominjal se je, kako pri prvih poskusnih skokih kar ni šlo in ni šlo. Čeprav so povabili na otvoritev najbolj znane norveške skakalce, so ves čas študirali poskusne skoke, podaljševali in skrajševali odskočni most in s snegom izboljševali ter izpopolnjevali profil skakalnice. Že na prvem planiškem dnevu je bila postavljena izredna daljina — 92 metrov. Takrat se je inž. Bloudek hipoma zavedel: ves profil skakalnice je vendar poskusno zgrajen iz snega, ki ga čez nekaj dni ne bo več. Odsel je na skakalnico oborožen s potrebnimi instrumenti, jo natanko premeril, doma preračunal in zrisal od vrha do tal, da jo do prihodnjega leta zgradi prav tako iz trdega materiala.

Prav takšne pa inž. Bloudek ni zgradil nikoli več — zgradil je večjo. Morda je nikoli ne bi, da mu ni v prijateljskem pogovoru po krstni prireditvi v Planici dejal eden znanih inozemskih skakalcev: »Kaj vendar mislite, to pač ne gre, da Jugoslavija gradi tako velike skakalnice!«

Z ZVIJAČO REŠILI
OTVORITEV

Planica je sprožila v prvih letih po rojstvu močno trenje med zagovorniki novega letenja in zastopniki klasičnega smučarskega skakalnega športa. Zato je bilo treba včasih uporabiti tudi zvijače, da so organizatorji rešili tekmovanje. Tako je bilo tudi na krstni prireditvi Planice, ko je norveška reprezentanca »prepoznala« dobila telegram svoje smučarske zveze. Pred pričetkom otvoritvenega nastopa je namreč prišla v Planico brzojavka iz Norveške, v kateri je vodstvo norveške zveze natanko določilo, kdaj lahko njihovi tekmovalci skačejo: dolžino zaleta morajo določiti sami, in sicer tako, da skoki ne bodo presegli do tedaj največjih daljav na svetu (okoli 80 m). Telegram je norveški vodja v Planici dobil v roke šele po zadnjem skoku prvega planiškega tedna. Tudi v Jugoslaviji so bili tedaj nekateri proti Planici. Športna javnost se je razdelila v dva tabora. Nekateri so bili za to novotarijo, drugi pa so zavzeli podobno mnenje kot norveška zveza oziroma mednarodna smučarska zveza.

Olimpijski zmagovalci in novi svetovni rekorder Birger Ruud in drugi Norvežani pa so po končanih skokih obiskali Ljubljano, kjer so jih navdušeni ljubitelji smučarskih skokov na ramenih nosili po mestu. Svet je sprejel prve novice o odličnih rezultatih iz Planice skeptično, saj pravzaprav še niso nikjer druge vedeli, da imamo Jugoslovani tako veliko skakalnico.

ZAKAJ V PLANICO

Začetki skakalnega športa pri nas so bili v Bohinju (1921). Naša smučarska zveza pa je postala članica mednarodne smučarske zveze 1923. leta, torej dve leti po ustanovitvi. Naši tekmovalci so se začeli udeleževati po ustanovitvi raznih mednarodnih tekmovanj. Kmalu je Jugoslavija kandidirala za prvenstvo FIS. V Bohinju, na Bledu, na Pokljuki, v Mojstrani in Planici smo sicer imeli skakalnice, toda take, ki bi ustrezale takratnim mednarodnim predpisom, ni bilo nikjer. Zato je bilo treba zgraditi novo. Priprave za gradnjo so se začele že v letu 1932. Vsi takratni smučarski delavci s pokojnim Josom Gorcem, ki je bil tajnik smučarske zveze Jugoslavije, so se odločili za gradnjo nove skakalnice. Po dolgem premišljevanju in iskanju najustrežnejšega terena je bila izbrana Planica, in sicer predvsem zaradi ugodnih snežnih razmer (nadmorska višina okoli 1000 m), zaradi bližine železnice, prijetne okolice ter mirnega ozračja. Majhna skupina smučarjev je poiskala v Planici zemljišče, primerno za gradnjo, in v poletju 1933 so zapeli prvi krampi in lopate, žage in sekire. Zrasla je nova skakalnica, takrat največja na svetu. Ob hudih finančnih težavah jo je gradil s svojimi sodelavci ljubljanski stavbenik Rožman in ko je zmanjkalo denarja, jo je tudi na lastne stroške dokončal. Marca 1934 je bilo veliko delo končano. Sredi temno zelenih gozdov na vznožju Ponc je zablestela dolga bela lisa, ki se je proti vrhu vedno bolj zoževala ter se izgubljala med mogočnimi smrekami.

Velikanka je ponesla slavo Planice v celotni športni svet. Mamut-ska skakalnica, tako so ji pravili dolga leta, saj so na njej leto za letom postavljali nove svetovne znamenke, je bila zibelka smučarskih poletov. V marcu prihodnjega leta bo minilo 40 let, odkar Planico pozna ves svet. Planica bo v dneh od 14. do 17. marca slavila. Glavna prireditev bo na novi 160-metrski Goriškovi velikanki, vendar bodo tudi med tednom skoki na stari Bloudkovi velikanki, enako pa tudi prvič v zgodovini skokov pri nas državno prvenstvo na tako veliki skakalnici.

J. Javornik

Žito
Ljubljana

TOZD Pekarna Kranj

razpisuje prosta delovna
mesta:1. snažilke —
čistilke vreč
v skladišču Kranj,
Stara c. 1.2. snažilke
proizvodnih prostorov
pekarnice KranjNastop je možen takoj. Prijava
sprejema uprava TOZD do
5. januarja 1974.Posebna osnovna
šola

Kranj

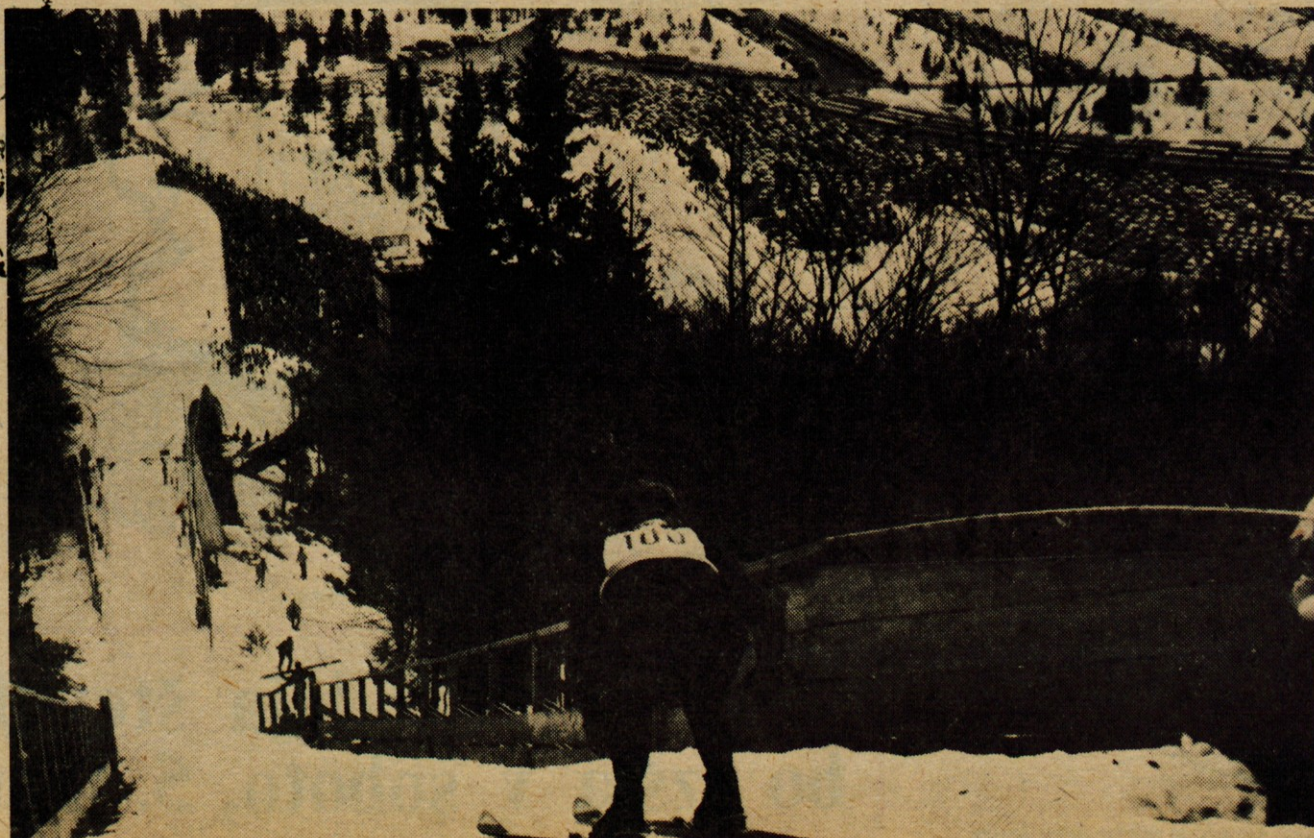
razpisuje prosto delovno
mesto

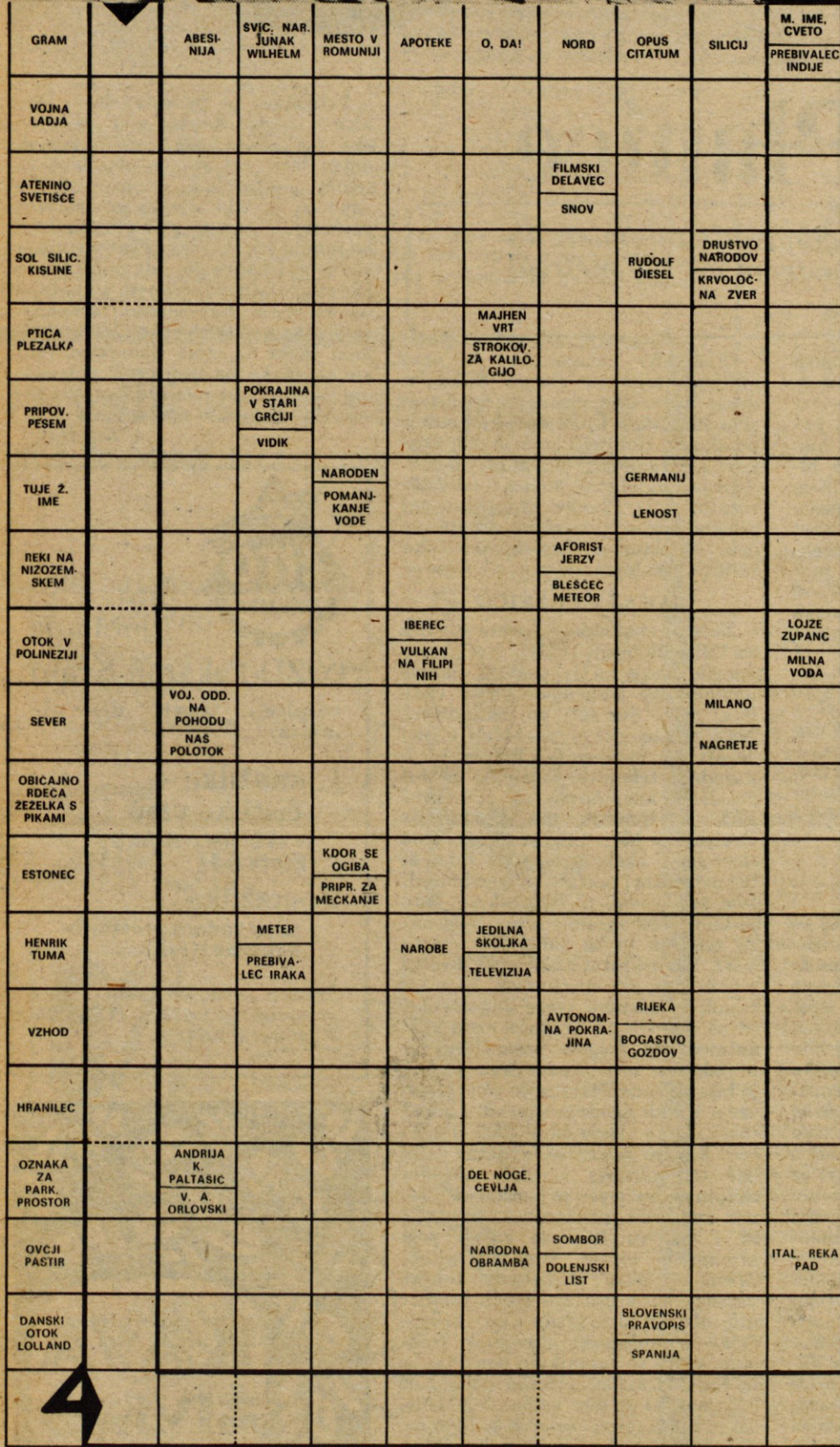
KV šivilje

za vodenje delavnice za
usposabljanje otrok.
Nastop dela 1. januarja 1974.kamniška
gorčica

GLAS 27

Sobota, 29. decembra 1973

NAGRADNI KUPON

Rešitev (voščilo ob strani pod sliko):

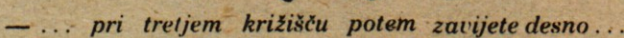
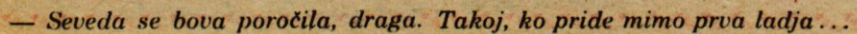
.....

Ime in priimek

Naslov

.....

— *Vraaaaaa!*

**Naslednja številka
bo izšla v soboto, 5. januarja 1974**